

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2018

Alcohol market, consumption
and harms in Estonia
Yearbook 2018

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT
ESTONIAN INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Eesti Konjunkturiinstituut

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2018

**Alcohol market, consumption
and harms in Estonia**

Yearbook 2018

Tallinn 2018

Koostajad: Elmar Orro, Kiira Martens, Lia Lepane, Marje Josing, Mati Reiman, Albert Hansa
(Eesti Konjunktuuriinstituut)

Konsultant: Mariliis Tael-Öeren (Tervise Arengu Instituut)

Trükis on valminud Tervise Arengu Instituudi tellimusel 2018. a

Materjali reprodutseerimine levitamise eesmärgil ei ole lubatud
ilma Tervise Arengu Instituudi nõusolekuta.

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel tuleb viidata allikale.

Trükkinud: Aktaprint AS

ISSN 2228-0057

Tasuta jagamiseks

Sisukord

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis	15
1. Alkoholi turg	29
1.1. Tootmine	29
1.2. Väliskaubandus	31
1.3. Müük siseturul	34
1.4. Jaehinnad	36
2. Riiklik alkoholituru korraldus	41
3. Tarbimine	49
3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine	49
3.2. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt	59
3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis	63
3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele	65
4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale	68
5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse	87
6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika	93

Contents

Alcohol market, consumption and harms in Estonia	22
1. Alcohol market	29
1.1. Production	29
1.2. Foreign trade	31
1.3. Sales in the domestic market	34
1.4. Retail prices	36
2. National alcohol market organisation	41
3. Consumption	49
3.1. Consumption of legal and illegal alcohol	49
3.2. Buying alcoholic beverages from abroad	59
3.3. Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia	63
3.4. Inhabitants' assessments of alcohol consumption	65
4. Alcohol consumption related negative consequences on society	68
5. Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy	87
6. Alcohol statistics in the Nordic countries and Baltic states	93

Tabelid - Tables

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1. Alkoholsete jookide tootmine 2006–2017	29
<i>Production of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
miljon liitrit - million litres	

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2. Alkoholsete jookide ekspordikäive 2006–2017	31
<i>Export turnover of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
miljon € - million €	
Tabel 3. Alkoholsete jookide koguseline eksport 2006–2017	31
<i>Export volume of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 4. Alkoholsete jookide impordikäive 2006–2017	32
<i>Import turnover of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
miljon € - million €	
Tabel 5. Alkoholsete jookide koguseline import 2006–2017	32
<i>Import volume of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 6. Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2006–2017	33
<i>Export prices of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
€/liiter - €/litre	
Tabel 7. Alkoholsete jookide impordihinnad 2006–2017	33
<i>Import prices of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
€/liiter - €/litre	

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8. Riiklikus statistikas registreeritud müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 2006–2017	35
<i>Sales in the domestic market registered in statistics (including purchases by tourists) 2006–2017</i>	
miljon liitrit - million litres	

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2009–2017	36
<i>Average retail prices of beer in shops 2009–2017</i>	
€/liiter - €/litre	

Tabel 10. Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2009–2017	36
<i>Average retail prices of vodka 2009–2017</i>	
€/liiter - €/litre	
Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2009–2017	37
<i>Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2009–2017</i>	
€/pudel - €/bottle	
Tabel 12. Legaalsete ja illegaalsete alkoholi keskmised hinnad 2009–2017	37
<i>Average prices of legal and illegal alcohol 2009–2017</i>	
€/liiter - €/litre	

2. Riiklik alkoholituru korraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus	41
<i>Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU</i>	
€	
Tabel 14. Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2006–2017	41
<i>Alcohol excise revenues received by the state budget 2006–2017</i>	
miljon € - million €	
Tabel 15. Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2009–2017	42
<i>Alcohol excise revenues received from various alcoholic beverages 2009–2017</i>	
miljon € - million €	
Tabel 16. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes	44
<i>Number of registered alcohol sales points by local municipalities</i>	
Tabel 17. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta	45
<i>Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants</i>	
Tabel 18. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta	46
<i>Number of registered alcohol sales points per 10 km²</i>	
Tabel 19. Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2012–2017 (küsitluste tulemused)	48
<i>Distance to the closest alcohol sales point from the place of residence 2012–2017 (survey results)</i>	
% vastajatest - % of respondents	

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalsete ja illegaalsete alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. Alkoholi tarbimine 2006–2017	49
<i>Consumption of alcohol 2006–2017</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 21. Alkoholi tarbimine 2006–2017	49
<i>Consumption of alcohol 2006–2017</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Tabel 22. Alkoholsete jookide tarbimine 2006–2017	50
<i>Consumption of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 23. Alkoholsete jookide tarbimine (jooji kanguses) 2006–2017	51
<i>Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2006–2017</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	

Tabel 24. Alkoholsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2006–2017	51
<i>Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2006–2017</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 and over</i>	
Tabel 25. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2006–2017	52
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 26. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2006–2017	53
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 27. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a	54
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017</i>	
liitrit elaniku kohta - <i>litres per capita</i>	
Tabel 28. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a	55
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 and over</i>	
Tabel 29. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a	55
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 30. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a	55
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 31. Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 2006–2017 (küsitluste tulemused)	56
<i>Choice between legal and illegal alcohol 2006–2017 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 32. Illegaalset alkoholi ostmine 2006–2017 (küsitluste tulemused)	56
<i>Purchases of illegal alcohol 2006–2017 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 33. Legaalset alkoholi eelistamise põhjused 2009–2017 (küsitluste tulemused)	57
<i>Reasons for legal alcohol preference 2009–2017 (survey results)</i>	
% leaalset alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline	
<i>% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important</i>	
Tabel 34. Alkoholi illegaalset kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2006–2017	58
<i>Volume of illegal alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2006–2017</i>	

3.2. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Tabel 35. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt (2017. a, küsitluse tulemused)	59
<i>Buying alcoholic beverages from abroad (2017 survey results)</i>	
% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)	
<i>% of respondents (multiple responses)</i>	

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. Turistide poolt kaasaostetud alkohoolsete jookide kogused 2011–2017	63
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2011–2017</i>	
miljon liitrit - <i>million litres</i>	
Tabel 37. Turistide poolt kaasaostetud alkohoolsete jookide kogused 2011–2017	64
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2011–2017</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - <i>million litres in 100% alcohol</i>	
Tabel 38. Turistide poolt kaasaostetud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2011–2017	64
<i>Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2011–2017</i>	
100% alkoholis - <i>in 100% alcohol</i>	

3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2011–2017 (küsitluste tulemused)	65
<i>Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2011–2017 (survey results)</i>	
% vastajatest - <i>% of respondents</i>	
Tabel 40. Elanike alkohoolsete jookide tarbimissagedused 2016–2017 (küsitluste tulemused)	66
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2016–2017 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 41. Alkohoolsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi (2017. a, küsitluse tulemused)	67
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age (2017 survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 42. Alkoholiseaduse rikkumised 2006–2017	68
<i>Violations of Alcohol Act 2006–2017</i>	
Tabel 43. Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2006–2017	69
<i>Number of alcohol-related registered crimes 2006–2017</i>	
Tabel 44. Tolli poolt kinni peetud alkohol 2006–2017	69
<i>Alcoholic beverages seized by customs 2006–2017</i>	
liitrit 100% alkoholina - <i>litres in 100% alcohol</i>	
Tabel 45. Kainenema toimetamised 2009–2017	69
<i>Number of people delivered to sober 2009–2017</i>	
Tabel 46. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2006–2017	70
<i>Drunk driving and related traffic accidents 2006–2017</i>	
Tabel 47. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2006–2017	71
<i>Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2006–2017</i>	
Tabel 48. Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2016–2017	72
<i>Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 49. Liiklusõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2002 ja 2015–2017	73
<i>Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2015–2017</i>	

Tabel 50. Tuleõnnetustes hukkunute arv jooeastmete lõikes 2016–2017	74
<i>Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 51. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja jooes isikute osakaal hukkunutest 2016–2017	75
<i>Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 52. Uppunute arv jooeastmete lõikes 2016–2017	75
<i>Number of drowned persons by the level of intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 53. Uppunute arv vanuse lõikes ja jooes isikute osakaal uppunutest 2016–2017	75
<i>Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 54. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv jooeastmete lõikes 2016–2017	76
<i>Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 55. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja jooes isikute osakaal hukkunutest 2016–2017	76
<i>Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 56. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv jooeastmete lõikes 2016–2017	76
<i>Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 57. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja jooes isikute osakaal hukkunutest 2016–2017	77
<i>Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 58. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv jooeastmete lõikes 2016–2017	77
<i>Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 59. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja jooes isikute osakaal hukkunutest 2016–2017	77
<i>Number of persons who committed suicide by age and the proportion of person under intoxication 2016–2017</i>	
Tabel 60. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2016–2017	79
<i>Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2016–2017</i> eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - <i>patients treated by specialists</i>	
Tabel 61. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20 aastaste patsientide arv 2016–2017	80
<i>Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2016–2017</i> eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - <i>number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 62. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2014–2017	81
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases 2014–2017</i> tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 63. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2017. a	82
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2017</i> tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 64. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2006–2017	83
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2006–2017</i> surmade arv – <i>number of deaths</i>	
Tabel 65. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2017. a	84
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2017</i> surmade arv – <i>number of deaths</i>	
Tabel 66. Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2006–2017	86
<i>Mortality rates of alcohol-related diseases 2006–2017</i> surmade arv 100 000 elaniku kohta – <i>number of deaths per 100 000 inhabitants</i>	

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Attitudes towards alcohol policy by inhabitants

Tabel 67. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2012–2017 (küsitluste tulemused)	87
<i>The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2012–2017 (survey results)</i>	
% vastanutest kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine	
<i>% of respondents who considered the problem serious or very serious</i>	
Tabel 68. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes (2017. a, küsitluse tulemused)	89
<i>Assessments of what should be the Estonian national alcohol policy by different socio-demographic groups (2017 survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 69. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis (2017. a, küsitluse tulemused)	90
<i>List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants (2017 survey results)</i>	
% vastanutest, kelle hinnangul tuleks alkoholitarbimist vähendada	
<i>% of respondents who favored reduction of alcohol consumption</i>	

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 70. Alkoholi tarbimine Põhjamaades	93
<i>Alcohol consumption in Nordic countries</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 71. Riigi tulud alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumisest Põhjamaades ja Balti riikides 2017.a.	95
<i>State revenues from alcoholic beverages excise duties in Nordic countries and Baltic states 2017</i>	
Tabel 72. Alkoholsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.07.2018)	97
<i>Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.07.2018)</i>	
€ liitri 100% alkoholi kohta - <i>€ per litre of 100% alcohol</i>	
Tabel 73. Kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2018)	99
<i>Number of strong alcohol retail shops in Nordic countries (as of 01.01.2018)</i>	
Tabel 74. Alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus	100
<i>Number of on-premise sales points that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania</i>	
Tabel 75. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkoholised joogid	101
<i>Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries</i>	
100 % alkoholis - <i>in 100% alcohol</i>	
Tabel 76. Alkoholipoodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides	101
<i>Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states</i>	
Tabel 77. Alkoholsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides	102
<i>Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states</i>	

Joonised - Figures

Joonis 1.	Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2006–2017, 100% alkoholis	30
	<i>Share of different alcoholic beverages in production 2006–2017, in 100% alcohol</i>	
Joonis 2.	Alkoholsete jookide tootmine 2006–2017, 100% alkoholis	30
	<i>Production of alcoholic beverages in 2006–2017, in 100% alcohol</i>	
Joonis 3.	Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2006–2017	33
	<i>Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2006–2017</i>	
Joonis 4.	Legalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2017. a	35
	<i>Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by types of beverages 2017</i>	
	<i>% müüdüd alkoholist - % of alcohol sold</i>	
Joonis 5.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2017 (1997=1)	36
	<i>Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2017 (1997=1)</i>	
Joonis 6.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2006–2017	38
	<i>Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2006–2017</i>	
	<i>kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga, % - growth compared to the same period of the previous year, %</i>	
Joonis 7.	Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2006–2017	39
	<i>Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2006–2017</i>	
Joonis 8.	Õlle või viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes 2016–2018	40
	<i>Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops 2016–2018</i>	
Joonis 9.	Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud aktsiiside jagunemine 2009–2017	42
	<i>Share of received excise taxes from different alcoholic beverages 2009–2017</i>	
Joonis 10.	Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis, võrreldes Läti ja Leeduga 2013–2017	43
	<i>The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2013–2017</i>	
Joonis 11.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta	47
	<i>Number of registered retail sales points in counties per 1000 inhabitants</i>	
Joonis 12.	Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta	47
	<i>Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants</i>	
Joonis 13.	Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta	48
	<i>Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km²</i>	
Joonis 14.	Alkoholi tarbimine 2006–2017	50
	<i>Consumption of alcohol 2006–2017</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 15.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes (jooji kanguses) 2006–2017	52
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2006–2017</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over</i>	
Joonis 16.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2006–2017	53
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 17.	Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2006–2017	54
	<i>Total consumption alcohol by beverage categories 2006–2017</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 18.	Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele (2017. a, küsitluse tulemused)	59
	<i>Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases (2017 survey results)</i>	

Joonis 19.	Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2016–2017 (küsitluste tulemused)	60
	<i>Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2016–2017 (survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Joonis 20.	Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes (2017. a, küsitluse tulemused)	60
	<i>Buying alcohol from Latvia by consumer type (2017 survey results)</i>	
	<i>% kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest</i>	
	<i>% of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol</i>	
Joonis 21.	Lätist ostetud alkoholsete jookide keskmised kogused 2016–2017 (küsitluste tulemused)	61
	<i>Average purchase quantities of alcoholic beverages from Latvia 2016–2017 (survey results)</i>	
	<i>Liitrit antud joogi ostja kohta - Litres per buyer of given beverage</i>	
Joonis 22.	Lätist alkoholi ostmise sagedus 2016–2017 (küsitluste tulemused)	61
	<i>Frequency of buying alcohol from Latvia 2016–2017 (survey results)</i>	
	<i>% Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia</i>	
Joonis 23.	Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa (2017. a, küsitluse tulemused)	62
	<i>Average purchase price of alcohol per one trip to Latvia (2017 survey results)</i>	
	<i>% Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia</i>	
Joonis 24.	Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes (2017. a, küsitluse tulemused)	65
	<i>Share of alcohol consumers by consuming certain types of beverages (2017 survey results)</i>	
	<i>% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers</i>	
Joonis 25.	Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2016–2017 (küsitluste tulemused)	66
	<i>Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2016–2017 (survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Joonis 26.	Joobes mootorsõidukijuhtide jaotus vanuse järgi 2013–2017	70
	<i>Distribution of drunken motorvehicle drivers by age 2013–2017</i>	
Joonis 27.	Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2006–2017	71
	<i>Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2006–2017</i>	
Joonis 28.	Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2002 ja 2015–2017	74
	<i>Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents in 2002 and 2015–2017</i>	
Joonis 29.	Õnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2017. a	78
	<i>Number of sober and intoxicated persons killed in accidents in 2017</i>	
Joonis 30.	Õnnetustes hukkunute jaotus joobeastmete lõikes 2017. a	78
	<i>Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2017</i>	
Joonis 31.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2006–2017	85
	<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2006–2017</i>	
Joonis 32.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2006–2017	85
	<i>Annual number of deaths caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2006–2017</i>	
Joonis 33.	Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2006–2017 (küsitluste tulemused)	88
	<i>Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2006–2017 (survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Joonis 34.	Elanike hinnangud, mis kellaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa (2017. a, küsitluse tulemused)	91
	<i>Inhabitants assessments' on times until which catering establishments could sell alcohol (2017 survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	

Joonis 35.	Elanike hinnangud alkoholireklaami lubatavuse kohta erinevates meediakanalites (2017. a, küsitluse tulemused)	92
	<i>Inhabitants' assessments on alcohol advertising permissibility in various media (2017 survey results)</i>	
	% vastanutest - % of respondents	
Joonis 36.	Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2017. a	93
	<i>Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2017</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged in 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 37.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	94
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2017</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged in 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 38.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	94
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2017</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged in 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 39.	Alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumine elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	95
	<i>Annual revenues from alcoholic beverages excise duties per capita in Nordic countries and Baltic states 2017</i>	
Joonis 40.	Alkoholsete jookide aktsiisitulude osakaal riigi kogutuludest Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	96
	<i>Share of alcoholic beverages excise revenues from the state's total revenue in Nordic countries and Baltic states 2017</i>	
Joonis 41.	Kange alkoholi, õlle ja veini aktsiisilaekumiste ning müügi (eurodes) proportsioonid Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	96
	<i>Proportion of excise revenue and sale (in euros) of strong alcohol, beer and wine in Nordic countries and Baltic states 2017</i>	
Joonis 42.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	98
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2017</i>	
	liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over	
Joonis 43.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a	98
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2016</i>	
	liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol	
Joonis 44.	Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides	99
	<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states</i>	
Joonis 45.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides	100
	<i>Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states</i>	

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Tootmine ja väliskaubandus

Kogu Eesti alkoholitoodangust moodustab suurima osa õlletoodang. 2017. aastal toodeti õlut kokku 137 miljonit liitrit ning see moodustas kogu toodetud alkoholist 74%. Lahja alkoholi toodangumaht oli 35 miljonit liitrit (19% kogu alkoholi toodangust), kangeid alkohoolseid jooke toodeti 12 miljonit liitrit (6%) ning piiritust 2 miljonit liitrit (1%)¹. Toodetud lahjadest alkohoolsetest jookidest moodustasid enamiku kääritatud joogid (78%) ning kangete alkohoolsete jookide toodangust oli suurima osakaaluga viin (70%). Lahja õlle osakaal kogu Eestis valmistatud õllest moodustas 84% ja kange õlu 16%. Alkohoolsete jookide toodang Eestis vähenes 2017. aastal kõikide joogiliikide osas, välja arvatud piiritus, mille toodangumaht kasvas aastaga ligi 18%. Lahjade alkohoolsete jookide toodang vähenes kokku 3%. Sama palju vähenes ka õlletootmine. Kõige enam vähenes kange alkoholi toodang (–28%), sealhulgas langes viina tootmine 38%.

Alkohoolsete jookide ekspordikäive oli 2017. aastal 122,6 miljonit eurot, mis on viiendiku võrra väiksem kui eelnenud aastal (2016. aastal 151,3 mln eurot). Kõige suurema osa ekspordikäibest moodustasid kanged alkohoolsed joogid, samas on nende ekspordikäive võrreldes varasema aastaga 48% madalam (2017. aastal 49,1 miljonit eurot ja 2016. aastal 95,1 miljonit eurot). Ekspordikäibe suuruselt oli teisel kohal õlle eksport, mis moodustas 24% alkohoolsete jookide ekspordikäibest ning kasvas 21,1 miljonilt eurolt 2016. aastal 29,5 miljoni euroni 2017. aastal (+40%). Viinamarjaveine ja vermutit eksporditi 2017. aastal 25,2 miljoni euro eest (+25%), lahjasid alkohoolseid jooke 17,3 miljoni euro eest (+25%) ning piiritust 1,1 miljoni euro eest (+5%). Alkohoolsete jookide koguselisest ekspordist on suurima osakaaluga õlu (61%), mille eksport kasvas aastaga 38%. Suurenesid ka viinamarjaveini ja lahja alkoholi ekspordikogused (kumbki +29%). Samas vähenesid kange alkoholi ekspordikogused varasema aastaga võrreldes 41%.

Alkohoolseid jooke imporditi 2017. aastal kokku 184,0 miljoni euro eest (2016. aastal 229,9 miljoni euro eest). Kui seni andsid suurima osakaalu impordikäibest kanged alkohoolsed joogid, siis 2017. aastal tõusid esikohale viinamarjaveinid, mis moodustasid 41% kogu alkohoolsete jookide rahalisest impordist. Kange alkoholi impordikäive kahanes aastaga 41% ja moodustades 2017. aastal 36% alkohoolsete jookide impordikäibest (2016. aastal 50%). Teistest jookidest kahanes veel lahjade alkohoolsete jookide, piirituse ja vermuti impordikäive (vastavalt –13%, –35% ja –2%), samas kasvas õlle import rahalises arvestuses 7%. Koguseliselt imporditi alkohoolseid jooke 2017. aastal 95,7 miljonit liitrit ja see vähenes eelnenud aastaga võrreldes ligi kümnendiku

¹ Aastaraamatus on lähtutud "Alkoholiseaduse" § 2 ning "Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse" § 12 defineeritud mõistetest. Lühidalt:

Alkohoolne jook on õlu etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi.

Õlu on linnastest või linnastest ja linnastamata materjalist, humalatest ja veest pärmi abil kääritamise teel valmistatud jook, mis võib olla pastöriseeritud.

Vein on viinamarjadest toodetud ainult kääritamise teel saadud üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 15 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Kääritatud jook on õllest ja veinist erinev üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 10 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Vahetoode on eespool nimetatamata toode, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Kange alkohoolne jook on alkohoolne jook etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi.

Lahja alkohoolne jook on alkohoolne jook etanoolisisaldusega kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Piiritus e etüülalkohol kangusega alates 96%.

võrra (2016. aastal oli impordimaht 106,1 miljonit liitrit). Koguselises arvestuses vähenes kõikide joogiliikide impordimaht peale õlle ja vermuti. Kõige enam langesid aastaga sisseveo mahud kangel alkoholil (–44%), piiritusel (–35%), lahjadel alkoholsetel jookidel (–9%) ja viinamarjaveinidel (–3%). Õlle impordikogused kasvasid 15% ja vermuti kogused suurenesid 2%.

Jaehinnad

Kui seni oli alkoholsete jookide aktsiise tõstetud ühesuguse määraga (2015. ja 2016. aastal +15%), siis 2017. aastal suurendati õlle ja lahjade kääritatud jookide aktsiisimäära teiste jookidega võrreldes oluliselt rohkem. Nii õlle kui lahjade kääritatud jookide aktsiisi tõsteti kaks korda ja kokku suurenes õlleaktsiis aastaga 87% ning lahjade kääritatud jookide aktsiis 60%, samas kui teiste alkoholsete jookide aktsiisimäärad suurenesid 10%. See viis esmakordselt olukorrani, kus lahja alkoholi (õlle ja siidri) jaehinnad kasvasid kiiremini kui kangel alkoholil. Nii tõusid õlle jaehinnad 2017. aastal keskmiselt 17% (sh lahja õlu +15% ja kange õlu +20%) ning siidri hinnad 12%, samas kui džinni ja viina hinnad suurenesid keskmiselt 10% ning likööride hinnad 7%. Keskmiselt maksis õlleliiter 2017. aastal 2.70 eurot (2016. aastal 2.30 eurot), viin 17.68 eurot liiter (2016. aastal 16.14 eurot) ja siider 2.45 eurot liiter (2016. aastal 2,19 eurot liiter).

Kuigi üldine tarbijahinnaindeks kasvas 2017. aastal suhteliselt kiiresti (+3,4%), suurenes alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks aktsiisitõusude tõttu veelgi enam (+8,6%). Keskmine netopalk tõusis 2017. aastal 6,7%, mistõttu olid Eesti kauplustes müüdavad alkohoolsed joogid sissetulekute suhtes muutunud kallimaks ja seega ka vähem kättesaadavaks.

Alkoholiaktsiis ja selle osakaal riigieelarves

Vaatamata tõusnud aktsiisimääradele, laekus 2017. aastal riigieelarvesse alkoholiaktsiisi 11,6% vähem kui 2016. aastal, ehk 221,8 miljonit eurot (2016. aastal 251,1 miljonit eurot)². Laekunud alkoholiaktsiisist natuke üle poole saadi kangete alkoholsete jookide arvelt, mis on eelnevate aastatega võrreldes madalam näitaja – 2017. aastal moodustas kange alkoholi aktsiis kogu alkoholiaktsiisist 54%, 2016. aastal 63% ja 2015. aastal 62%. Kange alkoholi osatähtsuse vähenemine aktsiisilaekumisest tulenes kolmandiku võrra langenud kange alkoholi deklareeritud kogustest. Kange alkoholi aktsiisi laekus 2017. aastal kokku 120,6 miljonit eurot, mida oli 24% vähem kui 2016. aastal (158,98 miljonit eurot). Seevastu suurenes 2017. aastal õlle ja lahjade kääritatud jookide osakaal alkoholiaktsiisi laekumises, mis tulenes peamiselt juulis tõstetud aktsiisi eel moodustatud varudest. Selle tulemusena laekus õlleaktsiisi 2017. aastal 13% enam (58,3 miljonit eurot) ja kääritatud jookide pealt aktsiisi 11% enam (17,0 miljonit eurot) kui aasta varem. Mõnevõrra suurenes ka viinamarjaveinidelt laekunud aktsiis, mis moodustas 24,4 miljonit eurot (+3%). Alkoholiaktsiisi alalaekumine peegeldab vähenenud siseriiklikku müüki, mida samas kompenseeritakse tarbijate poolt Lätist toodud alkoholiga.

Alkoholiaktsiisi osatähtsus riigieelarve tuludest on langenud, moodustades 2017. aastal sellest 2,4% (2016. aastal 2,9%). Sarnaselt on vähenenud ka alkoholiaktsiisi osakaal kõigist aktsiisilaekumistest, moodustades 2017. aastal viimasest 22,1% (2016. aastal 25,9%). Kuigi valitsus plaanib 2019. ja 2020. aasta aktsiisitõusud ära jätta, jäävad erinevused Eesti ja Läti alkoholiaktsiiside vahel ka edaspidi arvestatavaks, mis tõenäoliselt ei piira oluliselt senist piirikaubanduse populaarsust.

² Kuni 2016. aastani arvestati aktsiisilaekumisi kassapõhiselt, alates 2017. aastast tekkepõhiselt

Alkoholi müük ja tarbimine

Eestis müüdi 2017. aastal alkohoolseid jooke kokku 164 miljonit liitrit (2016. aastal 195 miljonit liitrit). Müük vähenes kõikide jookide osas ning kõige enam langes see kangetel alkohoolsetel jookidel 17,3 miljonilt liitrit 2016. aastal 13,4 miljoni liitrini 2017. aastal (–23%), seejuures langes viinamüük aastaga 27%. Lahjade alkohoolsete jookide müük kahanes 21% 27,9 miljoni liitrini (2016. aastal 35,3 miljonit liitrit), õllemüük 15% 103,3 miljoni liitrini (2016. aastal 121,0 miljonit liitrit) ning viinamarjaveinide müük 8% 19,5 miljoni liitrini (2016. aastal 21,3 miljonit liitrit). Vastavalt müügimahtude vähenemisele langes ka alkohoolsete jookide müügikäive, mis oli 2017. aastal 432 miljonit eurot (2016. aastal 443 miljonit eurot).

Kuigi alkoholi siseriiklik müük on viimastel aastatel jõudsasti langenud, pole aasta-aastalt kasvanud Läti piirikaubandus võimaldanud alkoholi tarbimist vähendada. Nii suurenes tarbimine Eestis ühe täiskasvanud elaniku kohta 2017. aastal absoluutalkoholina 10,3 liitrini, mis on 0,1 liitrit enam kui 2016. aastal. Tarbimismumbrid suurenesid kõikide joogiliikide osas, välja arvatud kange alkohol. Kõige enam kasvas aastases võrdluses viinamarjaveinide ja vermuti tarbimine (joogikanguses +5%), õlletarbimine suurenes 2% ning lahjade alkohoolsete jookide tarbimine 1%. Kange alkoholi tarbimine vähenes kokkuvõttes ligi 3%.

Illegaalne alkohol

Traditsiooniliselt on illegaalse alkoholi all mõeldud ebaseaduslikult sissetoodud või ise valmistatud kanget alkoholi. Seoses Läti piirikaubanduse levikuga on illegaalse alkoholi mõiste aga laienenud, sest tihti tuuakse alkohoolseid jooke mitte ainult endale, vaid teistele raha eest tellimise peale ja selline tegevus loetakse ebaseaduslikuks. Kuna peale kange alkoholi tuuakse raha eest kaasa ka teisi alkohoolseid jooke (õlut, veini jne), ei saagi illegaalse alkoholi puhul enam rääkida ainult kangest alkoholist. Küsitlustulemused näitasid, et kõigist Lätist alkoholi ostnud inimestest 24% ostis alkoholi kaasa kellegi tellimuse täitmiseks ning 1% oli toonud sealt alkoholi edasimüümise eesmärgil. Kuigi inimesed tihti ei tea, et teiste kaudu välismaalt toodud alkoholi osta ei tohiks, on salaalkoholi teadlike ostjate osakaal siiski mõnevõrra kasvanud – kui 2016. ostis salaalkoholi 3% kõigist alkoholitarbijatest, siis 2017. aastal 5%. Varasematel aastatel on salaalkoholi ostjate osakaal jäänud vahemikku 3–4% alkoholitarbijatest.

Tavaliselt motiveerib salaalkoholi ostma madalam hind ja nii oli ka 2017. aastal, kui hinnafaktorit pidas salaalkoholi ostmisel väga oluliseks 94% illegaalse alkoholi ostjatest. Selle kõrval on märgatavalt kasvanud nende tarbijate osakaal, kes pidasid väga oluliseks ka müüja usaldusväarsust (77%) ja legaalse alkoholiga võrreldavat kvaliteeti (71%). Legaalset alkoholi ostetakse kõige enam põhimõttelistel kaalutlustel (79% tarbijatest peab oluliseks põhimõtteliselt mitte osta salaalkoholi), aga ka seetõttu, et illegaalne alkohol võib olla tervisele ohtlik (74%) ning et majanduslik olukord võimaldab osta legaalset alkoholi (70%).

Nagu eelnevalt mainitud, tuleks illegaalse alkoholi hulka arvestada ka Lätist toodud ja edasi müüdud alkohoolsed joogid, kuid praeguse metoodika puhul neid arvesse võetud ei ole. Ilma Lätist toodud ja edasi müüdud koguseid arvestamata moodustas illegaalse kange alkoholi tarbimine 2017. aastal hinnanguliselt 1,3 miljonit liitrit, ehk 20–23% kogu elanike poolt tarbitud viinast. Selle tõttu jäi 2017. aastal riigil saamata 15,6 miljoni euro eest alkoholiaktsiisi ja käibemaksu.

Alkoholsete jookide ostmine välismaalt

Eesti alkoholipoliitikat on viimastel aastatel iseloomustanud kiire alkoholiaktsiiside suurenemine. Selle tulemusel on alkoholsete jookide jaehinnad Eestis muutunud oluliselt kõrgemaks kui Lätis, mis on kaasa toonud laiaulatusliku piirikaubanduse. 2017. aasta lõpus tehtud küsitlus näitas, et ligikaudu pool Eesti täiskasvanud elanikest (49%) oli ostnud alkoholi välismaalt, seejuures 6% oli alkoholi ostnud ainult välismaalt ja 43% nii Eestist kui välismaalt. Jookidest oli 26% elanikest välismaalt ise kaasa ostnud kangeid alkoholseid jooke (va viin), 24% õlut, 22% veini, 20% viina, 8% siidrit ja 7% *long drinke*. Lätist oli 2017. aastal alkoholi ostnud 35% Eesti täiskasvanud elanikest (2016. aastal 21%). Spetsiaalselt oli Lätist alkoholi ostmas käinud 18% (2016. aastal 7%) ning Lätis reisisid või läbisõidul olles ostis alkoholseid jooke 21% (16%) elanikest. Ühe ostja kohta osteti 2017. aastal Lätist õlut keskmiselt 93 liitrit (2016. aastal 50 liitrit), *long-drinke* 25 liitrit (7 liitrit), viina 18 liitrit (10 liitrit), siidrit 14 liitrit (13 liitrit), veine 13 liitrit (6 liitrit) ja teisi kangeid alkoholseid jooke 6 liitrit (5 liitrit). Kui 2016. aastal oli ühe ostukorraga piirdunud pool kõigist Lätist alkoholi ostnud elanikest, siis 2017. aastal oli üle kahe kolmandiku ostjatest hankinud alkoholi Lätist enam kui ühe korra: 2–3 korda oli ostnud 34%, 4–5 korda 16% ning 6 ja enam korda 18% Lätist alkoholi ostnud inimestest. 42% alkoholostjatest kulutas ühe Läti reisi jooksul alkoholostudeks 10–50 eurot, kuid viiendik (20%) üle 100 euro. Spetsiaalselt Lätist alkoholi ostmas käinud inimestest 39% kulutas alkoholostudele rohkem kui 100 eurot.

Turistide ostud ja tarbimine

Kuigi Eestit külastanud välisturistide arv 2017. aastal tervikuna kasvas, saabus Soomest turiste ligikaudu 5% vähem kui aasta eest. See omakorda avaldas mõju välisturistide alkoholitarbimise näitajale Eestis, kuna soomlased on peamised välismaalastest alkoholostjad. Alkoholseid jooke ostsid välisturistid Eestist hinnanguliselt absoluutalkoholina 6,4 miljonit liitrit, millest kaasaostetud kogused moodustasid 5,1 miljonit liitrit ja kohapeal tarbitud kogused 1,3 miljonit liitrit. Ühe täiskasvanud Eesti elaniku kohta tarbisid välisturistid alkoholseid jooke absoluutalkoholina 5,8 liitrit, mis arvestatakse Eesti elanike alkoholitarbimise saamiseks alkoholi siseturumüügist maha. Võrreldes eelnenud aastaga vähenesid välisturistide alkoholi kaasaostud Eestist 17% ning kohapealne tarbimine 2%. Välisturistide alkoholostudest vähenesid kõige enam lahjade alkoholsete jookide ostud (–21%), kange alkoholi ja ka õlle ostud vähenesid 14% ning kõige väiksema langusega oli viinamarjaveinide kaasaostud ja kohapealne tarbimine (–3%).

Tarbimisharjumused

Eesti elanike tarbimisharjumuste väljaselgitamiseks teeb EKI igal aastal 18–74 aastaste elanike hulgas küsitluse. Viimasest küsitlusest selgus, et elanike üldhinnang oma tarbimisharjumuste kohta ei ole aastaga oluliselt muutunud – nii 2017. kui 2016. aastal tarbis alkoholseid jooke 83% elanikest, neist vähe tarbis 52%, mõõdukalt 26% ja palju 5%. Võrreldes eelnenud aastaga on veidi langenud väheste alkoholitarbijate osakaal (–3%-punkti) ning suurenenud mõõdukate ja rohkete alkoholitarbijate osakaal (vastavalt +2%-punkti ja +1%-punkti).

Alkoholitarbijate valikud jookide osas ei ole aastaga samuti oluliselt muutunud ja kõige suurema tarbijaskonnaga alkoholseks joogiks olid jätkuvalt viinamarjaveinid, mida oli 2017. aastal tarbinud 87% täiskasvanud alkoholitarbijatest. Veinide tarbimine on kasvanud alates 2014. aastast ning tarbijaid on juurde tulnud nii naiste kui ka meeste hulgas. Kõige sagedamini tabitav alkoholne jook on aga õlu, mida igapäevaselt jõi 9% alkoholitarbijatest ning paar korda nädalas 15% alkoholitarbijatest, samas kui veini tarbis iga päev 1% ja paar korda nädalas

5% alkoholitarbijatest. Viina ja teisi kangeid alkohole juuakse harvemini kui veini ja õlut, nende tarbijad moodustavad vastavalt 53% ja 64% alkoholitarbijatest. Nii siidri kui *long drinkide* tarbijad moodustasid 2017. aasta küsitluse järgi 44% täiskasvanud alkoholitarbijatest, samas aga tarbiti neid teistest jookidest suhteliselt harvemini (iganädalastelt 2% alkoholitarbijatest).

Alkoholsete jookide tarbimises tulevad esile olulised erinevused sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes. Nii on õlle ja kange alkoholi tarbijaskond suurem meeste hulgas, veinitarbijaid on samas enam naiste seas. Õlut tarbis 2017. aastal 83% alkoholi tarbivatest meestest ja 47% naistest ning mehed joovad õlut ka sagedamini. Viina jõi 76% ja teisi kangeid alkohole 80% alkoholi tarbivatest meestest, alkoholi tarbivatest naistest moodustasid viina ja teiste kangete alkoholsete jookide tarbijad vastavalt 29% ja 47%. Viina tarbisid sagedamini vanemad inimesed – 65–74 aastastest jõi vähemalt korra kuus viina 19% (võrdlusena 18–29 aastastest 11%). Veini oli vähemalt korra kuus tarbinud 28% alkoholi tarbivatest naistest ja 23% meestest. Veini eelistavad sagedamini keskealised inimesed. Üldse tarbis 2017. aastal alkoholi 85% meestest ja 81% naistest (2016. aastal vastavalt 89% ja 79%).

Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Kuigi politsei poolt tabatud joobeseisundis mootorsõiduki juhte on aastate jooksul jäänud vähemaks, on tegemist siiski küllalt levinud ja ohtliku alkoholist tuleneva probleemiga. 2017. aastal registreeriti politsei poolt kokku 5173 joobes mootorsõiduki juhtimist (2016. aastal 5875) ning purjus juhtide osalusel toimus kokku 182 liiklusõnnetust, milles hukkus 13 inimest ja sai vigastada 233 inimest. Kuigi joobes juhtidega toimunud liiklusõnnetuste arv vähenes (2016. aastal toimus joobes juhi osalusel 190 liiklusõnnetust), olid tagajärjed traagilisemad, sest hukkus 6 inimest enam (2016. aastal hukkus kokku 7 inimest). Joobes juhtimisega seotud õnnetused moodustasid 2017. aastal 13% kõikidest liiklusõnnetustest (2016. aastal sama palju), neis hukkunate osakaal kasvas 27%-ni kõigist liiklusõnnetustes hukkunutest (2016. aastal oli see 10%). Joobeseisundis sõidukijuhtide osalusel toimunud õnnetustes vigastada saanud inimeste arv langes 8 inimese võrra (2016. aastal sai viga 241 inimest), moodustades kõikidest liiklusõnnetustes vigastatutest 14% (2016. aastal 13%).

Joobes olek toob sageli kaasa ka tule- ning veeõnnetusi. Tuleõnnetustes hukkunuid oli 2017. aastal 49 (2016. aastal 41), neist 27 inimest (55%) oli joobes, sealhulgas 12 inimest (25%) raskes joobes. Uppumisi oli 2017. aastal peaaegu sama palju kui aasta varem (2017. aastal 41, 2016. aastal 40), kuid aastat iseloomustas just keskmises ja raskes joobes ohvrite osakaalu suurenemine (18%-lt 20%-le). Liigne alkoholitarbimine põhjustab ka teisi surmaga lõppevaid õnnetusi. Nii kaotas kukkumise tagajärjel elu 2017. aastal 78 inimest, kellest 21 oli alkoholijoobes (27%) ning alajahtumise tagajärjel hukkus 41 inimesest, kellest joobes oli 20 (49%). Oluliselt kasvas 2017. aastal enesetappude arv – 163 juhtumilt 2016. aastal 216 juhtumini. Sealjuures suurenes joobes olekus enesetapu sooritanute arv 52-lt 86-ni ning joobes isikute osakaal kõigist enesetapu sooritanutest kasvas 40%-ni (2016. aastal 32%).

Alkoholiga seotud kuritegude arv langes 2017. aastal peamiselt alaealistega seotud juhtumite vähenemise tulemusel. Kõige arvukam alkoholiga seotud kuriteoliik oli alaealiste kallutamise alkoholitarvitamisele, mis kahanes 77 juhtumini (2016. aastal registreeriti 115 juhtumit). Vähenesid ka alaealistele alkoholi ostmise episoodid (2017. aastal 1 juhtum, 2016. aastal 22 juhtumit). Samal ajal kasvasid alkoholi käitlemisega seotud rikkumised kaks korda (24 rikkumist 2017. aastal, 12 rikkumist 2016. aastal). Kokku registreeriti 2017. aastal 102 alkoholiga seotud kuritegu (2016. aastal 149). Vähenes ka alkoholiseaduse rikkumiste arv, mida 2017.

aastal registreeriti 3576 (2016. aastal 4420). Rikkumistest vähenes aasta jooksul alkoholsete jookide tarbimine alaealiste poolt 14% ja alkoholsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta joores olekus ilmumine 35%.

Alkoholi mõju elanike tervises seisundile aitab hinnata alkoholist tingitud haigustega arsti poole pöördumiste arv. 2017. aastal oli selliseid pöördumisi kokku 8501, mis on mõnevõrra madalam 2016. aasta näitajast (8663 pöördumist). Kuigi eelnenud aastatel on arstile pöördumiste arv mõnel perioodil ka suurenenud, on üldine trend viimastel aastatel tervikuna olnud languse suunas (nt 2014. aastal oli kokku 8699 pöördumist, ehk pöördumiste arv on langenud 2%). Kõige sagedamini haigetele pandud diagnoosideks on alkoholi psühhoos (3615 patsienti), alkoholi sõltuvus (1534), alkoholi toksiline toime (1177) ja maksa alkoholitõbi (1039). Võrreldes eelnenud aastaga kasvas 2017. aastal kõige enam alkoholi psühhoosi tõttu arstide poole pöördujate arv (58 inimese võrra, +2%), enim vähenesid pöördumised alkoholisõltuvusega (–71 inimest, –4%) ja alkoholi toksilise toime tagajärjel pöördumised (–76 inimest, –6%). Maksa alkoholitõvega arstile pöördumised jäid praktiliselt samale tasemele. Kui tervikuna on alkoholist põhjustatud haigustega arsti juurde pöördumised vähenemas, siis noorte osas ei ole vähenemist olnud. Nii pöördus 16–20-aastastest noortest alkoholiga seotud haiguste tõttu arstide poole 2017. aastal 178 patsienti, samas kui 2016. aastal 176 patsienti, 2015. aastal 168 patsienti ja 2014. aastal 172 patsienti. Põhiliseks noortele pandud diagnoosiks on osutunud alkoholi toksiline toime, mida 2017. aastal tuvastati 111 noorel (2016. aastal 103). Alkoholiga seotud haiguste ravikulud kasvasid 2017. aastal võrreldes 2016. aastaga märgatavalt (+16%) ja moodustasid kokku 4,2 miljonit eurot (ilma tasuliste visiitideta).

Alkoholi liigtarvitamisega seotud haigustest põhjustavad surmasid kõige enam maksa alkoholitõbi, alkoholi mürgistused, alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired ning alkoholne kardiomiopaatia. Suremus maksa alkoholitõve tagajärjel vähenes 2017. aastal ligi 12%, rohkem langes see meeste hulgas (–13%, naistel –5%). Seevastu alkoholimürgistuste tagajärjel saanud surmade arv on kasvanud 11% (meestel +7%, naistel +29%). Kokkuvõttes langes surmade arv alkoholist tulenevate haiguste tagajärjel 465 inimeselt 2016. aastal 451 inimeseni 2017. aastal (–3%), seejuures meeste suremus vähenes 3% ja naiste suremus 5%.

Elanike suhtumine alkoholipoliitikasse

Alkoholi kuritarvitamisega seotud probleemidest pidasid elanikud kõige murettekitavamateks alkoholijoores sõiduki juhtimist, kodust vägivalda, isikuvastaseid kuritegusid, avaliku korra rikkumisi, terviseprobleeme ja alkoholist põhjustatud pereprobleeme. Alkoholijoores sõidukijuhtimist pidas 2017. aastal tõsiseks või väga tõsiseks probleemiks 92% küsitlusele vastanutest (2016. aastal 94%). Võrreldes eelmise aastaga nähakse vähem probleemsetena alkoholi tarbimisega kaasnevaid avaliku korra rikkumisi, samuti laste ja noorte alkoholi tarbimist, alkoholismist põhjustatud töötust ja asotsiaalsust ning alkoholist tulenevaid probleeme töökohal. Erinevalt 2016. aastast, tajusid inimesed 2017. aastal, et üldist soosivat hoiakut alkoholitarbimisele on vähem, samuti ei peetud väheseid teadmisi alkoholi kahjulikkusest enam nii suureks probleemiks kui aasta varem.

Elanikud toetavad jätkuvalt piirangutega alkoholipoliitikat, kuigi kahel viimasel aastal on kasvanud vastumeelsus range reguleerituse suhtes ning liberaalsemaid meetmeid pooldatakse aina enam. Nii suurenes võimalikult liberaalset alkoholipoliitikat pooldanute osakaal 2017. aastal 15%-ni (2016. aastal oli see 11%) ning range alkoholipoliitika pooldajate osakaal kahanes 30%-ni (2016. aastal 35%). Rangete meetmete pooldajate osakaal pole kunagi varem nii madal olnud ja veel mõne aasta eest pooldas ranget alkoholipoliitikat

pool elanikkonnast (2013. aastal 51%, 2014. aastal 50%). Sarnaselt ei ole ka täiesti piirangutevaba alkoholi poliitika leidnud kunagi varem nii palju toetajaid kui paaril viimasel (enne 2016. aastat oli võimalikult liberaalse alkoholipoliitika toetajaid 3–6%). Vabamat alkoholipoliitikat pooldasid enam rohked ja mõõdukad alkoholi tarbijad ning mehed, rangete piirangutega alkoholipoliitika pooldajad olid nooremad inimesed, naised, mitte-eestlased, kõrgema haridusega elanikud ja alkoholi mittetarbijad. Alkoholitarbimise piiramise juures on elanike hinnangul kõige olulisem inimeste enda suhtumine alkoholisse ja soov tarbimist vähendada. Isikliku eeskuju kõrvale on tõusnud töö noortega – 82% vastanutest looks noortele rohkem vaba aja veetmise võimalusi ning 74% vastanutest näitaks enam noorte alkoholitarbimise negatiivseid tagajärgi.

Teatavasti ei ole Eestis alkoholi müümisel toitlustusasutustes, erinevalt jaekaubandusest, kellaajalisi piiranguid. Siiski võib öise müügiaja lühendamise baarides ja restoranides kaasa aidata alkoholsete jookide kättesaadavuse piiramisele ja selle kaudu parema avaliku korra tagamisele. Elanike küsitlus näitas, et pooled täiskasvanud elanikud (53%) toetasid toitlustusasutustes alkoholsete jookidele ajalise müügi piirangu kehtestamist, sealhulgas müüki kuni keskööni toetas 37%. Valdav osa elanikke (73%) ei lubaks alkoholireklaame tänavale, ja üle poole elanikest keelustaks alkoholireklaamid ka raadios (61%), internetis, sotsiaalmeedias ja televisioonis (60%) ning trükimeedias (53%). Kõige enam aktsepteeritakse alkoholireklaame degusteerimistel ja alkoholi müügikohtades, mida lubaks vastavalt 26% ja 21% elanikest.

Alkoholi ostuvõimalusi on Eestis piisavalt ning alkohol on kergesti kättesaadav. Kehtivate alkoholi müügilubade arv kasvab iga aastaga ning 2018. aasta aprilli lõpu seisuga oli alkoholi müügilube väljastatud kokku 7806 (2017. aastal 7702). Küsitluse järgi jäi valdavale osale elanikest (83%) lähim alkoholi ostukoht kuni 10-minutilise teekonna kaugusele. Alkohol on kättesaadavam linnades, kus jaemüügilube omavaid müüjaid on kõige tihedamalt. Nii on Majandustegevuse registri põhjal iga 10 km² kohta registreeritud Pärnus 59, Tallinnas 48, Tartus 43 alkoholi müügiloaga kauplust. Maakondades on kehtivaid jaemüügilube oluliselt vähem – näiteks on Põlva, Rapla, Järva ja Jõgevamaal 0,6 kauplust 10 km² kohta. 1000 elaniku kohta on alkoholi müügilubasid omavaid kauplusi kõige enam registreeritud Saaremaal (3,9) ning kõige vähem Tartumaal (1,7). Alkoholi müüvaid toitlustusasutusi on 1000 elaniku kohta kõige enam Hiiumaal (6,6) ja kõige vähem Ida-Virumaal (2,0).

Alcohol market, consumption and harms in Estonia

Production and foreign trade

Beer remains Estonia's most popular alcoholic drink. In 2017, 137 million liters of beer were produced in Estonia, which accounted for 74% of the total alcohol market share. The output of light alcoholic beverages by production amounted to 35 million liters (19% of the total Estonian alcohol production) in 2017, strong alcoholic beverages to 12 million liters (6%) and ethyl alcohol to 2 million liters (1%)³. Fermented beverages accounted for a 78% share of the light alcoholic beverages production and vodka accounted for a 70% share of the strong alcoholic beverages production. The share of light beers amounted to 84% and strong beers to 16% of the total beer production. Production volumes of all beverage categories decreased in 2017 compared to the previous year, while only the production of spirits increased circa 18%. The total production volume of the light alcoholic beverages decreased by 3%. Beer production was down 3% in production volume. A sharp decline by 28% in the production of strong alcoholic beverages was influenced by a steep drop in the production of vodka, with volumes down as much as 38%.

The export turnover of alcoholic beverages decreased by 20 percent in 2017 to 122,6 million euros compared to 151.3 million euro in 2016. Strong alcoholic beverages provided the largest share of the total alcohol exports in value terms, despite their export turnover decrease by 48% to 49,1 million euros in 2017 compared to 95.1 million euros in 2016. The export of beer was up 40% to 29,5 million euros in 2017 compared to 21,1 million euros in 2016 and accounted for 24% of the total alcohol beverages exports turnover. Grape wines and vermouth exports were 25,2 million euros (an increase of 25% compared to the previous year), light alcoholic beverages exports were 17,3 million euros (up 25%) and spirits exports were 1,1 million euros (up 5%). Export volumes of beer grew by 38% and accounted for 61% of the total alcoholic beverages export by volume. Also, both grape wines and light alcoholic beverages export volumes increased by 29% accordingly. But the export volumes of the strong alcoholic beverages declined sharply by 41% in 2017 compared to the previous year.

The import turnover of alcoholic beverages amounted to 184,0 million euros in 2017 (229,9 million euros in 2016). Strong alcoholic beverages imports turnover was down 41% in 2017 and accounted for a 36% share of the total alcoholic beverages' imports (50% share in 2016). Strong drinks as the largest segment of the alcoholic beverages market were replaced in 2017 by grape wines, which accounted for a 41% share in imports turnover. In addition to strong alcohol, the imports turnover of light alcohol, spirits and vermouth also decreased by 13%, 35% and 2% accordingly. A total of 95,7 million liters of alcoholic beverages were

³ The concepts of alcoholic beverages used in the Yearbook are based on those defined in § 2 of the Alcohol Act, and in §12 of the Alcohol, Tobacco, Fuel and Electricity Excise Tax Act. In short:

Alcoholic beverage is a beer with alc/vol over 0,5% and any other drinks intended for consumption with alc/vol over 1,2%.

Beer is a fermented alcoholic beverage brewed from malt or malt and other non-malted ingredients, hops, water and yeast, which could be pasteurised.

Wine is an alcoholic beverage produced only of grape juice by fermentation with alc/vol over 1,2% up to 15% (included).

Wine is an alcoholic beverage produced only of grape juice by fermentation with alc/vol over 1,2% up to 15% (included).

Intermediate product is an alcoholic beverage that has not been mentioned above with alc/vol over 1,2% up to 22% (included).

Strong alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol over 22%.

Light alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol up to 22% (included).

Ethyl alcohol or ethanol is an alcoholic beverage with alc/vol 96% and over.

imported into Estonia in 2017 – a drop of 10% compared to 106,1 million euros in 2016. Almost all drinks categories except beer and vermouth declined in imports volumes. The biggest fall was in the strong drinks category (–44%) followed by strong spirits (–35%), light alcoholic beverages (–9%) and grape wines (–3%). The beer and vermouth imports grew in volumes by 15% and 2% accordingly.

Retail prices

During the 2015–2016 period the excise duty has risen both times by 15% with the highest rate hike for strong alcoholic beverages. In 2017 the excise rate hikes happened twice in the same year. As a result, the beer and light fermented beverages excise duty increased by 87% and 60% respectively. Excise duty rate for all other drinks was 10%. Thus, for the first time, retail prices of beer and cider grew faster than strong alcoholic beverages prices. Retail prices of beer grew by 17% in 2017 (15% increase for light beers and 20% increase for strong beers) and by 12% for cider compared to a 10% and 7% increase for gin and vodka and liqueurs accordingly. The average price per liter of beer in 2017 was 2.70 euros (compared to 2.30 euros in 2016), vodka 17.68 euros per liter (16.14 euros in 2016) and cider 2.45 euros (compared to 2.19 euros in 2016).

The consumer price index for alcoholic beverages also increased significantly faster in 2017 than the general price index of goods and services. While the general consumer price index increased by 3,4% in 2017, prices of alcoholic beverages rose by an average of 8,6%. At the same time, the average net wage grew by 6,7%, which means that the availability of alcoholic beverages has become more difficult in terms of price for many households in Estonia.

Alcohol excise duty and its share in state budget

Despite the recent increases of the excise duty rate, the excise duty on alcohol paid to the state budget in the amount of 221,8 million euros in 2017 was 11,6% less than a year earlier (221,8 million euros in 2016). The highest proportion (54%) of the alcohol excise revenues was received from strong alcoholic beverages even though the share of the strong drinks was much lower than in previous years: 63% in 2016 and 62% in 2015. The drop in the share of the strong alcoholic beverages accounted for one third of the declined quantities of alcohol by declaration. The excise duty on strong alcohol decreased in 2017 by 24% to 120,6 million euros (158,98 million euros in 2016). By contrast, in 2017, the share of beer and light fermented beverages in the collection of alcohol excise duties increased, mainly due to the formation of stockpiles that preceded the additional excise tax in July. As a result, the excise tax on beer increased by 13% to 58.3 million euros and fermented beverages by 11% to 17.0 million euros in 2017 compared to a year earlier. The excise duty on grape wines slightly increased, amounting to 24.4 million euros (+3%). A drop in tax receipts is a reflection of reduced domestic sales, which is compensated by alcohol brought by Estonian consumers from Latvia.

Alcohol excise tax decreased and accounted for 2,4% of the state budget revenue in 2017 (2,9% in 2016). Of all the excise tax receipts, alcohol excise duty accounted for 22,1% in 2017 (25,9% in 2016). Although the Estonian government plans to abandon the excise tax increase in 2019 and 2020, the differences between the Estonian and Latvian excise duty rates on alcohol will remain quite significant. It's quite obvious that the current popularity of the cross-border alcohol trade on the Estonian-Latvian border is going to stay for years to come.

Alcohol sales and consumption

Alcoholic beverages were sold in Estonia in 2017 totaling 164 million liters (195 million liters in 2016). Domestic sales of alcoholic beverages decreased in 2017 by all beverage categories. The largest drop was in the category of the strong alcoholic beverages from 17.3 million liters in 2016 to 13.4 million liters in 2017 (–23%). Vodka sales dropped by 27%. The sales volume of light alcoholic beverages decreased by 21% amounting to 27,9 million liters (35,3 million liters in 2016), beer by 15% to 103,3 million liters and grape wines by 8% to 19,5 million liters (21,3 million liters in 2016). As the sales volume of alcoholic beverages decreased the sales turnover also decreased. In 2017, alcoholic beverages were sold for a total of 432 million euros compared to 433 million euros in 2016.

Although the domestic sales of alcohol have dropped dramatically in recent years leading to a decrease in consumption, the year-on-year Estonian-Latvian border trade has not diminished alcohol consumption altogether. The year 2017 brought about a reverse in the downward trend in alcohol consumption. Thus, consumption in Estonia increased to 10,3 liters per adult in 2017 as of absolute alcohol compared to 10,2 liters in 2016 (based on corrected results). Consumption increased for all types of beverages, except for spirits. Compared to the previous year, the consumption of grape wine and vermouth increased the most (+5% by volume percentage of alcohol), beer consumption increased by 2% and the consumption of light alcoholic beverages by 1%. Strong spirits consumption fell by almost 3% in total.

Illegal alcohol

Historically, there are two types of illegal spirits: illegally imported or illegal self-manufactured spirits. At the same time, due to the proliferation of the Estonian-Latvian border trade, the concept of illegal alcohol has expanded. Drinks bought in Latvia to be brought to Estonia by paid in advance orders (not for their own consumption but rather reselling to other persons) is also considered as an illicit activity. This practice which until just recently was restricted to strong alcoholic beverages has now spread to all types of alcohol. A survey conducted in 2017 showed that 24% of people who bought alcohol in Latvia had brought alcohol to fulfill the orders of their acquaintances and 1% had brought alcohol directly for resale purposes. People often do not know that alcohol cannot be bought abroad through others. Despite this fact a number of people involved in this type of illegal activity increased from 3% in 2016 to 5% in 2017. In the past years, the proportion of buyers of this type of illegal alcohol has stayed between 3–4% of all alcohol users.

Typically, people are motivated to buy illegal alcohol considering its lower price, as was the case in 2017, when 94% reported it as a main factor. At the same time, the credibility of the seller was considered very important for almost 77% of illegal alcohol buyers and the quality of alcohol for 71% of illegal alcohol buyers. Legal alcohol is still bought mostly because of fundamental attitudes (79% of consumers consider it very important to refrain from buying illegal alcohol in principle), but also because illegal alcohol can be dangerous to your health (74%). 70% of consumers stated that the current economic situation favors the purchase of legal alcohol (70%).

As previously mentioned, alcoholic beverages imported and sold in Estonia should be considered as illegal alcohol but they have not been taken into account in the current methodology. Excluding quantities delivered from Latvia and resold in Estonia a total of *ca* 1,3 million liters of illegal alcohol was consumed in Estonia in 2017, which accounted for 20–23% of the vodka consumed by residents. As a result, in 2017 due to the illegal alcohol trade, the state lost 15,6 million euros in tax revenues from the excise duties on alcohol and value added tax.

Buying alcoholic beverages from abroad

In recent years, Estonian alcohol policy has been characterized by the rapid increase in alcohol excise duties. As a result, the retail prices of alcoholic beverages in Estonia have become significantly higher than in Latvia. In turn it led to a large-scale border trade.

A survey conducted among residents at the end of 2017 showed that 49% of adult residents bought alcohol from abroad, 43% of them had bought alcohol both from Estonia and abroad and 6% only from abroad.

Strong alcoholic beverages except vodka (26% of adult respondents), beers (24%), wines (22%), vodka (20%), cider (8%) and long drinks (7%) were also bought from abroad by Estonian residents. In 2017, 35% of Estonia's adult population bought alcohol in Latvia (21% in 2016), while 18% went specifically to Latvia to buy alcohol (7% in 2016) and 21% bought alcohol in Latvia while traveling or in transit (16% in 2016). On average, 93 liters of beer (50 liters in 2016), 14 liters of cider (13 liters in 2016), 18 liters of vodka (10 liters in 2016), 25 liters of long-drink (7 liters in 2016), 13 liters of wine (6 liters in 2016) and 6 liters of other strong alcoholic drinks (5 liters in 2016) were bought in Latvia per one Estonian buyer in 2017. Over two thirds (49% in 2016) of people who bought alcohol from Latvia in 2017 did it more than once a year, slightly over one third (34%) 2 to 3 times per year, 16% 4–5 times per year and 18% 6 or more times during one year. 42% of purchasers spent 10–50 euros on alcohol purchases during one trip. At the same time 39% of people who went to buy alcohol in Latvia, spent more than 100 euros on one trip for alcohol purchases.

Purchases and consumption by tourists

Although the number of foreign tourists visiting Estonia in the year 2017 increased as a whole, the number of tourists who arrived from Finland decreased by almost 5%. This, in turn, affected the consumption of alcohol by foreign tourists in Estonia because the Finns are the main foreign buyers of alcohol.

In 2017, foreign tourists bought 6,4 million liters of pure alcohol in Estonia, of which the quantities bought for home consumption amounted to 5,1 million liters and amounts consumed in Estonia amounted to 1,3 million liters. Foreign tourists consumed in Estonia locally 5,8 liters of pure alcohol per adult person which is supposed to be deducted from the Estonian domestic sales volume, so it is not reflected in the alcohol consumption figures of Estonian inhabitants. Compared to the previous year alcohol purchases by foreign tourists brought for home consumption from Estonia decreased by 17% and alcohol consumed by foreign individuals locally decreased by 2%. Alcohol purchases of the light alcohol beverages bought by foreign individuals decreased the most by 21%. Strong spirits and beers purchases dropped by 14% and grape wines purchases by foreign tourists were down 3%.

Consumer habits

EKI conducts each year a survey of the population aged 18–74 in order to ascertain the consumption habits of the Estonian inhabitants, where people's drinking preferences and the frequencies of consumption of alcoholic beverages are studied. The latest survey revealed that the general assessment of residents about their consumption patterns has not changed significantly over the year. The survey showed that 83% of the population consumed alcohol and the share of alcohol consumers remained the same as a year before. If in 2016, 52% of respondents estimated their alcohol consumption to be low or moderate, then in 2017, there were 49% of such respondents. The share of moderate alcohol users increased by 2% to 26% and heavy users'

share by 1% to 5% of all users. The share of teetotal people in the country stayed at 17%. Alcohol choices for alcohol beverages have not changed significantly over the past year. The most popular consumer alcoholic beverage continued to be grape wine, which was consumed in 2017 by 87% of adult alcohol users. Wine consumption has increased since 2014, and consumers have come from both women and men. Estonian inhabitants drink beer most often, which 9% of alcohol consumers drink every day, 15% several times a week compared to wine drinkers – 1% drink every day and 5% drink 2 times a week. Vodka and other strong spirits are consumed by 53% and 64% of alcohol consumers. 44% of alcohol users consumed long-drinks and cider during the year but only 2% of them on weekly basis.

There were certain differences between the socio-demographic groups in alcohol consumption habits. Thus, there were significantly more men among consumers of strong alcohol and beer than women, beer was consumed by 83% male and 47% female users. Men also drink beer more often. 76% of male alcohol users drink vodka and 80% drink other strong alcohol, among female alcohol drinkers 29% and 47% respectively. Older people used to drink vodka more often. At least once a month, vodka was consumed by 19% of 65–74-year olds (for comparison, 11% of 18–29-year olds). 28% of alcohol-consuming women and 23% of men drank wine at least once a month. The wines are more often preferred by middle-aged people. In general, in 2017, 85% of men and 81% of women reported as alcohol consumers (in 2016 89% and 79% respectively).

Negative consequences to the society related to alcohol consumption

The most widespread alcohol-related violation of the law is driving a motor vehicle while intoxicated. However, the number of drink-drivers registered by the police has decreased since 2013 and 5173 such incidents were registered in 2017 (5875 incidents in 2016). Drink-drivers were involved in a total of 182 traffic accidents in 2017, where 13 people were killed and 233 were injured. Although the number of traffic accidents with drink-drivers decreased compared to 190 such cases in 2016, the number of fatalities was up by 6 individuals (only 7 people were killed in 2016). Drink-driving accidents accounted for 13% of all traffic accidents in 2017 (the same as in 2016) but the proportion of such deaths among all those killed in road accidents increased to 27% (10% in 2016). However, the number of people injured in accidents involving drunken drivers slightly decreased by 8 persons (241 injured in 2016). These accounted for 14% of all those injured in road traffic accidents (13% in 2016).

Also, victims of drownings, fire accidents, falls and hypothermia have been under the influence. In 2017, the number of victims of fire accidents was less than a year earlier, a total of 49 (41 in 2016). 27 persons (55%) who died in fire accidents were under alcohol intoxication, 12 persons (25%) killed were severely intoxicated. There were slightly more drownings in 2017 and 41 persons (40 persons in 2016) lost their lives in water accidents. But the year was marked by an increase in the proportion of victims (from 18% to 20%) in a medium and heavy state of drunkenness. Excessive alcohol consumption also causes other fatal accidents. So 78 people lost their lives in 2017 as a result of a fall of whom 21 (27%) were under the influence. 41 people died due to hypothermia (of whom 20 (49%) were intoxicated). The number of suicides increased significantly from 163 cases in 2016 to 216 cases in 2017. The number of suicide victims being under the influence increased from 52 to 86 and as a result their proportion of all victims of suicide increased to 40% (32% in 2016).

The number of alcohol offenses and, in particular, cases involving minors declined rapidly in 2017. Thus, inducing minors to alcohol consumption dropped to 77 cases in 2017 compared to 115 cases in 2016 and selling alcohol to minors or buying alcohol for them dropped to just 1 case in 2017 from 22 cases in 2016. A total of 102 alcohol-related crimes were registered in 2017 (149 in 2016). The number of violations of the

Alcohol Act also decreased from 4420 cases in 2016 to 3576 cases in 2017. Behind the decline were fewer cases of alcohol consumption by minors, whose number decreased by 14% during the year. Also the consumption of alcoholic beverages in a public place and/or the appearance in a public place in a drunken state declined by 35%.

The number of visits to a doctor with alcohol related illnesses is one of the indicators of the state of health of the population involved in over-consumption of alcohol. A total of 8501 persons sought medical advice from specialist doctors and family doctors due to illnesses caused by excessive consumption of alcohol in 2017 (8663 persons in 2016). Although in the past few years, the number of visits to a doctor has also increased, in some years the overall trend has been in decline. For example, 8699 people sought medical advice due to alcohol-related issues in 2017 compared to 8501 in 2017, a drop of 2%. Alcohol-related psychosis was diagnosed the most (3615 patients), but also alcohol dependence (1534 patients), the toxic effects of alcohol (1177 patients) and alcoholic liver disease (1039 patients). If the number of persons seeking medical advice from specialist and family doctors due to alcohol psychosis was slightly up by 58 individuals (+2%), then the number of persons needing treatments to cope with the toxic effects of alcohol and the number of alcohol dependent cases decreased by 71 and 76 individuals respectively (−4% and −6%). The number of alcoholic liver disease cases remained unchanged. As a whole, the number of patients seeking a doctor's help with alcohol-related illnesses is decreasing except for young people. Thus 178 patients visited a doctor seeking medical attention with alcohol-related issues in 2017 (a 16-to-20-year-old age group) compared to 176 patients in 2016, 168 patients in 2015 and 172 patients in 2014. The main reason to visit a doctor was related to the toxic effects of alcohol consumption: 111 such cases in 2017 (106 cases in 2016). Treatment costs of alcohol-related diseases increased by 16% in 2017 and totaled 4,2 million euros (excluding paid visits).

The most frequent causes of deaths due to excessive use of alcohol are alcoholic liver disease, alcohol intoxication, alcohol-induced mental and behavioral disorders and alcoholic cardiomyopathy. The mortality rate due to alcohol related illness decreased by almost 12% in 2017, more for men 13% (women −5%). By contrast, the number of deaths from alcohol intoxication has increased by 11% (men +7%, women +29%). In total, the number of deaths from alcohol-related illnesses fell from 465 people in 2016 to 451 in 2017 (a drop of −3%). At the same time, male mortality fell by 3% and female mortality by 5%.

Inhabitants attitudes towards alcohol policy

In terms of alcohol abuse, the residents considered the most alarming cases of alcohol – driving, domestic violence, crimes against the person, violations of public order, health problems and alcohol-related family problems. In 2017, 92% of respondents (94% in 2016) considered drink-driving as a serious or very serious problem. Compared to the previous year, public order violations due to the consumption of alcohol, as well as young people's alcohol consumption, alcohol-induced unemployment, anti-social behavior and alcohol-related problems at the workplace are perceived as less problematic. Unlike in 2016, people's attitude towards alcohol consumption changed in 2017 to less favorable. Also, unlike last year, a lack of knowledge of the harmfulness of alcohol abuse wasn't considered as a big problem.

According to the inhabitants, alcohol policy could continue to be subject to restrictions, although in the last two years there has been growing opposition from strict regulation towards more liberal policies. Thus, the share of those who in favor of liberal alcohol policy increased to 15% in 2017 (11% in 2016). By contrast, the

proportion of hard alcohol policy advocates fell to 30% (35% in 2016). The proportion of advocates for rigorous measures has never been so low as now. A few years ago, a strict alcohol policy was favored by half of the population (51% in 2013, 50% in 2014).

Similarly, the absolutely unconstrained alcohol policy has never found so many supporters as in the last two years. Prior to 2016, the proportion of supporters was just between 3–6%. Heavy drinkers and moderate alcohol users and also men favored a more liberal alcohol policy. Young people, women, non-Estonians, people with higher education and teetotal people were more in favor of alcohol policies with strict restrictions.

In the opinion of the inhabitants, reduction of alcohol consumption depends on people's own attitude towards alcohol and the desire to restrict it. A personal example towards alcohol consumption has been replaced by work with young people. 82% of respondents would offer young people more possibilities for leisure time and 74% of respondents would show more negative consequences for young people's alcohol consumption.

It is known that, in contrast to shops, there are currently no time restrictions on the sale of alcohol at the catering venues in Estonia. However, the limitation of hours of sale of alcoholic drinks may help to limit the availability of alcoholic beverages and ensure better public order. The population survey showed that half of the population (53%) supported the regulation of a time limit for selling alcoholic beverages in restaurants including sales up to midnight (37%). The majority of residents (73%) would not allow alcohol advertisements in public visible places. More than half of the population would ban alcohol advertisements on the radio (61%), on the Internet, social media and television (60%), and print media (53%). Alcohol advertisements are most often accepted during tasting sessions (26%) and at alcohol sales outlets (21%).

There are plenty of alcohol sales outlets in Estonia and alcohol is easy to get. There were 7806 alcohol sales permits issued by the beginning of April 2018, and this trend is accelerating (7702 permits issued as of April 2017). According to the survey, the overwhelming majority of the population (83%) lives just 10 minutes' drive to the nearest alcohol retail sale outlet. According to the Business Register, retail stores selling alcohol are located most densely in major cities: there are 59 retail stores with alcohol sales permits for every 10 km² in Pärnu, 48 in Tallinn and 43 in Tartu. Retail shops selling alcohol are located most sparsely in the counties – for example there are 0,6 stores with alcohol sales permit for every 10 km² in Jõgeva, Järva, Põlva and Rapla counties. The number of retail shops having alcohol sales permits per 1000 inhabitants was the highest in Saare county (3,9) and the lowest in Tartu county (1,7). The number of caterings selling alcohol per 1000 inhabitants was the highest in Hiiu county (6,6) and the lowest in Ida-Virumaa county (2,0).

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

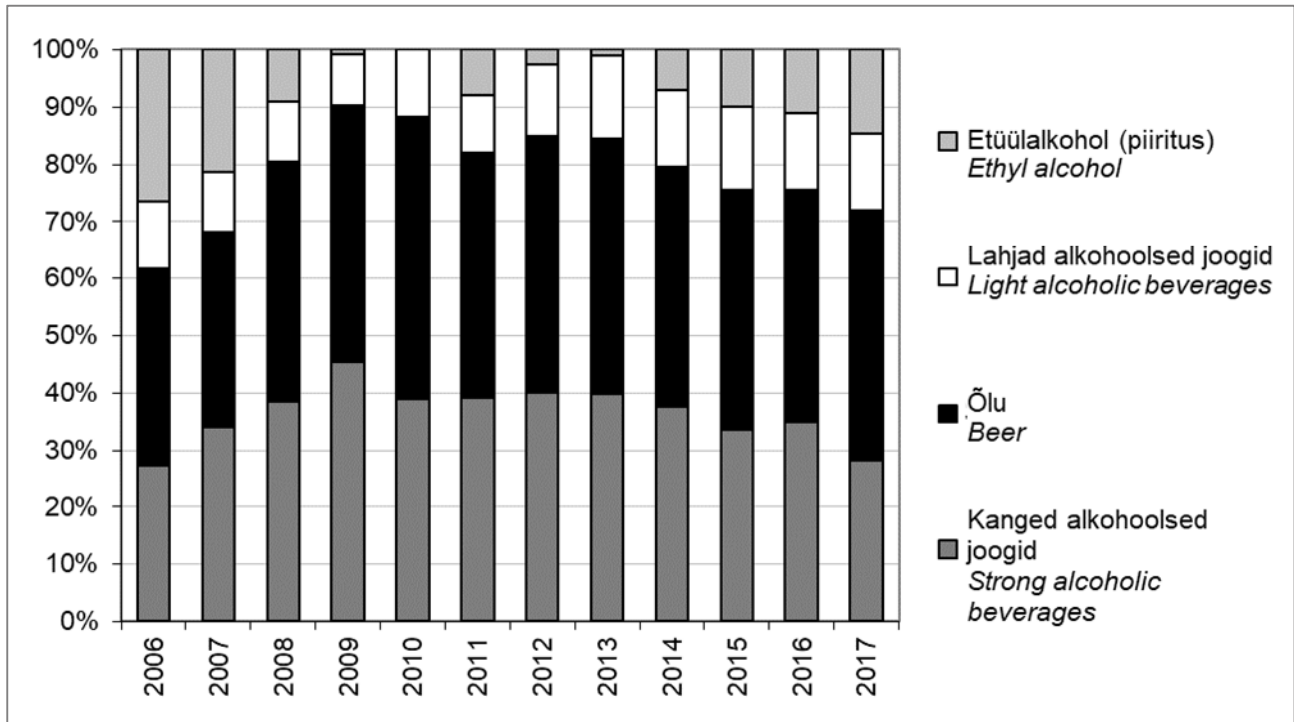
Tabel 1. **Alkoholsete jookide tootmine 2006–2017**
Production of alcoholic beverages 2006–2017
 miljon liitrit - million litres

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid	16,6	20,9	17,3	18,2	14,2	17,2	18,1	18,0	19,6	15,4	16,8	12,1	Strong alcoholic beverages
viin	13,5	16,6	14,0	15,1	11,1	12,6	13,3	12,8	14,3	10,6	11,7	7,3	vodka
liköör	2,8	3,1	2,7	2,3	2,3	2,9	3,0	2,9	3,1	2,7	2,8	2,7	liqueur
muud	0,3	0,8	0,6	0,8	0,9	1,7	1,8	2,3	2,2	2,1	2,3	2,1	other
Õlu*	141,8	141,3	127,5	122,2	129,6	135,6	146,0	147,3	160,5	139,9	141,6	136,9	Beer*
lahja õlu	106,5	108,8	100,8	95,3	114,0	120,1	131,4	132,6	131,6	114,7	118,9	115,0	light beer
kange õlu	35,3	32,5	26,7	26,9	15,6	15,5	14,6	14,7	28,9	25,2	22,7	21,9	strong beer
Lahjad alkohoolsed joogid	41,5	40,2	28,9	20,7	24,3	24,2	31,9	38,0	39,5	38,1	35,8	34,7	Light alcoholic beverages
lahjad piirituse segujoogid	18,0	22,0	11,8	11,9	2,1	1,2	1,0	0,7	0,5	0,6	0,3	0,6	light mixed spirit-based beverages
lahjad kääritatud joogid	15,2	12,8	12,8	5,0	15,5	16,0	21,3	26,7	29,4	27,7	25,7	27,1	light fermented beverages
puuvilja- ja marjaveinid	8,3	5,4	4,3	3,8	6,7	7,0	9,6	10,6	9,6	9,8	9,8	7,0	fruit and berry wines
Etüülalkohol (piiritus)	6,1	4,9	1,6	0,1	0,0	1,3	0,5	0,2	1,4	1,7	2,0	2,4	Ethyl alcohol

* Lahja õlu ≤6%, kange õlu >6%
 Light beer ≤6%, strong beer >6%

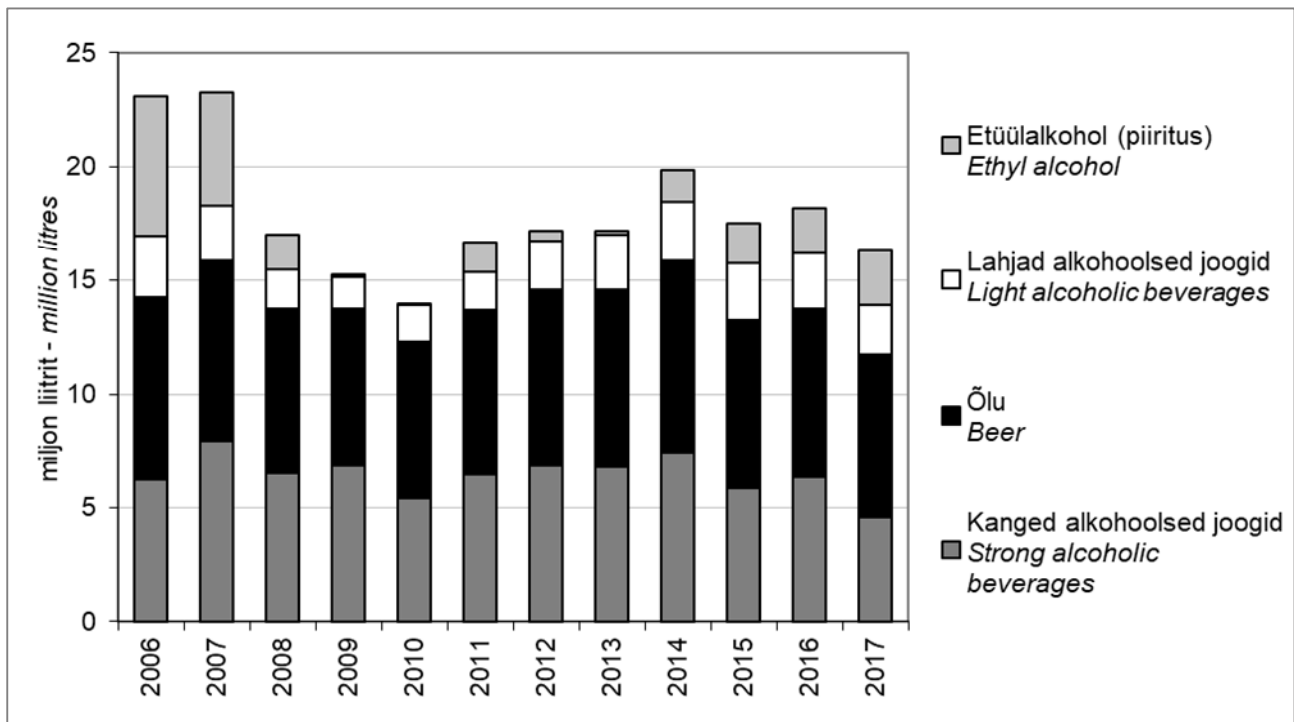
Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 1. **Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2006–2017, 100% alkoholis**
Share of different alcoholic beverages in production 2006–2017, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 2. **Alkoholsete jookide tootmine 2006–2017, 100% alkoholis**
Production of alcoholic beverages in 2006–2017, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

1.2. Väliskaubandus*Foreign trade*

Tabel 2. Alkohoolsete jookide ekspordikäive 2006–2017*
*Export turnover of alcoholic beverages 2006–2017**
 miljon € - million €

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	12,56	130,47	116,89	60,44	80,78	108,94	145,50	156,10	141,00	98,31	95,11	49,41	<i>Strong alcoholic beverages <80%</i>
Õlu	7,84	9,59	10,01	13,28	20,63	23,63	31,53	29,35	29,85	17,79	21,05	29,52	<i>Beer</i>
Viinamarjavein	3,34	14,60	14,36	13,69	14,81	15,34	13,62	13,15	14,99	12,90	19,77	24,93	<i>Wine</i>
Vermut	0,08	0,12	0,12	0,19	0,22	0,28	0,19	0,25	0,19	0,21	0,39	0,29	<i>Vermouth</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	8,45	10,55	9,08	8,28	9,05	14,81	13,69	14,86	14,82	13,71	13,90	17,32	<i>Light alcoholic beverages</i>
Etüülalkohol (piiritus)	2,24	1,50	0,80	0,00	0,01	0,67	0,34	0,07	0,26	0,93	1,04	1,09	<i>Ethyl alcohol</i>

* Enne 2007. aastat avaldatud andmed näitavad põhieksporti, ehk mahtusid ilma reeksportida
The data before 2007 does not include re-export

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat*

Tabel 3. Alkohoolsete jookide koguseline eksport 2006–2017*
*Export volume of alcoholic beverages 2006–2017**
 miljon liitrit - million litres

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	3,5	15,7	15,8	11,8	13,6	17,2	21,0	20,2	26,0	18,7	17,4	10,3	<i>Strong alcoholic beverages <80%</i>
Õlu	21,0	24,3	20,7	26,2	44,8	48,0	55,3	49,5	60,1	42,0	47,0	64,9	<i>Beer</i>
Viinamarjavein	1,4	4,5	3,5	4,0	4,7	5,2	4,3	3,8	3,9	3,1	5,0	6,4	<i>Wine</i>
Vermut	0,1	0,1	0,1	1,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>Vermouth</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	18,9	21,0	13,6	10,5	13,6	18,0	17,2	16,1	16,7	16,6	18,1	23,3	<i>Light alcoholic beverages</i>
Etüülalkohol (piiritus)	3,5	1,8	0,9	0,0	0,0	0,7	0,2	0,1	0,2	0,9	1,0	1,1	<i>Ethyl alcohol</i>

* Enne 2007. aastat avaldatud andmed näitavad põhieksporti, ehk mahtusid ilma reeksportida
The data before 2007 does not include re-export

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat*

Tabel 4. **Alkoholsete jookide impordikäive 2006–2017***
*Import turnover of alcoholic beverages 2006–2017**
 miljon € - million €

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	34,43	148,61	142,30	68,30	97,79	130,02	171,80	172,40	171,60	120,99	113,99	66,85	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	7,23	9,66	10,37	11,87	16,92	20,64	24,97	23,48	20,38	20,55	21,20	22,75	Beer
Viinamarjavein	28,15	39,75	47,2	39,99	46,39	52,81	56,60	60,98	63,35	64,49	72,51	75,61	Wine
Vermut	1,27	1,36	1,36	0,96	1,22	1,19	1,22	1,50	1,47	1,04	1,30	1,28	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	16,96	18,62	20,39	18,41	20,23	30,90	24,35	24,91	21,46	18,01	17,35	15,13	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	1,76	2,69	2,77	2,81	2,16	1,96	2,65	2,80	3,51	3,35	3,59	2,35	Ethyl alcohol

* Enne 2007. aastat avaldatud andmed näitavad põhiimporti, ehk mahtusid ilma reekspordita
The data before 2007 does not include re-export

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat*

Tabel 5. **Alkoholsete jookide koguseline import 2006–2017***
*Import volume of alcoholic beverages 2006–2017**
 miljon liitrit - million litres

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	16,3	30,0	29,1	23,9	22,0	30,7	32,7	28,7	34,3	25,2	24,8	14,0	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	13,6	16,8	15,7	19,2	40,7	39,4	42,0	39,2	30,7	28,2	29,8	34,3	Beer
Viinamarjavein	13,3	15,9	17,4	16,7	19,5	21,8	22,2	23,6	23,1	23,0	25,2	24,5	Wine
Vermut	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	22,4	25,8	27,9	26,8	29,2	41,3	31,6	28,9	24,8	21,5	20,8	19,1	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	3,2	4,1	3,1	4,7	3,2	2,3	3,2	3,6	4,7	4,4	4,9	3,2	Ethyl alcohol

* Enne 2007. aastat avaldatud andmed näitavad põhiimporti, ehk mahtusid ilma reekspordita
The data before 2007 does not include re-export

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat*

Tabel 6. **Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2006–2017***Export prices of alcoholic beverages 2006–2017*

€/liiter - €/litre

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	3.60	8.31	7.40	5.12	5.95	6.33	6.93	7.74	5.42	5.26	5.46	4.81	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0.37	0.39	0.48	0.51	0.46	0.49	0.57	0.59	0.50	0.42	0.45	0.45	Beer
Viinamarjavein	2.34	3.23	4.07	3.46	3.14	2.98	3.18	3.43	3.84	4,11	3.96	3.87	Wine
Vermut	1.60	1.71	2.00	1.35	1.21	1.56	2.41	2.70	2.28	3,47	4,41	3.26	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	0.45	0.50	0.67	0.79	0.67	0.82	0.80	0.92	0.89	0.83	0.77	0.74	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0.65	0.82	0.88	0.00	0.00	0.99	1.39	0.75	1.08	1.02	1.00	1.01	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 7. **Alkoholsete jookide impordihinnad 2006–2017***Import prices of alcoholic beverages 2006–2017*

€/liiter - €/litre

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	2.11	4.95	4.89	2.86	4.44	4.23	5.25	6.02	4.99	4.81	4.60	4.78	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0.53	0.58	0.66	0.62	0.42	0.52	0.59	0.60	0.66	0.73	0.71	0.66	Beer
Viinamarjavein	2.12	2.50	2.71	2.39	2.38	2.43	2.55	2.58	2.74	2.81	2.87	3.11	Wine
Vermut	1.76	2.03	2.27	1.88	1.97	1.86	1.94	2.22	2.20	1.87	2.08	1.99	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	0.76	0.72	0.73	0.69	0.69	0.75	0.77	0.86	0.87	0.84	0.83	0.79	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0.55	0.66	0.89	0.60	0.69	0.85	0.84	0.77	0.75	0.77	0.74	0.74	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

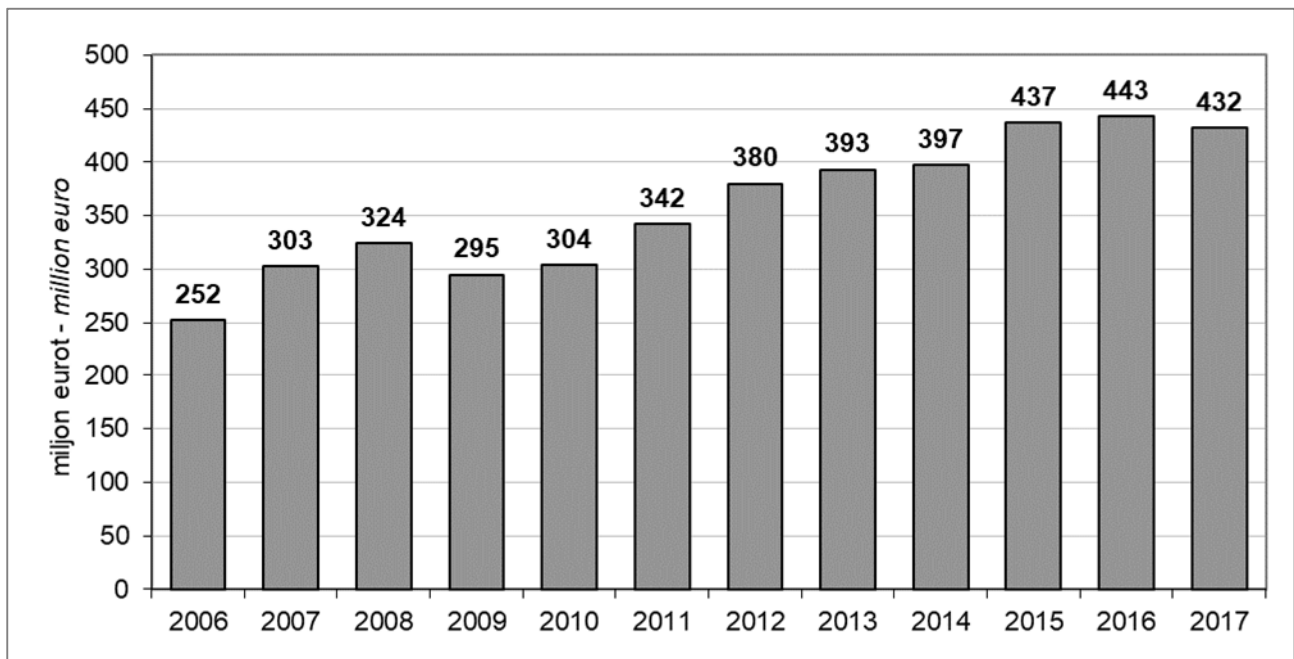
Tabel 8. Riiklikus statistikas registreeritud müük siseturul (sh kõik turistide ostud) 2006–2017
Sales in the domestic market registered in statistics (including purchases by tourists) 2006–2017
miljon liitrit - million litres

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid	20,2	23,9	21,9	18,5	16,8	19,4	19,9	20,8	19,7	18,8	17,3	13,4	Strong alcoholic beverages
viin	13,4	16,1	15,5	13,8	11,1	12,0	12,5	13,6	12,8	12,5	10,8	7,8	vodka
muud	6,8	7,8	6,4	4,7	5,7	7,4	7,4	7,1	6,9	6,3	6,6	5,6	other
Õlu	134,4	133,8	122,5	115,2	125,4	127,1	130,7	131,5	130,3	126,0	121,0	103,3	Beer
Viinamarjavein ja vermut	12,5	12,0	14,4	13,1	15,3	17,1	18,5	19,9	19,8	20,3	21,3	19,5	Wine and vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	39,7	41,4	40,1	33,0	33,7	40,5	41,9	43,8	42,8	37,7	35,3	27,9	Light alcoholic beverages
lahjad piirituse segujoogid	27,1	30,5	28,0	22,2	21,0	28,0	17,0	7,5	5,8	6,0	5,5	4,3	light mixed spirit-based beverages
lahjad kääritatud joogid	10,0	8,0	7,9	7,3	9,3	12,4	23,4	32,0	32,5	28,0	28,5	22,3	light fermented beverages
puuvilja- ja marjaveinid	2,6	2,9	4,2	3,5	3,4	0,1	1,5	4,3	4,4	3,7	1,3	1,3	fruit and berry wines

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

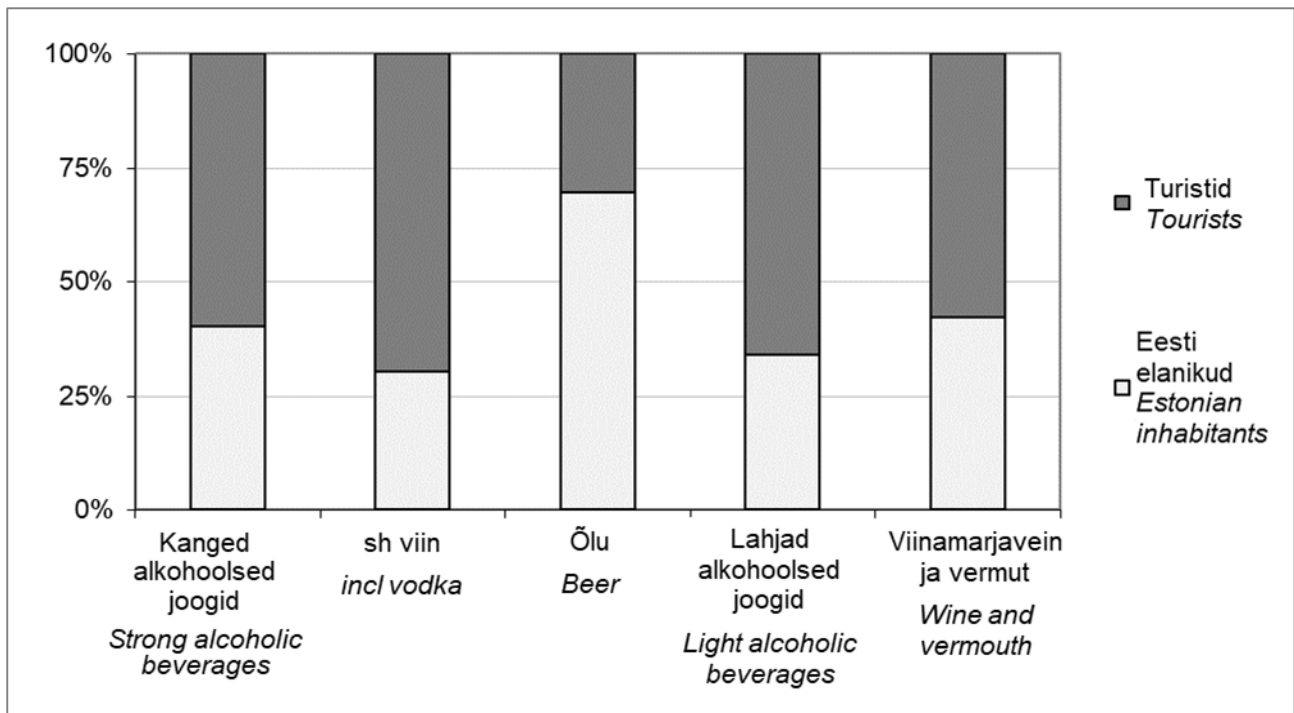
Joonis 3. Alkohoolsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2006–2017
Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2006–2017

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistics Estonia

Joonis 4. **Legaalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2017. a***
*Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by types of beverages 2017**
 % müüdüd alkoholist - % of alcohol sold

* Sisaldab ka müüki laevadel – Includes sales on ferries

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. **Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2009–2017***
Average retail prices of beer 2009–2017*

€/liiter - €/litre

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Eesti	1.64	1.70	1.82	1.94	1.94	1.98	2.16	2.30	2.70	Estonia
lahja õlu <6%	1.58	1.64	1.74	1.90	1.86	1.92	2.10	2.20	2.54	light beer<6%
kange õlu >6%	1.72	1.76	1.92	1.98	2.00	2.08	2.24	2.42	2.90	strong beer>6%
Tallinn	1.68	1.70	1.84	1.94	1.94	2.00	2.16	2.28	-	Tallinn
lahja õlu <6%	1.62	1.62	1.74	1.90	1.90	1.92	2.10	2.16	2.70	light beer<6%
kange õlu >6%	1.76	1.82	1.94	1.98	2.02	2.08	2.26	2.44	2.90	strong beer>6%

* Sisaldab panti
Includes deposit for beverage packaging

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut
Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 10. **Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2009–2017**
Average retail prices of vodka 2009–2017

€/liiter - €/litre

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Eesti	9.90	10.80	10.90	11.92	12.70	12.90	14.20	16.14	17.68	Estonia
madalam hinnaklass	8.38	9.26	9.10	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	lower price category
keskmise hinnaklass	12.36	12.66	12.94	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	medium price category
Tallinn	9.92	10.78	11.06	12.00	12.72	12.62	13.80	16.04	17.26	Tallinn
madalam hinnaklass	8.32	9.02	9.00	9.90	10.76	10.92	11.54	13.28	14.68	lower price category
keskmise hinnaklass	12.40	12.84	13.10	13.74	14.24	14.76	16.22	19.22	19.84	medium price category

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut
Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2009–2017

Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2009–2017

€/pudel - €/bottle

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Viin 40% maitsestatamata, 0,5 l klaaspudel	4.95	5.40	5.45	5.96	6.35	6.45	7.10	8.07	8.84	Vodka 40% not flavoured, 0,5 l glass bottle
madalam hinnaklass	4.19	4.63	4.55	4.99	5.41	5.51	5.85	6.72	7.38	lower price category
keskmise hinnaklass	6.18	6.33	6.47	6.89	7.29	7.57	8.33	9.39	10.19	medium price category
Liköör, 0,5 l klaaspudel	5.47	5.84	5.96	6.27	6.59	6.75	7.81	8.42	8.97	Liqueur, 0,5 l glass bottle
marjaliköör 21%	4.09	4.34	4.33	4.47	4.68	4.91	5.37	5.78	6.17	berry liqueur 21%
kange liköör 40–45%	7.31	7.78	7.65	8.43	8.89	9.14	10.91	11.86	12.58	strong liqueur 40–45%
kreemliköör 16–17%	5.80	5.94	6.10	6.14	6.45	6.64	7.41	8.00	8.40	cream liqueur 16–17%
Džinn 38–40%, 0,5 l klaaspudel	5.80	5.94	6.71	7.08	7.41	7.92	8.71	9.57	10.53	Gin 38–40%, 0,5 l glass bottle
Õlu, 0,5 l klaaspudel	0.82	0.85	0.91	0.97	0.97	0.99	1.08	1.15	1.35	Beer, 0,5 l glass bottle
lahja õlu ≤6%	0.79	0.82	0.87	0.95	0.93	0.96	1.05	1.10	1.27	light beer ≤6%
kange õlu >6%	0.86	0.88	0.96	0.99	1.00	1.04	1.12	1.21	1.45	strong beer >6%
Siider, 1,5 l plastpudel	2.35	2.42	2.70	2.81	2.82	2.95	3.09	3.28	3.67	Cider, 0,5 l plastic bottle
Marjavein 11–14%, 0,5 l klaaspudel	2.64	2.87	2.86	3.04	3.35	3.67	3.78	3.85	3.95	Berry wine 11–14%, 0,5 l glass bottle

Allikas: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Price Information, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 12. Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 2009–2017

Average prices of legal and illegal alcohol 2009–2017

€/liiter - €/litre

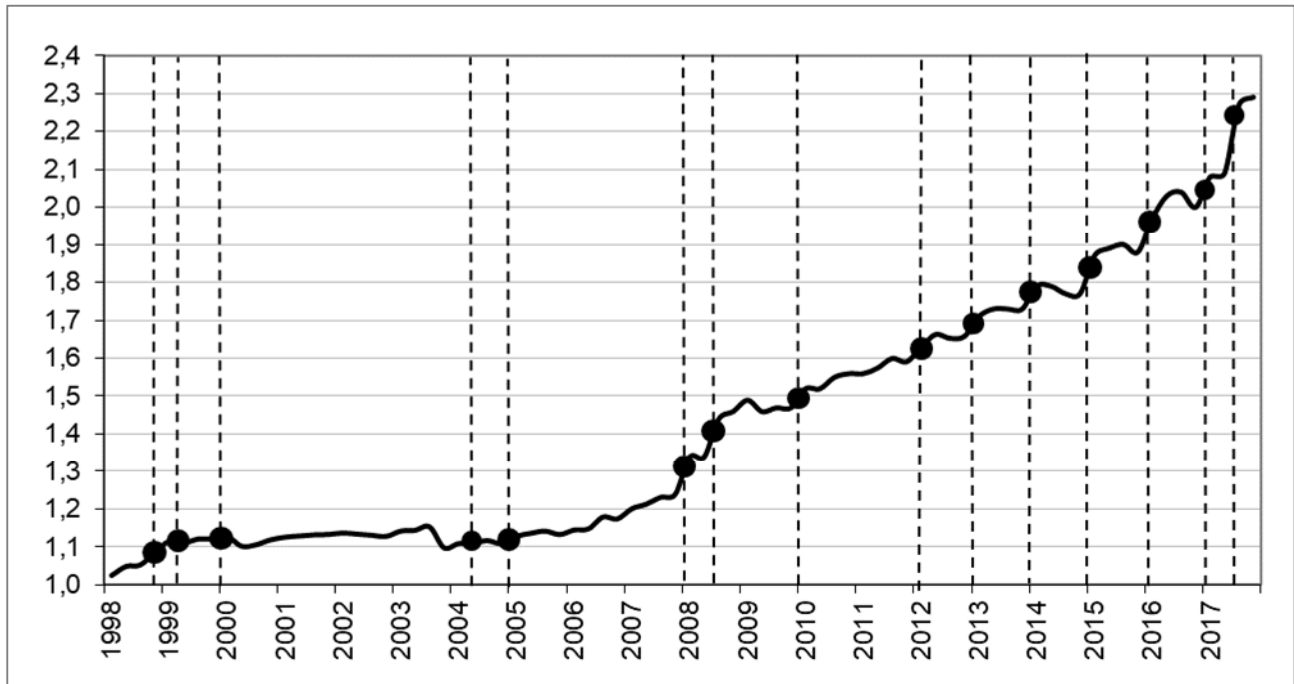
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Legaalne Eesti viin, keskmine hinnaklass	12.36	12.66	12.94	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	Legal Estonian vodka, medium price category
Legaalne Eesti viin, madalam hinnaklass	8.38	9.26	9.10	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	Legal Estonian vodka, lower price category
Salaviin	5.88	6.26	7.36	7.98	7.64	7.70	9.50	10.58	8.85	Illegal vodka
Salapiiritus	6.77	6.07	6.51	6.12	6.11	8.25	Illegal spirits
Puskar	3.45	3.83	4.86	4.96	11.34	10.48	Homebrew
Aktsiis (viin 40%)	5.18	5.69	5.69	5.96	6.26	6.57	7.56	8.69	9.56	Excise duty (vodka 40%)

... Andmed puuduvad - Data not available

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksimine Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Envelope Wages in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

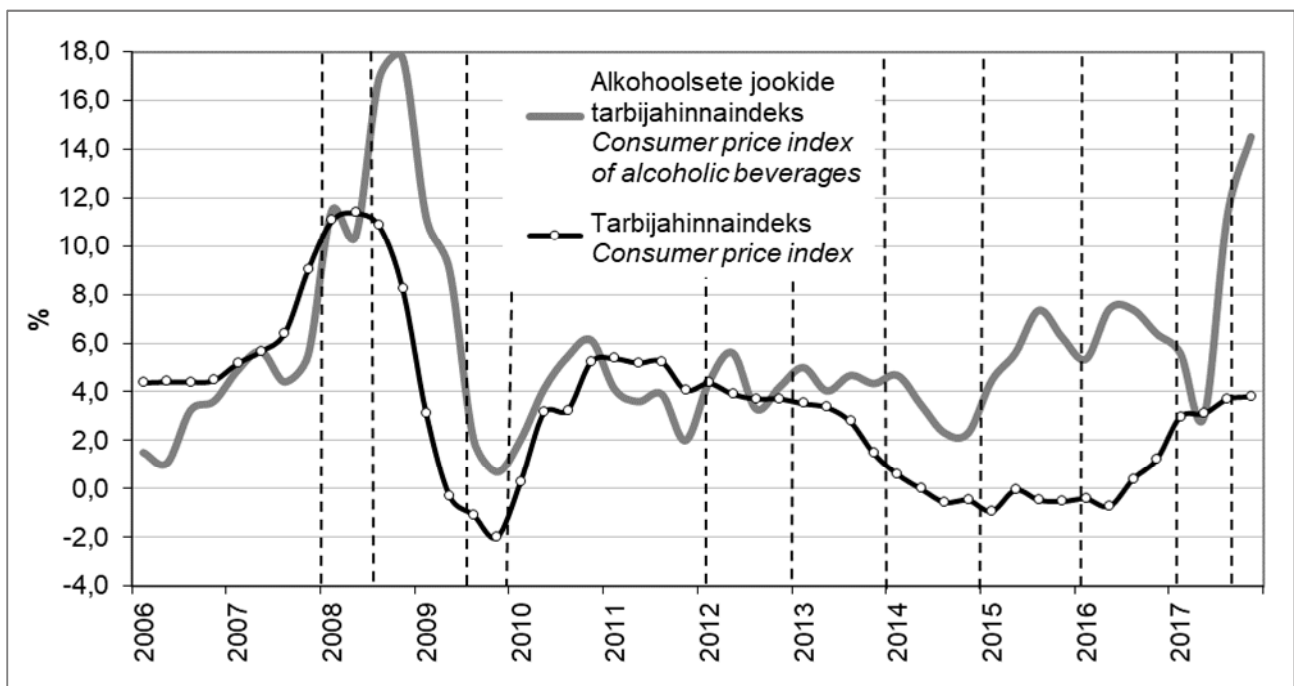
Joonis 5. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2017 (1997=1)**
Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2017 (1997=1)

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 14
Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 14

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 6. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2006–2017**
Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2006–2017
 kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga - growth compared to the same period of the previous year

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 14
Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 14

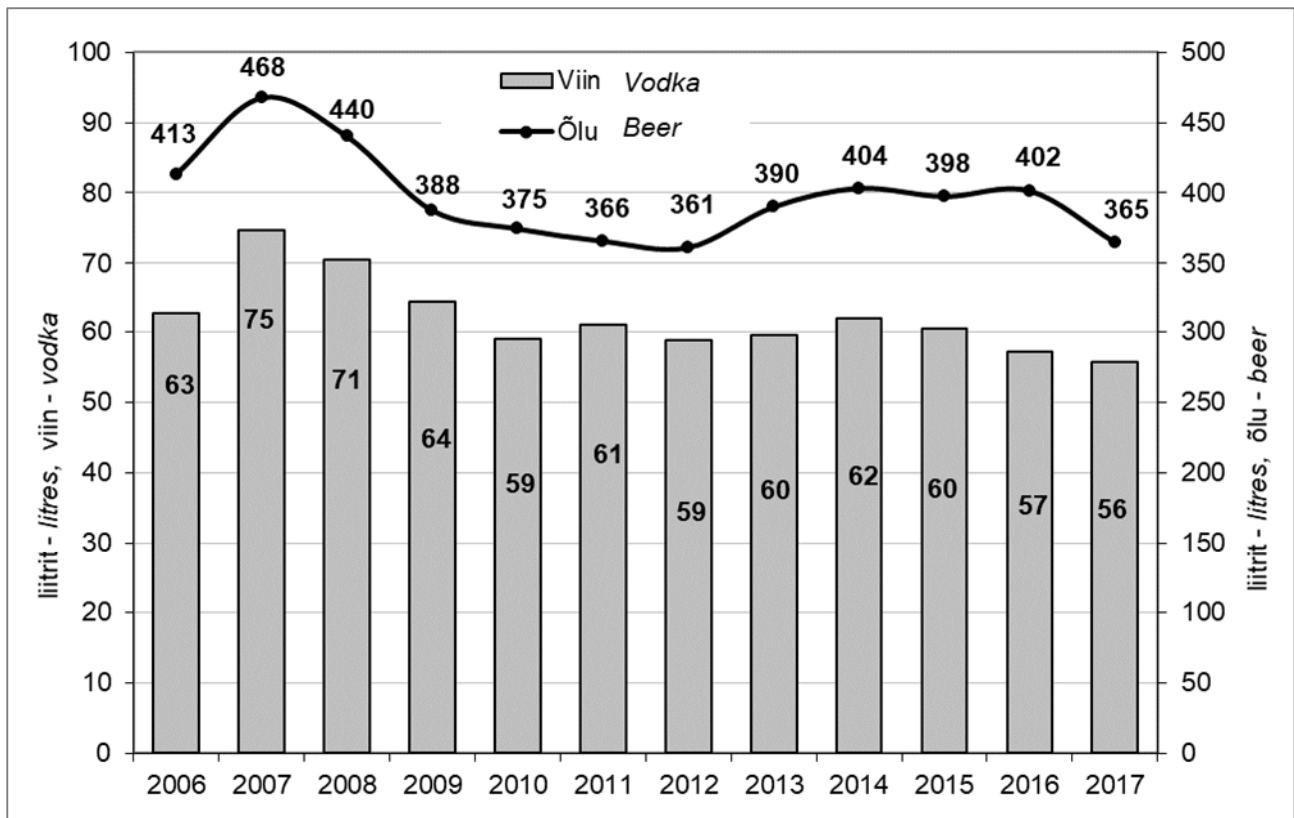
Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 7. Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2006–2017

Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2006–2017

keskmise netokuupalga jagatud 1 liitri viina või õlle jaehinnaga*

average net monthly wage divided by retail price of 1 litre of beer or vodka*

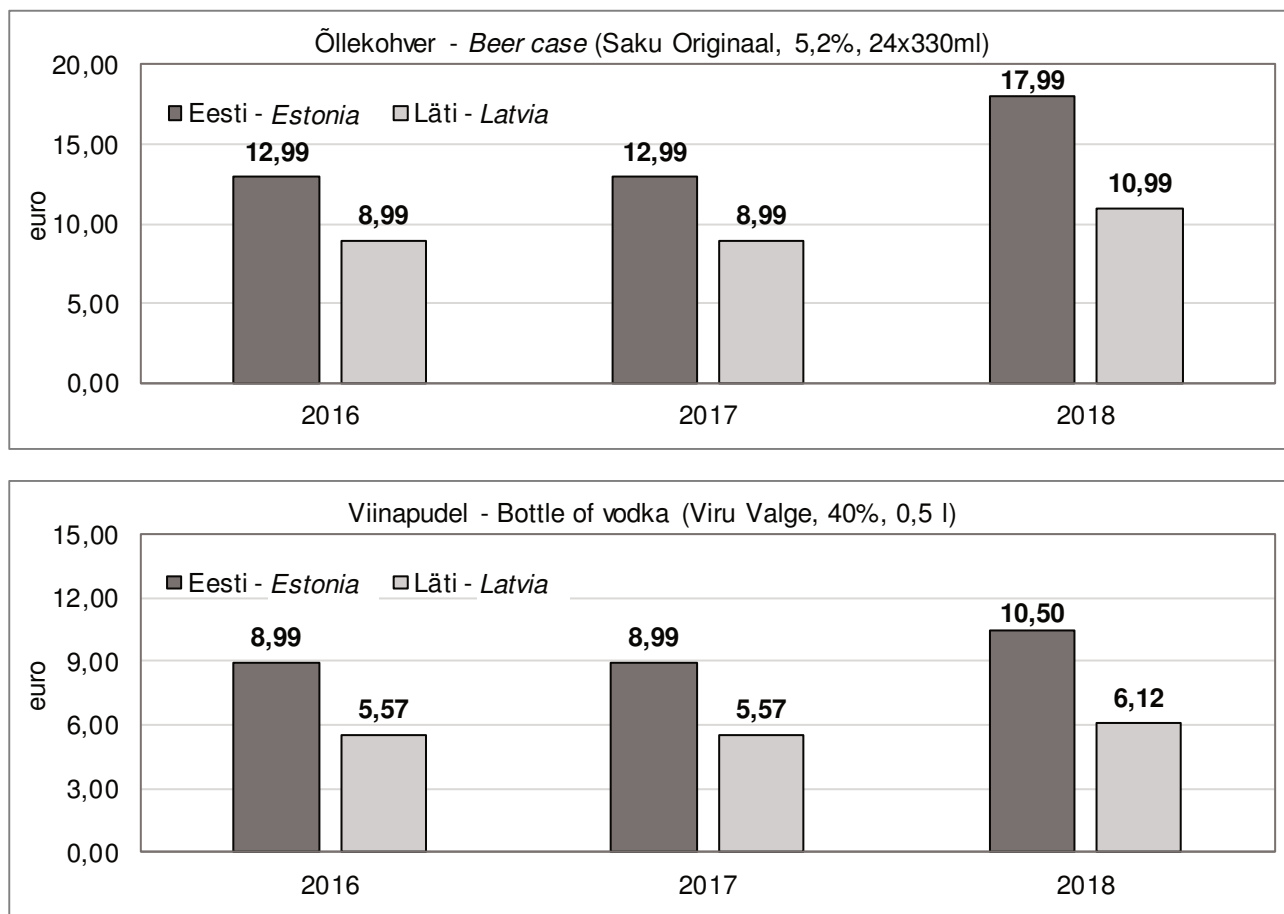

* Eesti aasta keskmine kodumaise viina ja õlle jaehind
Annual average price of domestic vodka and beer in Estonia

Allikad: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Price Information, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 8. **Õlle ja viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2016–2018**
Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2016–2018

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Institute of Economic Research

2. Riiklik alkoholituru korraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. **Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus**
Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU

€

	Ühik Unit	Eesti aktsiisimäärad ja nende kehtimahakkamine Excise duty rates in Estonia and their entry into force							Aktsiisi alammäär EU-s Minimum excise duty in EU
		01.01.2014	01.01.2015	01.02.2016	01.02.2017	01.07.2017	01.02.2018		
Vein Wine	100 liitrit 100 litres	≤6%	36.71	42.22	48.55	53.41	77.44	91.30	0.00
		>6%	84.67	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	
Kääritatud joogid Fermented alcoholic beverages	100 liitrit 100 litres	≤6%	36.71	42.22	48.55	53.41	77.44	91.30	0.00
		>6%	84.67	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	
Õlu Beer	etanooli 1 mahuprotsendi kohta 100 liitris per 1% of ethyl alcohol by volume in 100 litres		6.28	7.22	8.30	9.13	15.52	18.26	1.87
			3.14*	3.61*	4.15*	4.57*	7.76*	9.13*	
Vahetoode Intermediate product	100 liitrit 100 litres		180.81	207.93	239.12	263.03	263.03	289.33	45.00
Muu alkohol Other alcohol	100 liitri 100% alkoholi kohta per 100 litres of 100% alcohol		1 643.00	1 889.00	2 172.00	2 389.00	2 389.00	2 628.00	550.00

* Õlle väiketootjatele kehtestatud 50-protsendiline aktsiisimäär - 50% excise duty rate for small beer producers

Allikas: Rahandusministeerium

Source: Ministry of Finance

Tabel 14. **Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2006–2017***
Alcohol excise revenue received by the state budget 2006–2017*
miljon € - million €

	Maksud kokku	Aktsiisid	Alkoholi- aktsiis	Alkoholiaktsiisi osakaal aktsiisilaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal kogu maksulaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal riigi tuludes, %	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta, €
	Total tax revenue	Excise revenue	Alcohol excise revenue	Share of alcohol excise in excise revenue, %	Share of alcohol excise in total tax revenue, %	Share of alcohol excise in total state revenue, %	Alcohol excise revenue per capita, €
2006	3 528,50	449,30	133,58	29,7	3,8	3,6	98,90
2007	4 328,03	523,76	147,89	28,2	3,4	2,8	110,13
2008	4 497,40	573,35	155,56	27,1	3,5	2,9	116,22
2009	4 076,28	627,48	160,42	25,6	3,9	2,9	120,10
2010	4 045,61	666,28	165,21	24,8	4,1	2,9	123,91
2011	4 342,12	716,97	178,58	24,9	4,1	3,0	134,31
2012	5 787,47	776,24	195,28	25,2	3,4	2,6	147,36
2013	6 140,42	792,77	209,00	26,4	3,4	2,7	158,31
2014	6 644,63	836,02	220,03	26,3	3,3	2,8	167,19
2015	7 127,77	872,96	222,05	25,4	3,1	2,8	169,08
2016	7 531,90	970,51	251,05	25,9	3,3	2,9	190,77
2017	8 068,72	1 005,26	221,82	22,1	2,7	2,4	168,56

* Alates 2017. aastast muudeti riigieelarve arvestamine kassapõhisest tekkepõhiseks
From 2017 the state budget accounting changed from cash-based to accrual basis of accounting

Allikad: Rahandusministeerium; Statistikaamet

Sources: Ministry of Finance; Statistics Estonia

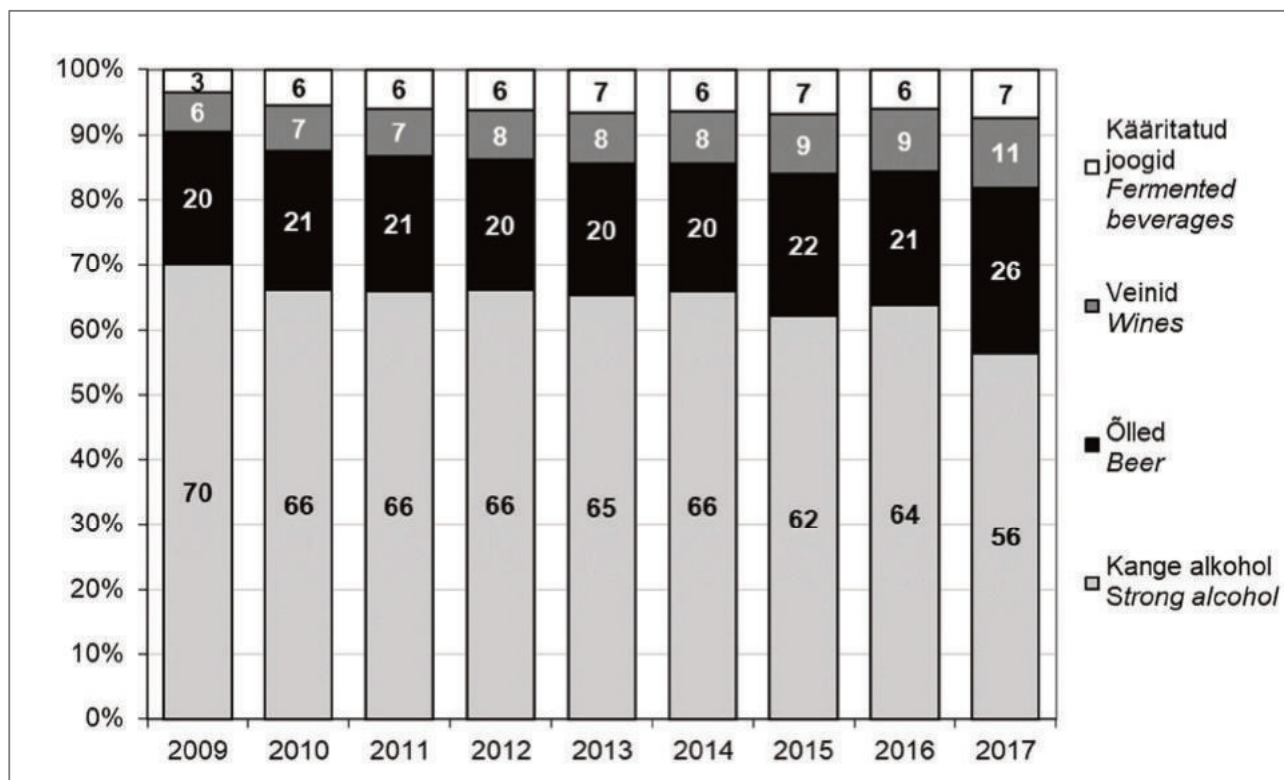
Tabel 15. **Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2009–2017**
Alcohol excise revenues recieved from various alcoholic beverages 2009–2017
 miljon € - million €

	Kange alkohol <i>Ethyl alcohol</i>	Õlu <i>Beer</i>	Vein <i>Wine</i>	Kääritatud joogid <i>Fermented beverages</i>	Vahetoode <i>Intermediate products</i>	Kokku <i>Total</i>
2009	111,85	32,52	9,62	5,58	0,85	160,42
2010	108,65	35,24	11,24	9,16	0,92	165,21
2011	117,03	36,98	12,78	10,65	1,14	178,58
2012	128,29	38,97	14,67	12,23	1,12	195,28
2013	135,74	42,03	16,08	13,95	1,20	209,00
2014	144,10	43,06	17,33	14,20	1,34	220,03
2015	137,03	48,38	19,98	15,25	1,41	222,05
2016	158,98	51,66	23,55	15,34	1,50	251,05
2017*	120,58	58,32	24,36	16,96	1,44	221,66

* Kuni 2016. aastani kassapõhine arvestus, alates 2017. aastast tekkepõhine arvestus. Summad on arvestuslikud
 Until 2016 the state budget methology used cash based accounting, from 2017 accrual basis of accounting. Amounts are estimated

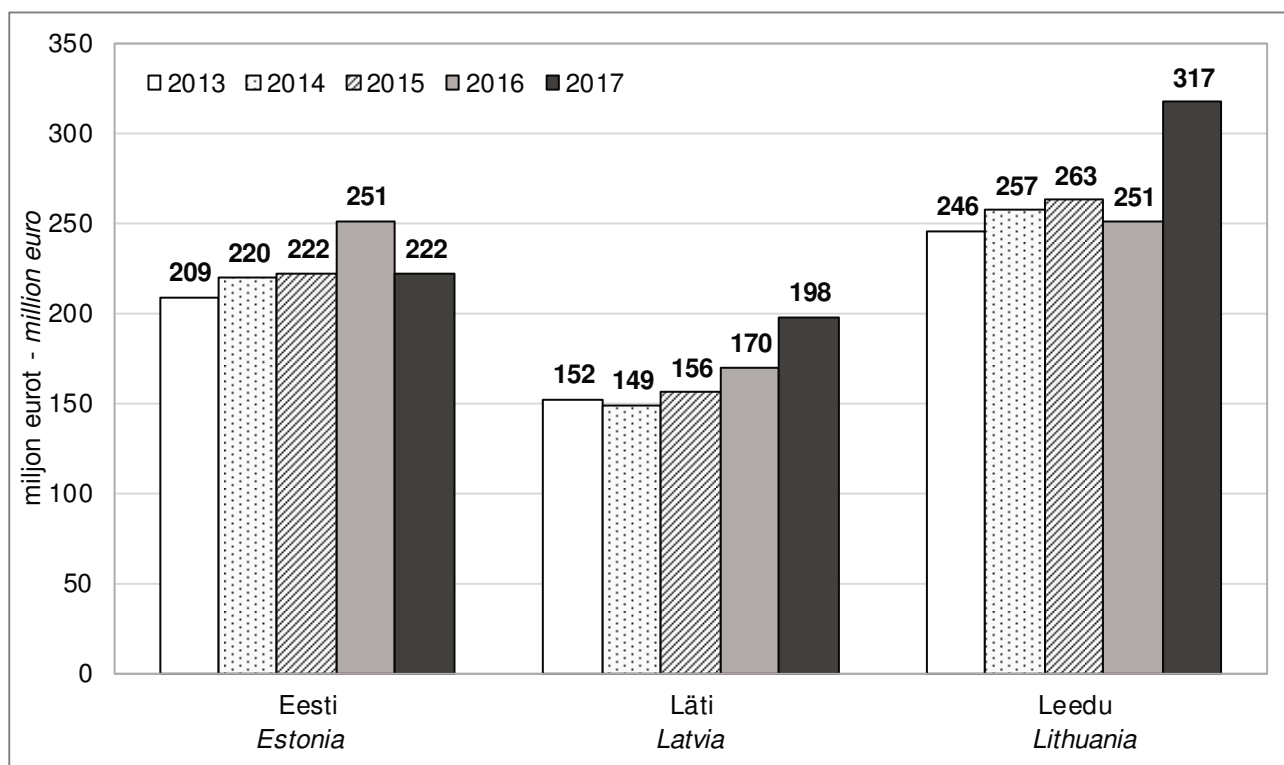
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 9. **Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud aktsiiside jagunemine protsentides 2009–2017**
Share of received excise taxes from different alcoholic beverages 2009–2017

Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 10. **Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis, võrreldes Läti ja Leeduga 2013–2017**
The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2013–2017

Allikas: Rahandusministeerium, Läti Riigieelarve Talitus, Leedu Statistikaamet
 Source: Ministry of Finance, State Revenue Service of Latvia, Statistics Lithuania

Tabel 16. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes***
*Number of registered alcohol sales points by local municipalities**

	Müügikohti kokku		Jae		Hulgi		Toitlustusasutused		
	Total number of sales outlets		Retail		Wholesale		Restaurants, pubs, cafés etc.		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Harju maakond	3513	3554	1075	1083	551	563	1887	1908	Harju county
Tallinn	2694	2739	748	768	366	374	1580	1597	Tallinn
Hiiu maakond	97	101	26	28	9	9	62	64	Hiiu county
Ida-Viru maakond	657	621	321	301	38	38	298	282	Ida-Viru county
Narva	237	244	123	120	20	19	94	105	Narva
Kohtla-Järve	109	108	64	63	6	7	39	38	Kohtla-Järve
Jõgeva maakond	160	162	92	90	6	8	62	64	Jõgeva county
Järva maakond	149	157	76	83	8	8	65	66	Järva county
Lääne maakond	200	166	77	56	4	4	119	106	Lääne county
Lääne-Viru maakond	311	331	143	155	26	26	142	150	Lääne-Viru county
Põlva maakond	141	123	78	63	10	8	53	52	Põlva county
Pämu maakond	671	723	280	309	30	31	361	383	Pämu county
Pämu	449	515	159	197	23	27	267	291	Pämu
Rapla maakond	177	178	100	98	9	9	68	71	Rapla county
Saare maakond	287	305	127	129	16	18	144	158	Saare county
Tartu maakond	685	699	268	263	55	56	362	380	Tartu county
Tartu	497	502	170	166	43	42	284	294	Tartu
Valga maakond	196	196	97	98	6	7	93	91	Valga county
Viljandi maakond	244	252	125	126	14	17	105	109	Viljandi county
Viljandi	120	125	49	50	6	8	65	67	Viljand
Võru maakond	214	238	112	129	12	14	90	95	Võru county
Kokku	7 702	7 806	2 997	3 011	794	816	3 911	3 979	Total

* Alkoholi müügiga seotud registreeringud seisuga 2.05.2017 ja 27.04.2018.
Registrations related to alcohol sales as of 2.05.2017 and 27.04.2018

Allikas: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
 Source: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 17. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta***
*Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants**

	Rahvaarv <i>Population</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants, pubs, cafés etc</i>	Kokku** <i>Total**</i>	
Harju maakond	589 610	1,8	3,2	6,0	<i>Harju county</i>
Tallinn	430 805	1,8	3,7	6,4	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	9 387	3,0	6,8	10,8	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	138 266	2,2	2,0	4,5	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	56 103	2,1	1,9	4,3	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	34 394	1,8	1,1	3,1	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	29 119	3,1	2,2	5,6	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	30 661	2,7	2,2	5,1	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	20 646	2,7	5,1	8,0	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	59 791	2,6	2,5	5,5	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	25 290	2,5	2,1	4,9	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	85 756	3,6	4,5	8,4	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	50 403	3,9	5,8	10,2	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	33 299	2,9	2,1	5,3	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	33 231	3,9	4,8	9,2	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	151 122	1,7	2,5	4,6	<i>Tartu county</i>
Tartu	96 506	1,7	3,0	5,2	<i>Tartu</i>
Valga maakond	28 669	3,4	3,2	6,8	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	46 782	2,7	2,3	5,4	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	17 525	2,9	3,8	7,1	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	36 133	3,6	2,6	6,6	<i>Võru county</i>
Kokku	1 319 133	2,3	3,0	5,9	<i>Total</i>

* Alkoholi müügiga seotud registreeringute põhjal, seisuga 27.04.2018
According to registrations related to alcohol sales as of 27.04.2018

** Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 18. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta***
*Number of registered alcohol sales points per 10 km² **

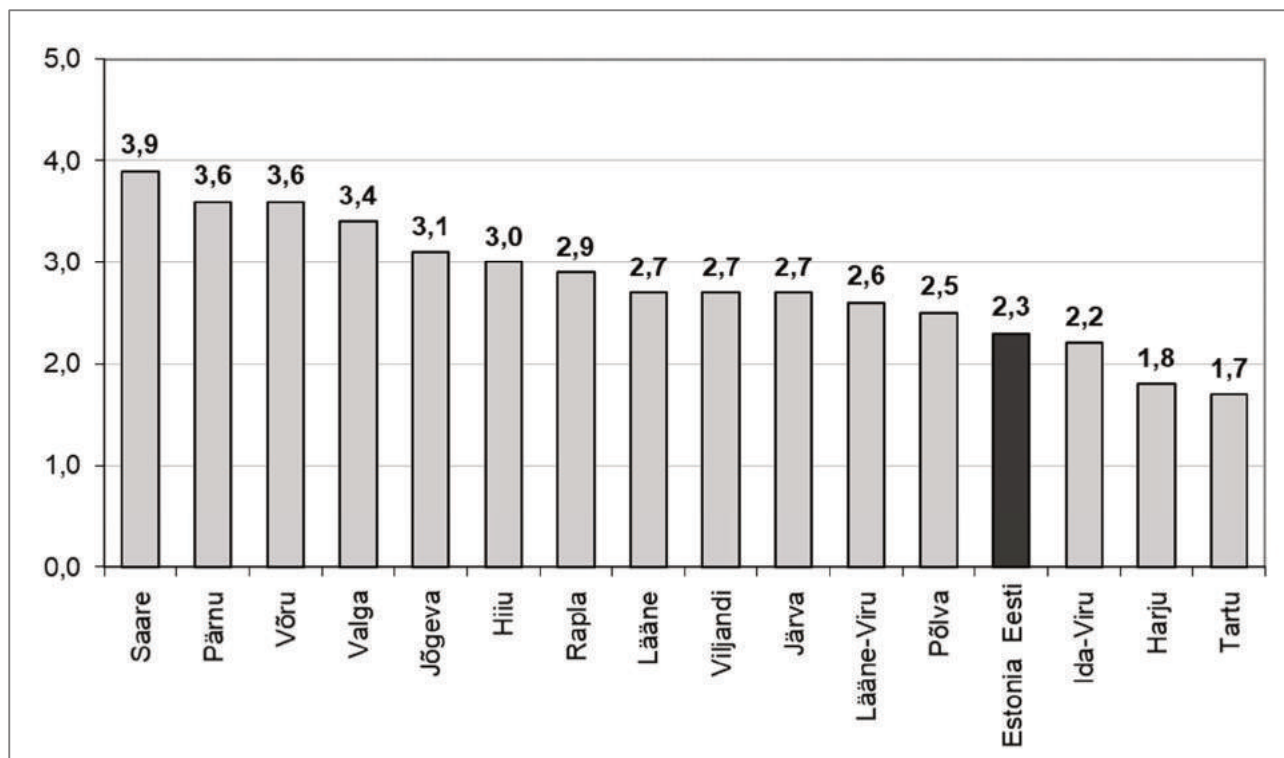
	Pindala km ²	Jaemüügikohad	Toitlustusasutused	Kokku**	
	<i>Area in km²</i>	<i>Retail sales outlets</i>	<i>Restaurants, pubs, cafés etc</i>	<i>Total**</i>	
Harju maakond	4 327	2,5	4,4	8,2	<i>Harju county</i>
Tallinn	159	48,2	100,2	171,9	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	1 032	0,3	0,6	1,0	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	2 972	1,0	0,9	2,1	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	69	17,5	15,3	35,5	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	39	16,0	9,7	27,5	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	2 545	0,4	0,3	0,6	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	2 674	0,3	0,2	0,6	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	1 816	0,3	0,6	0,9	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	3 696	0,4	0,4	0,9	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	1 823	0,3	0,3	0,7	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	5 419	0,6	0,7	1,3	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	33	59,4	87,8	155,4	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	2 765	0,4	0,3	0,6	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	2 938	0,4	0,5	1,0	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	3 349	0,8	1,1	2,1	<i>Tartu county</i>
Tartu	39	42,8	75,8	129,4	<i>Tartu</i>
Valga maakond	1 917	0,5	0,5	1,0	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	3 420	0,4	0,3	0,7	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	15	34,1	45,7	85,2	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	2 773	0,5	0,3	0,9	<i>Võru county</i>
Kokku	43 465	0,7	0,9	1,8	<i>Total</i>

* Alkoholi müügiga seotud registreeringute põhjal, seisuga 27.04.2018
According registrations related to alcohol sales as of 27.04.2018

** Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

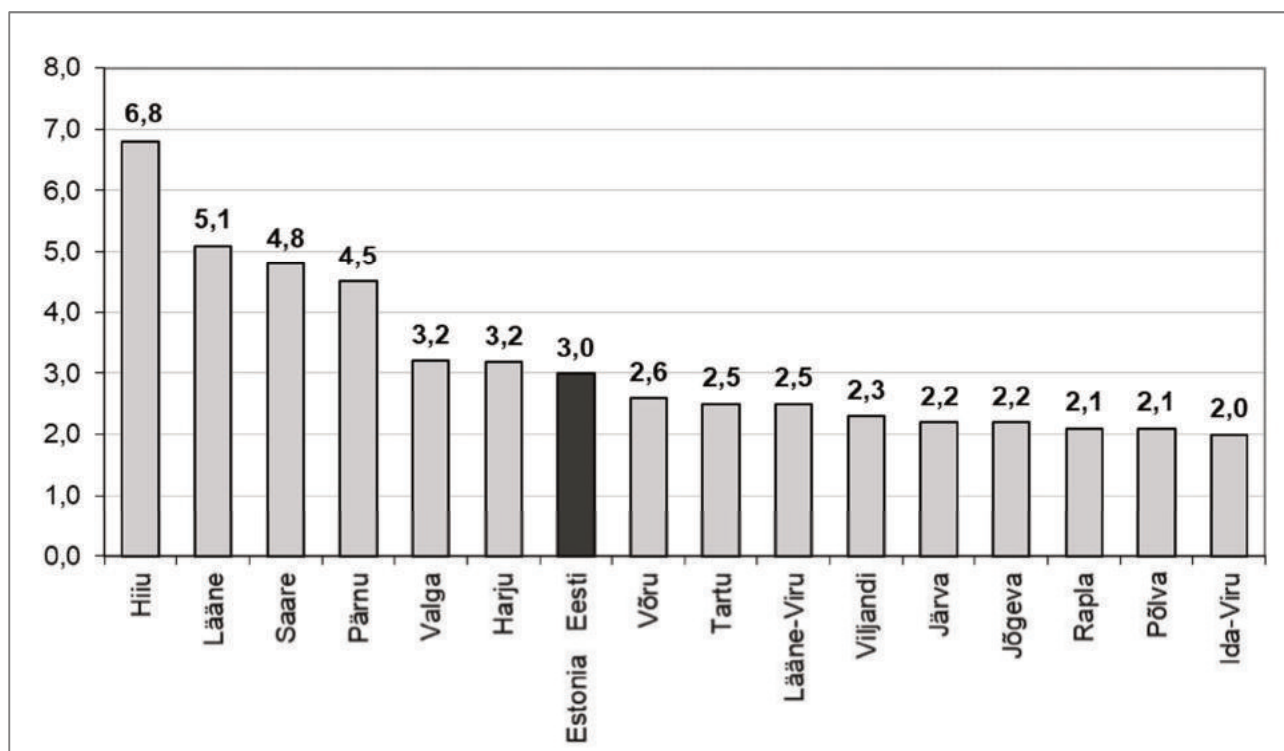
Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 11. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta**
Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants
 seisuga 27.04.2018 - as of 27.04.2018

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

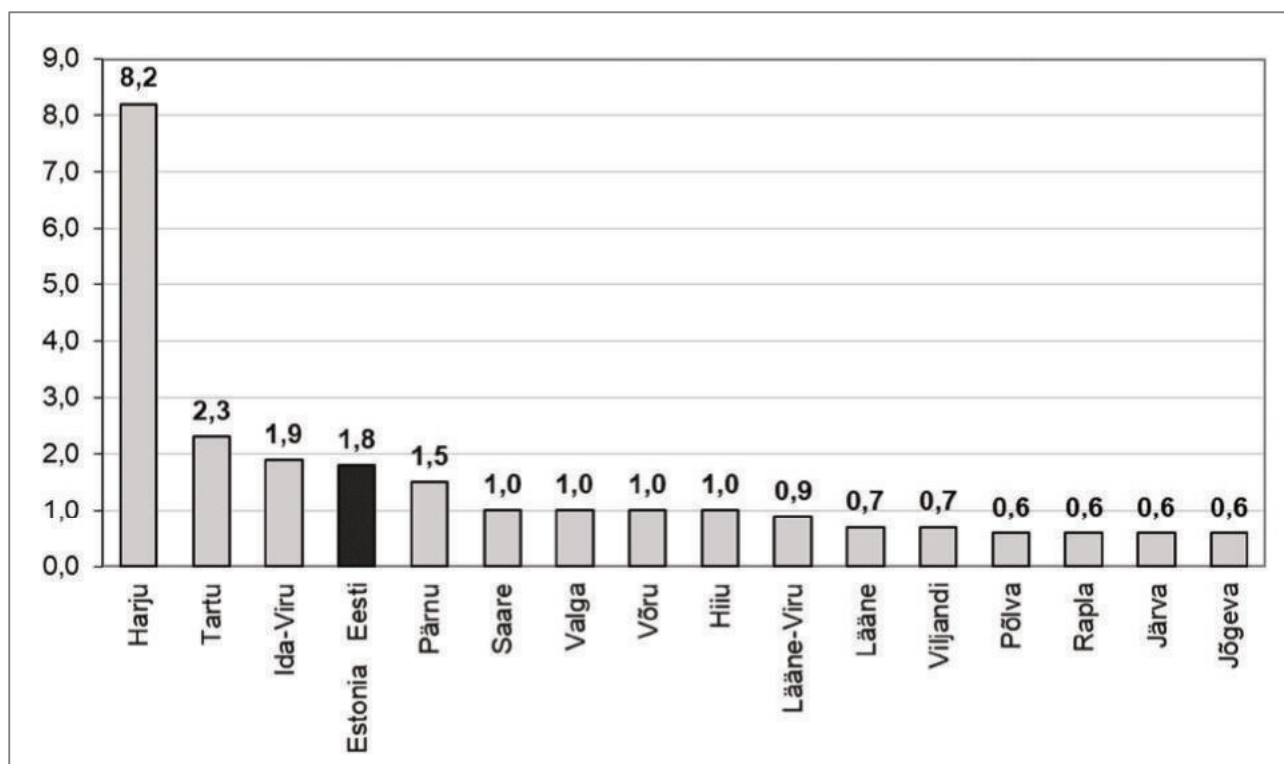
Joonis 12. **Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta**
Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants
 seisuga 27.04.2018 - as of 27.04.2018

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 13. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta**Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km²

seisuga 27.04.2018 - as of 27.04.2018

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 19. **Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2012–2017 (küsitluste tulemused)**

Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2012–2017 (survey results)

% vastajatest - % of respondents

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Elumajas või naabruses/ aega kulub kuni 10 min	83	86	86	85	87	83	In the dwelling-house or neighbouring building/ up to 10 minutes
Aega kulub kuni 30 min	14	11	12	12	11	13	Up to 30 minutes
Aega kulub üle 30 min	3	3	2	3	2	4	More than 30 minutes
Kokku	100	100	100	100	100	100	Total

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. **Alkoholi tarbimine 2006–2017***
Consumption of alcohol 2006–2017*

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Legaalne müük	14,08	15,22	14,47	12,79	12,71	13,77	14,34	14,97	14,56	14,06	13,15	10,88	Legal sales
Turistide kaasaostud	2,77	2,36	2,32	2,64	3,02	3,61	4,00	4,76	4,72	4,65	4,70	3,91	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,58	0,70	0,60	0,64	0,67	0,73	0,82	0,91	0,99	0,94	0,97	0,95	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	0,65	2,20	Bought abroad
Illegaalne müük	0,63	0,43	0,52	0,61	0,68	0,74	0,75	0,70	0,48	0,40	0,40	0,39	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	11,36	12,59	12,06	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,33	8,87	8,54	8,61	Total consumption by Estonian inhabitants*

... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub leaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 21. **Alkoholi tarbimine 2006–2017***
Consumption of alcohol 2006–2017*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Legaalne müük	16,57	17,88	16,99	15,03	14,97	16,27	16,96	17,75	17,29	16,72	15,67	12,99	Legal sales
Turistide kaasaostud	3,26	2,77	2,72	3,10	3,56	4,26	4,73	5,64	5,60	5,53	5,59	4,66	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,68	0,82	0,70	0,75	0,79	0,86	0,97	1,08	1,17	1,12	1,15	1,13	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	0,77	2,62	Bought abroad
Illegaalne müük	0,74	0,51	0,61	0,71	0,80	0,88	0,88	0,83	0,57	0,48	0,48	0,46	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	13,38	14,79	14,18	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,28	Total consumption by Estonian inhabitants*

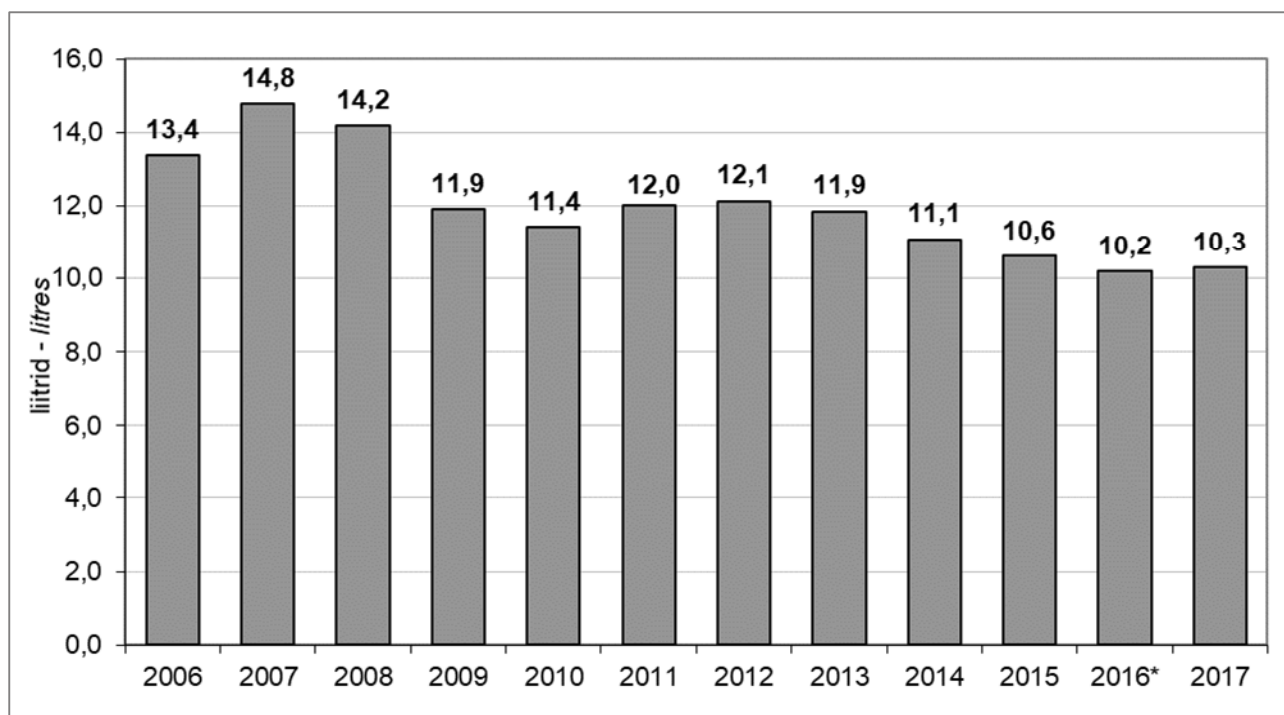
... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub leaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 14. **Alkoholi tarbimine 2006–2017**
Consumption of alcohol 2006–2017

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

* 2016. aasta andmeid on korrigeeritud - *Data of 2016 has been adjusted*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 22. **Alkoholsete jookide tarbimine 2006–2017***
*Consumption of alcoholic beverages 2006–2017**

miljon liitrit - *million litres*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkoholised joogid	16,50	20,10	18,10	14,30	12,50	13,78	13,30	13,06	11,74	10,98	10,65	10,35	<i>Strong alcoholic beverages</i>
Õlu	105,30	108,20	104,00	95,10	100,50	101,50	101,08	101,64	93,13	87,90	88,90	90,53	<i>Beer</i>
Lahjad alkoholised joogid	32,40	33,70	31,60	23,10	21,86	22,22	21,31	20,03	18,74	14,54	12,00	12,10	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	10,10	9,80	11,80	9,90	11,66	12,81	13,68	14,36	13,95	14,27	15,88	16,61	<i>Wine and vermouth</i>

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 23. **Alkoholsete jookide tarbimine (jooigi kanguses) 2006–2017****Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2006–2017**liitrit elaniku kohta - *litres per capita*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid	12,22	14,97	13,60	10,71	9,38	10,36	10,04	9,89	8,92	8,36	8,09	7,86	Strong alcoholic beverages
Õlu	77,96	80,57	77,70	71,20	75,39	76,32	76,29	77,00	70,77	66,95	67,55	68,79	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	23,99	25,09	23,61	17,32	16,40	16,71	16,08	15,18	14,24	11,07	9,12	9,19	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	7,48	7,30	8,82	7,41	8,75	9,63	10,32	10,88	10,60	10,87	12,07	12,62	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*Tabel 24. **Alkoholsete jookide tarbimine (jooigi kanguses) 2006–2017****Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2006–2017**liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - *litres per capita aged 15 and over*

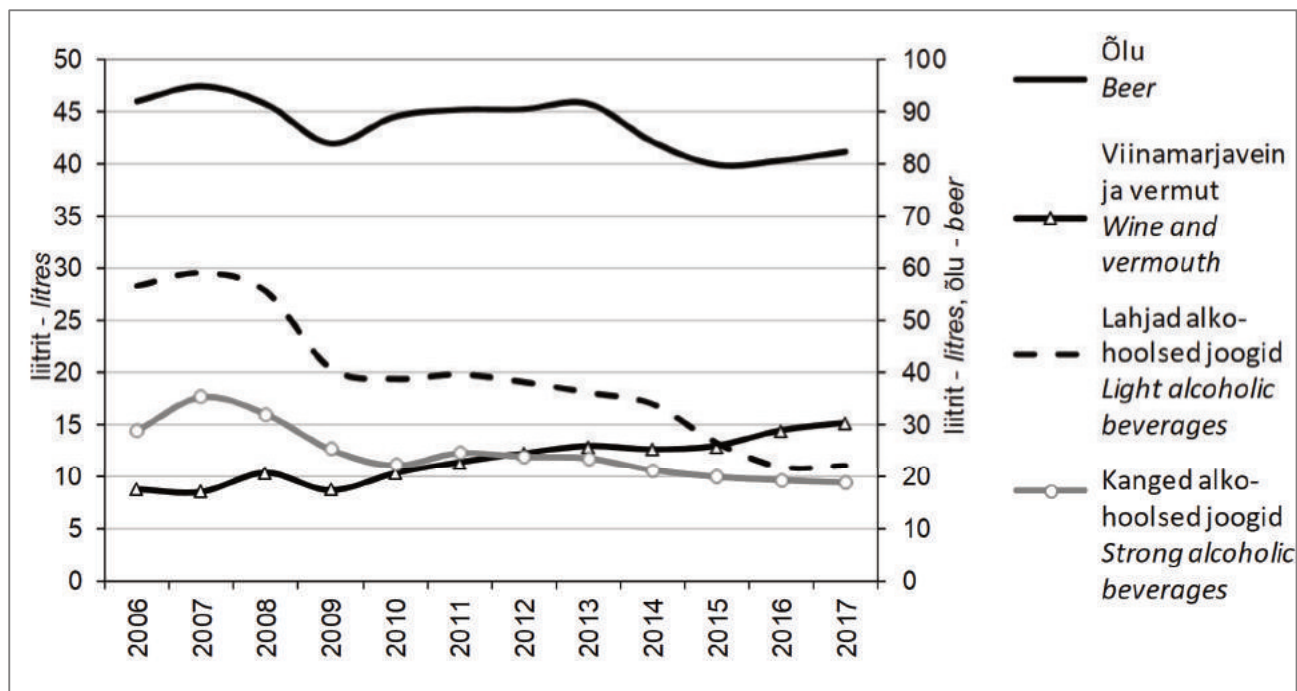
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid	14,38	17,58	15,96	12,59	11,04	12,24	11,88	11,73	10,60	9,95	9,64	9,39	Strong alcoholic beverages
Õlu	91,75	94,66	91,23	83,71	88,78	90,14	90,25	91,32	84,05	79,62	80,45	82,15	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	28,23	29,48	27,72	20,36	19,31	19,73	19,03	18,00	16,91	13,17	10,86	10,98	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	8,80	8,57	10,35	8,71	10,30	11,38	12,22	12,90	12,59	12,93	14,37	15,07	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 15. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (joogi kanguses) 2006–2017***
*Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2006–2017**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 25. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2006–2017***
*Consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkoholised joogid	4,67	5,70	5,11	4,11	3,56	4,08	3,83	3,78	3,39	3,18	3,08	2,99	Strong alcoholic beverages
Õlu	4,38	4,51	4,34	3,98	4,00	4,04	4,04	3,88	3,71	3,55	3,51	3,59	Beer
Lahjad alkoholised joogid	1,39	1,49	1,54	1,13	1,07	0,88	1,13	1,01	0,95	0,81	0,48	0,51	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	0,92	0,89	1,07	0,90	1,07	1,18	1,26	1,33	1,29	1,33	1,47	1,52	Wine and vermouth
Kokku	11,36	12,59	12,06	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,34	8,87	8,54	8,61	Total

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 26. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2006–2017***

*Consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kanged alkohoolsed joogid	5,50	6,70	6,00	4,78	4,20	4,82	4,53	4,49	4,04	3,80	3,70	3,57	Strong alcoholic beverages
Õlu	5,16	5,30	5,05	4,69	4,71	4,78	4,78	4,60	4,39	4,30	4,20	4,29	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,27	1,40	1,83	1,37	1,25	1,03	1,34	1,20	1,12	0,85	0,57	0,58	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,45	1,39	1,30	1,06	1,26	1,39	1,49	1,57	1,54	1,60	1,70	1,84	Wine and vermouth
Kokku	13,38	14,79	14,18	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,28	Total

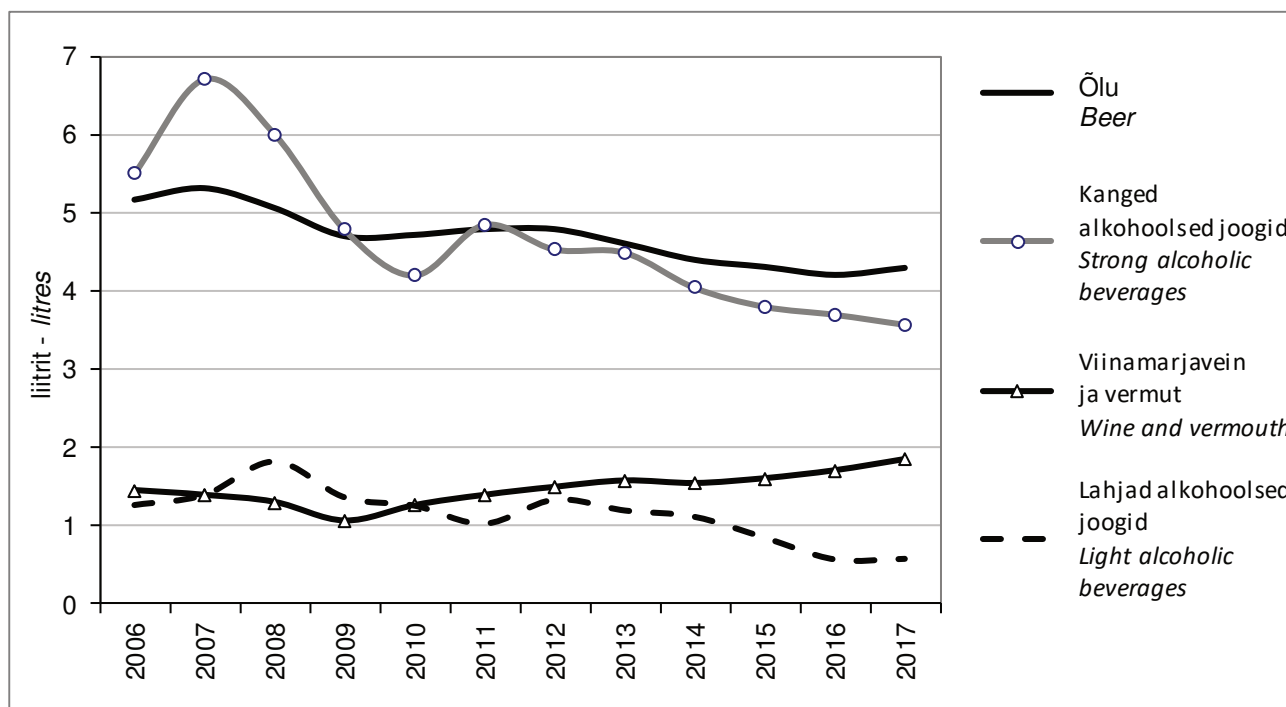
* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 16. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2006–2017***

*Consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

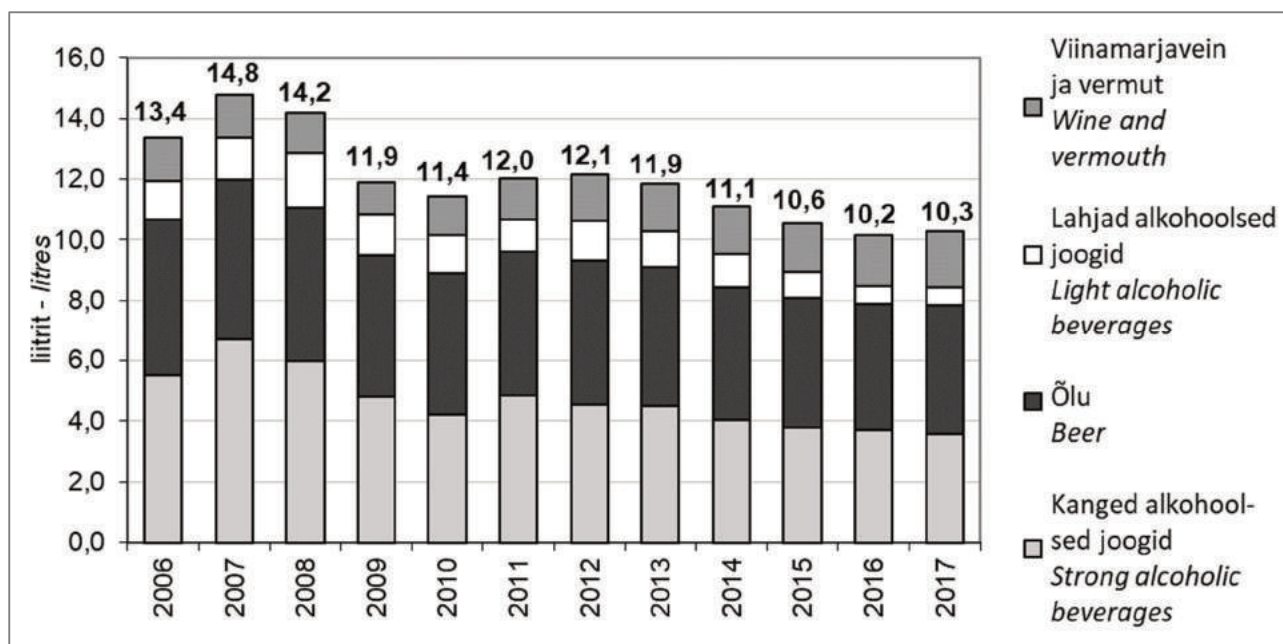
* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illelegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 17. **Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2006–2017***

Total consumption of alcohol by beverage categories 2006–2017*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2016 aasta andmed on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2016 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 27. **Legaalne ja illegaalne alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a***

Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017*

liitrit elaniku kohta - litres per capita

	Legaalne tarbimine** Legal consumption**	Illegaalne tarbimine*** Illegal consumption***	Tarbimine kokku Total consumption	
Kanged alkohoolsed joogid	6,85	1,01	7,86	Strong alcoholic beverages
viin	3,76	1,01	4,77	vodka
Õlu	68,79	...	68,79	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	9,19	...	9,19	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	12,62	...	12,62	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta - Excluding exports and consumption by tourists in Estonia

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – Includes also alcohol bought abroad

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdnud alkoholi – Does not include resold alcohol brought from Latvia

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 28. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	8,19	1,21	9,39	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	4,49	1,21	5,70	<i>vodka</i>
Õlu	82,15	...	82,15	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	10,98	...	10,98	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	15,07	...	15,07	<i>Wine and vermouth</i>

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdnud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 29. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	2,61	0,38	2,99	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,43	0,38	1,81	<i>vodka</i>
Õlu	3,59	...	3,59	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	0,51	...	0,51	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	1,52	...	1,52	<i>Wine and vermouth</i>

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdnud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 30. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2017. a*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2017**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	3,11	0,46	3,57	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,71	0,46	2,17	<i>vodka</i>
Õlu	4,29	...	4,29	<i>Beer</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	0,58	...	0,58	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	1,84	...	1,84	<i>Wine and vermouth</i>

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdnud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 31. **Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 2006–2017 (küsitluste tulemused)***Choice between legal and illegal alcohol 2006–2017 (survey results)*

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Ostab ainult legaalset alkoholi	95	97	96	93	91	92	94	96	97	96	97	95	<i>Purchases only legal alcohol</i>
Ostab legaalset ja illegaalset alkoholi	5	3	4	7	9	8	6	4	3	4	3	5	<i>Purchases legal and illegal alcohol</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2017 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2017 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 32. **Illegaalse alkoholi ostmine 2006–2017 (küsitluste tulemused)***Purchases of illegal alcohol 2006–2017 (survey results)*

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Ei ostnud	95	97	96	93	91	92	94	96	97	96	97	95	<i>Did not purchase</i>
Ostis väga harva	3	2	3	4	5	6	3	2	3	3	2	2	<i>Seldom</i>
Ostis vahetevahel	2	1	1	2	4	2	3	1	0	1	1	3	<i>Sometimes</i>
Ostis pidevalt	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	<i>Often</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2017 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2017 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 33. **Legaalset alkoholi eelistamise põhjused 2009–2017 (küsitluste tulemused)***Reasons for legal alcohol preference 2009–2017 (survey results)*

% legaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline

% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Põhimõtteliselt ei osta salaalkoholi	91	89	89	86	86	90	88	76	79	<i>Not buying illegal alcohol in principle</i>
Salaalkohol on tervisele ohtlik	87	88	88	86	81	84	83	73	74	<i>Illegal alcohol is harmful for health</i>
Majanduslik olukord võimaldab osta legaalset alkoholi	73	71	75	76	72	70	73	69	70	<i>One can afford buying legal alcohol</i>
Salaalkoholi kvaliteet on halb	81	80	77	76	74	74	77	65	67	<i>Quality of illegal alcohol is bad</i>
Salaalkoholi ostmisega toetatakse varimajandust	74	69	74	73	70	74	68	62	59	<i>With purchasing illegal alcohol one supports black economy</i>
Salaalkoholi ostmisega rikutakse seadust	73	68	70	69	68	68	67	58	54	<i>Purchase of illegal alcohol is against the law</i>
Piirikontrollis vahelejäämise risk	51	47	<i>The risk of being caught by Customs</i>
Sõpruskonna halvustav suhtumine salaalkoholi	47	44	42	38	40	45	44	38	38	<i>Friends disapprove illegal alcohol</i>
Salaalkoholi pole kerge saada	20	23	23	26	24	24	27	24	17	<i>Difficult to get illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2017 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2017 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 34. Kange alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2006–2017*
*Volume of illegal strong alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2006–2017**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Illegaalse kaubanduse osakaal siseturul, %	15–20	8–12	10–15	15–19	23–27	22–27	20–24	20–24	17–21	17–22	17–21	20–23	Share of illegal trade in internal alcohol market, %
Illegaalse kaubanduse keskmine maht, miljon l	2,1	1,5	1,7	2,0	2,3	2,1	1,8	1,7	1,4	1,4	1,2	1,3	Volume of illegal alcohol trade, million l
Illegaalse kaubanduse keskmine maht, miljon €	9,0	6,5	11,1	11,9	14,0	17,2	14,2	13,0	10,8	13,5	13,1	11,7	Volume of illegal alcohol trade, million €
Riigieelarvesse laekumata aktsiis, miljon €	6,9	4,4	6,4	9,1	11,3	10,5	9,4	9,4	8,2	9,6	9,6	11,3	Loss of excise revenue, million €
Riigieelarvesse laekumata käibemaks, miljon €	2,6	1,7	2,8	3,9	4,8	4,8	4,4	4,2	3,6	4,3	4,3	4,3	Loss of VAT revenue, million €

* Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud kanget alkoholi; illegaalse alkoholi turuosa on väljendatud viinaturu suhtes
Does not include alcohol brought from Latvia and resold in Estonia; market share of illegal alcohol is calculated with respect to vodka market

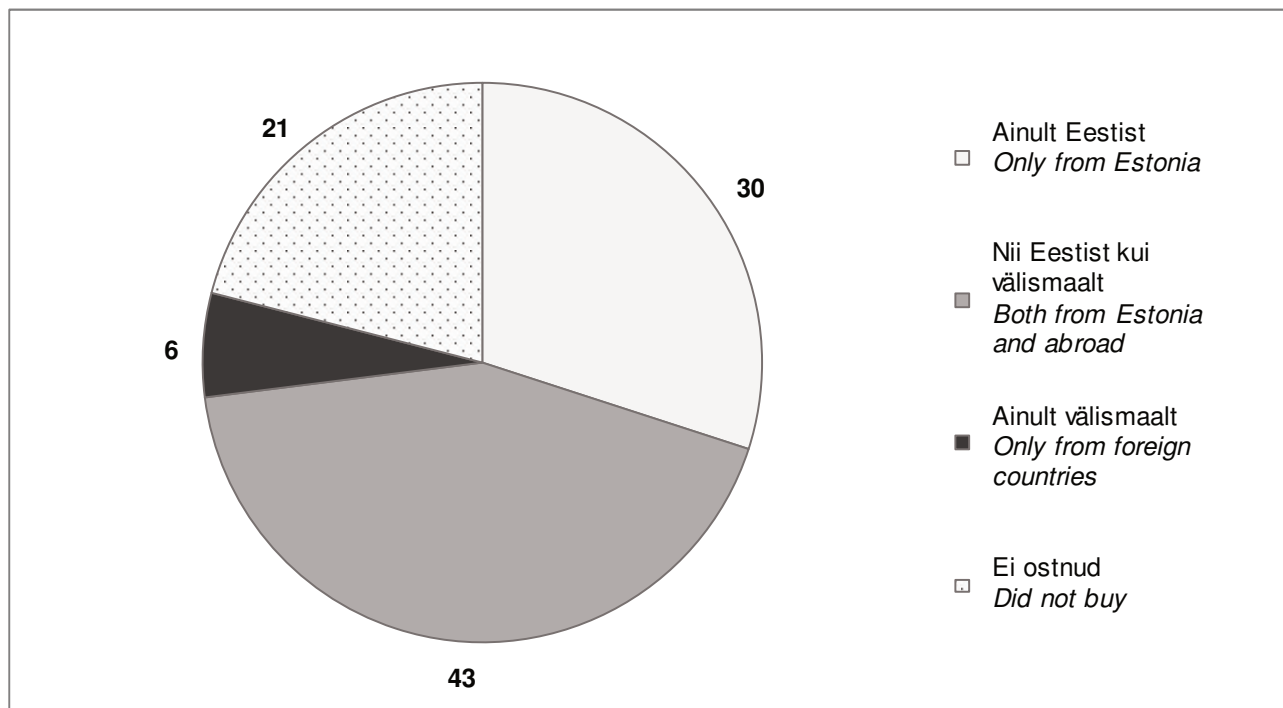
Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2017 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2017 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

3.2. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Joonis 18. Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele (2017. a, küsitluse tulemused)
Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases (2017 survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 35. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt (2017. a, küsitluse tulemused)

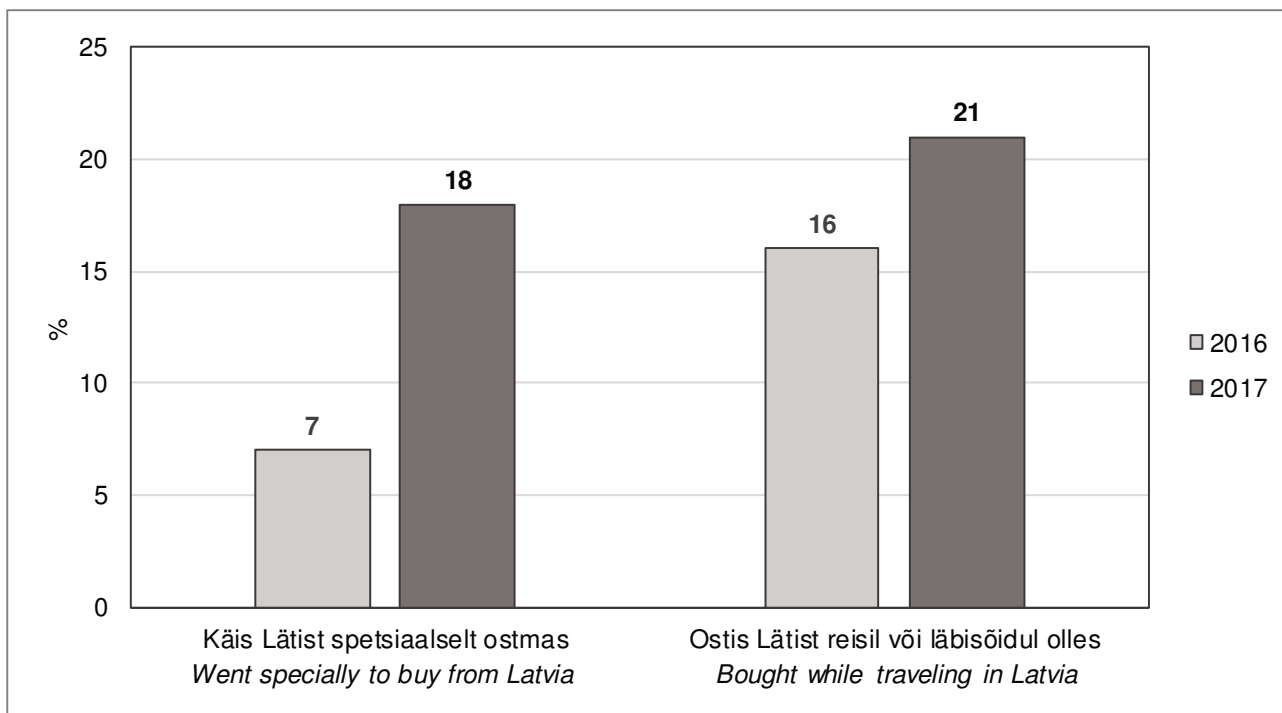
Buying alcoholic beverages from abroad (2017 survey results)

% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)
 % of respondents (multiple responses)

	Ostsin ise kaasa <i>I bought myself</i>	Ostsin teiste toodud jooke <i>I bought alcoholic beverages through others</i>	Ei ostnud ise ega teiste kaudu <i>Did not buy myself or through others</i>	Keskmine ostukogus aastas (liitrit antud joogi ostja kohta) <i>Average purchase quantity per year (litres per buyer of given beverage)</i>	
Viina	19,6	2,0	64,1	15,9	Vodka
Teisi kangeid jooke (viski, liköör jne)	25,5	2,4	59,6	5,5	Other strong alcoholic beverages
Veini, vahuveini	21,7	1,5	62,3	17,0	Wine, sparkling wine
Õlut	24,4	4,9	60,1	91,6	Beer
Siidrit	8,0	0,4	73,3	31,0	Cider
Long drinke, kokteile	7,3	0,3	74,0	20,8	Long drink, cocktails

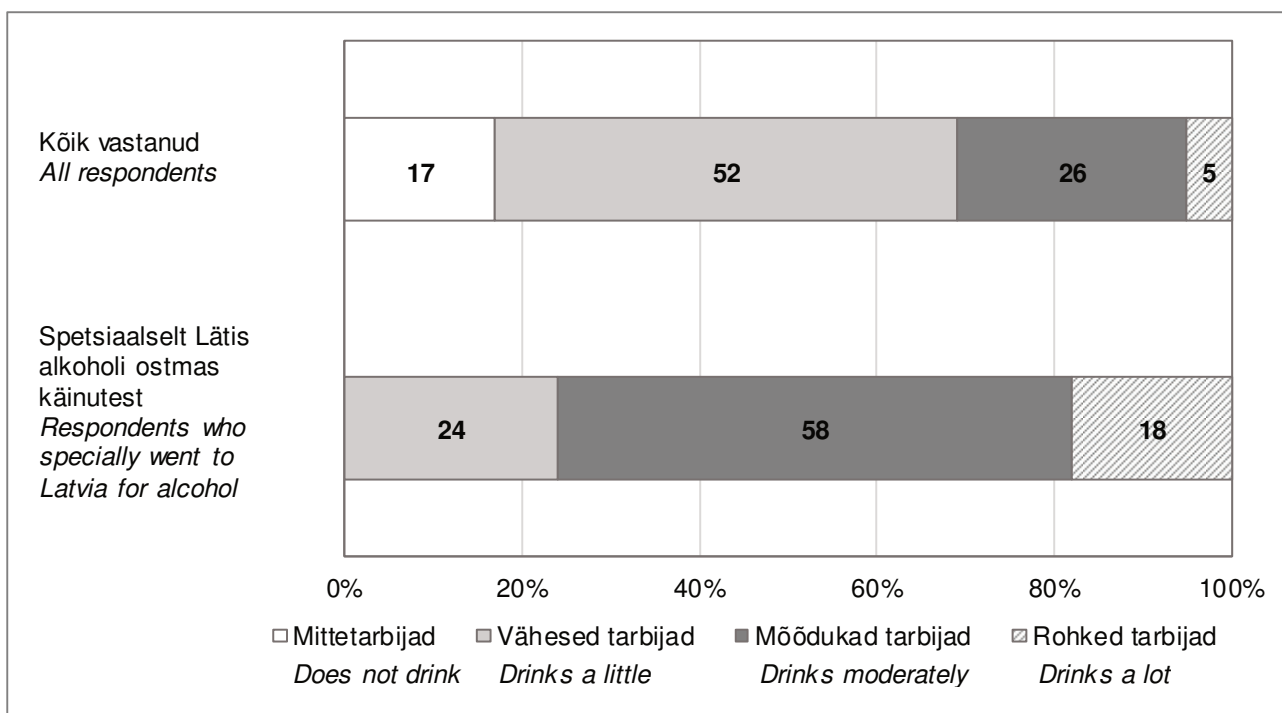
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 19. **Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2016–2017 (küsitluste tulemused)**
Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2016–2017
 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 20. **Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes (2017. a, küsitluse tulemused)**
Buying alcohol from Latvia by consumer type (2017 survey results)
 % kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest
 % of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol

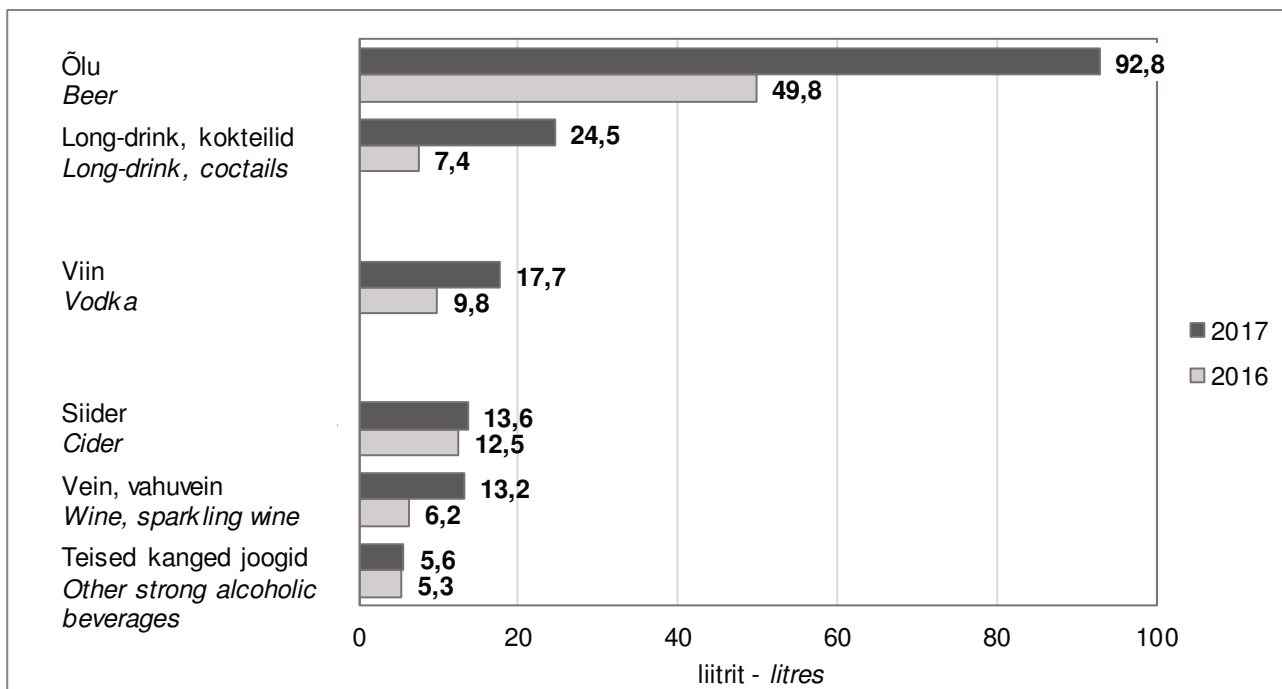
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 21. Lätist ostetud alkohoolsete jookide keskmised kogused 2016–2017 (küsitluste tulemused)

Average purchase quantities of alcoholic beverages from Latvia 2016–2017 (survey results)

Liitrit antud joogi ostja kohta

Litres per buyer of given beverage

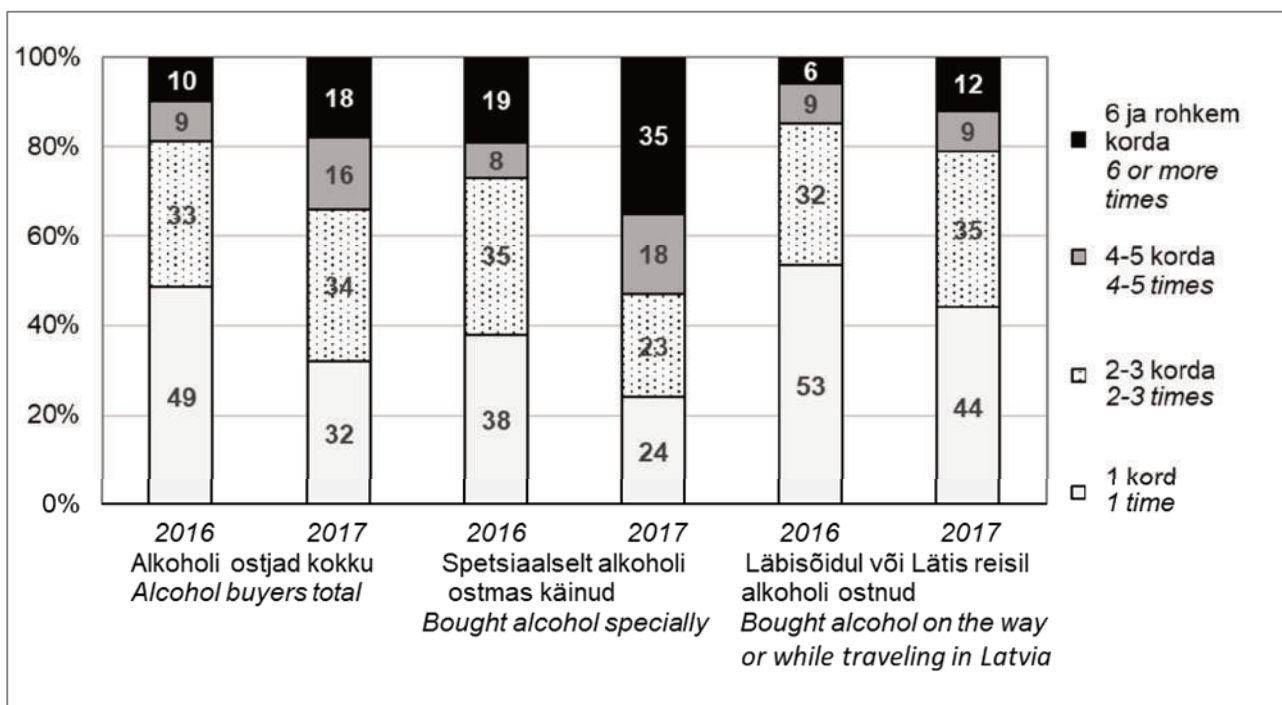
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2016 ja 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2016 and 2017, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 22. Lätist alkoholi ostmise sagedus 2016–2017 (küsitluste tulemused)

Frequency of buying alcohol from Latvia 2016–2017 (survey results)

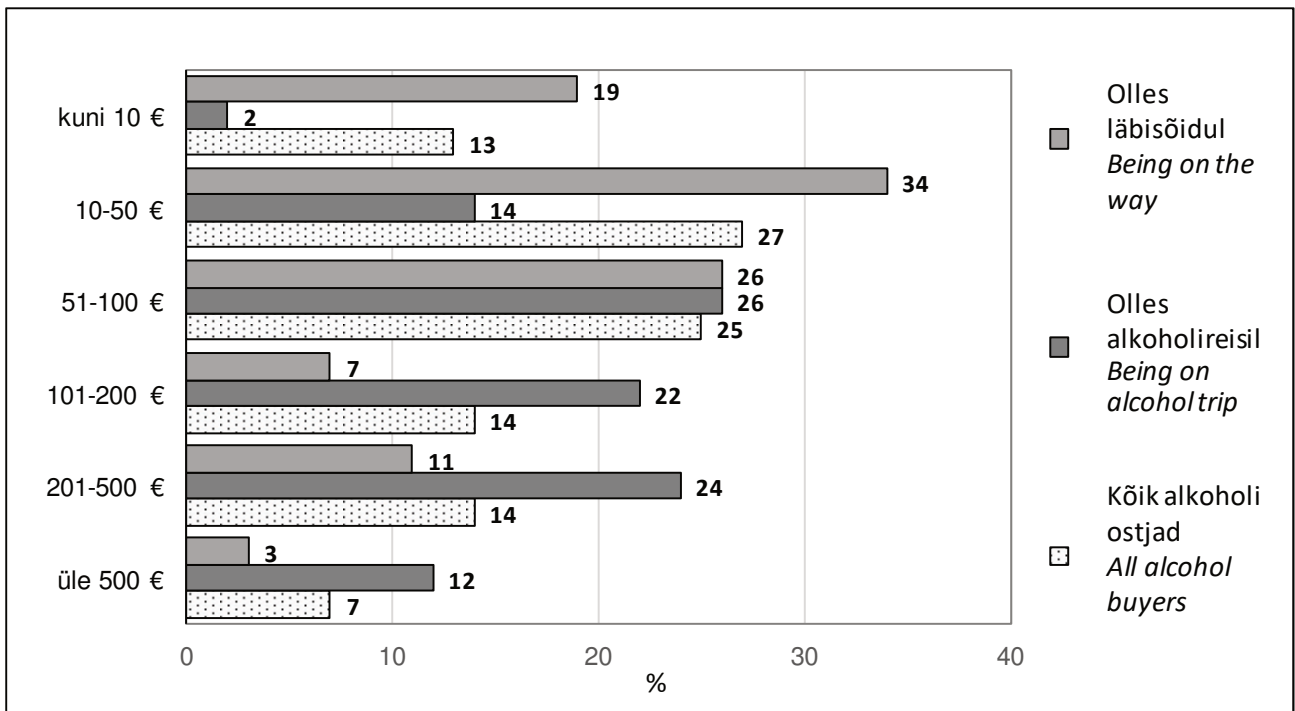
% Lätist alkoholi ostnud vastanutest

% of respondents who bought alcohol from Latvia

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2016 ja 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2016 and 2017, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 23. Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa (2017. a, küsitluse tulemused)
 Average purchase price of alcohol per one trip to Latvia (2017 survey results)
 % Lätist alkoholi ostnud vastanutest
 % of respondents who bought alcohol from Latvia

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2011–2017**

Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2011–2017

miljon liitrit - million litres

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kauplustest								Purchases from shops
Õlu	11,1	12,4	14,7	14,9	14,4	16,0	12,3	<i>Beer</i>
Kange alkohol	4,4	4,7	5,4	5,3	5,1	5,4	4,1	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	2,8	3,0	3,4	3,3	3,1	3,3	2,4	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	0,8	<i>liqueurs</i>
Vein	2,5	2,8	3,4	3,5	3,6	3,8	3,3	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	11,6	13,0	15,0	13,8	13,2	14,5	10,7	<i>Light alcoholic beverages</i>
Laevadelt								Purchases from ferries
Õlu	6,4	8,2	9,6	12,0	11,6	10,4	9,1	<i>Beer</i>
Kange alkohol	2,3	2,5	2,7	2,7	2,8	2,6	2,6	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,6	1,8	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	<i>liqueurs</i>
Vein	1,5	1,7	1,8	2,0	2,1	2,1	2,4	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	4,3	4,8	5,6	6,8	6,7	6,1	5,0	<i>Light alcoholic beverages</i>
Kokku kauplustest ja laevadelt								Total from shops and ferries
Õlu	17,5	20,6	24,3	26,9	26,0	26,4	21,4	<i>Beer</i>
Kange alkohol	6,7	7,2	8,1	8,00	7,9	8,0	6,7	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	4,4	4,8	5,4	5,3	5,2	5,3	4,4	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,1	<i>liqueurs</i>
Vein	4,0	4,5	5,2	5,5	5,7	5,9	5,7	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	15,9	17,8	20,6	20,6	19,9	20,6	15,7	<i>Light alcoholic beverages</i>

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Study about Alcohol Purchases by Tourists, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 37. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2011–2017***Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2011–2017**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kauplustest	3,18	3,47	4,17	3,96	3,83	4,08	3,14	<i>Purchases from shops</i>
Laevadelt	1,62	1,83	2,11	2,25	2,27	2,10	2,00	<i>Purchases from ferries</i>
Kauplustest ja laevadelt kokku	4,80	5,30	6,28	6,21	6,10	6,18	5,14	<i>Total purchases from shops and ferries</i>

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*Tabel 38. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2011–2017***Quantities of alcoholic beverages brought and consumed by tourists in Estonia 2011–2017**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Turistide poolt kaasaostetud kogused	4,80	5,30	6,28	6,21	6,10	6,18	5,14	<i>The quantities brought by tourists</i>
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,97	1,09	1,20	1,30	1,24	1,27	1,25	<i>Consumption by tourists in Estonia</i>

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

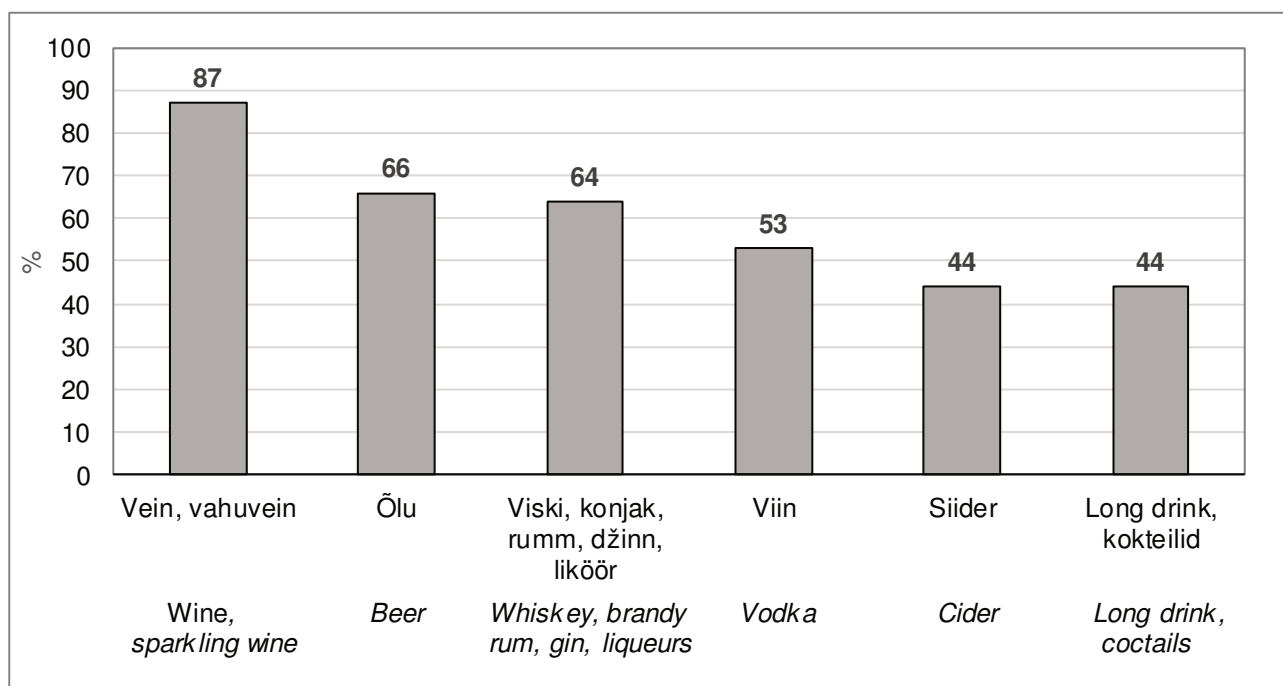
3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. **Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2011–2017 (küsitluste tulemused)**
Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2011–2017 (survey results)
% vastanutest - % of respondents

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Ei joo üldse	13	17	18	21	20	17	17	Does not drink
Joob vähe	56	53	52	48	54	55	52	Drinks a little
Joob mõõdukalt	29	28	27	29	22	24	26	Drinks moderately
Joob palju	2	2	3	2	4	4	5	Drinks a lot
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	Total

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 24. **Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes (2017. a, küsitluse tulemused)**
Share of alcohol consumers by consuming certain types of beverages (2017 survey results)
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

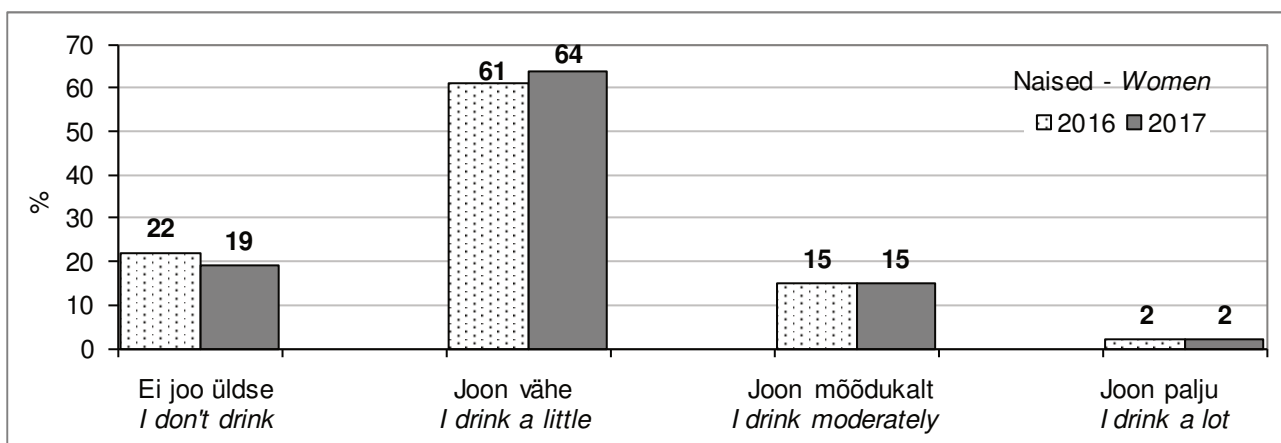
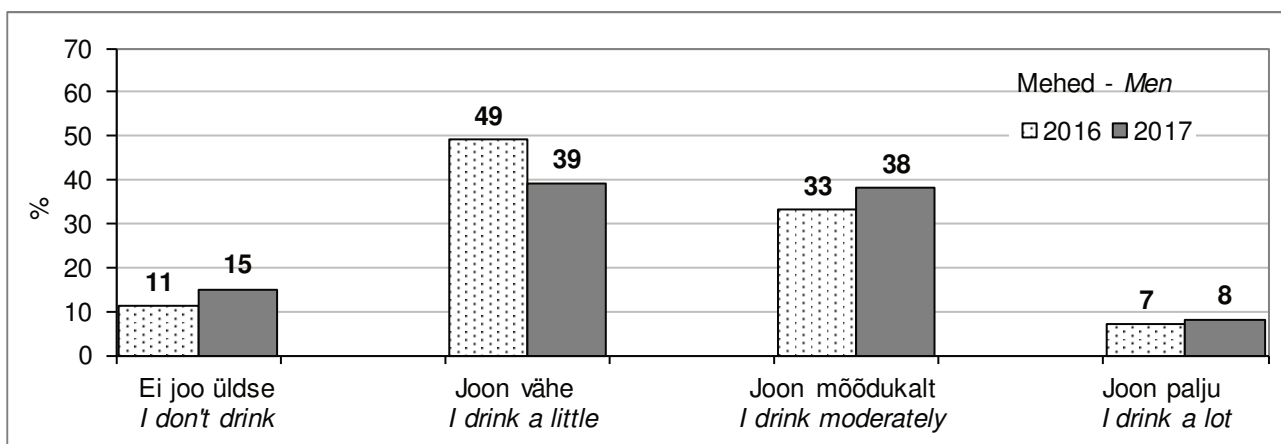
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 40. Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2016–2017 (küsitluste tulemused)
Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2016–2017 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse		Joo mõned korrad aastas		Joo 1–3 korda kuus		Joo 1–2 korda nädalas		Joo peaaegu iga päev		
	<i>Does not drink</i>		<i>Drinks few times a year</i>		<i>Drinks 1–3 times a month</i>		<i>Drinks 1–2 times a week</i>		<i>Drinks almost every day</i>		
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Viin	47	47	38	38	12	12	2	3	1	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	38	36	47	45	13	16	2	3	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	15	13	55	61	24	20	5	5	1	1	Wine, sparkling wine
Õlu	34	34	25	22	23	20	13	15	5	9	Beer
Siider	53	56	35	32	8	10	3	2	1	0	Cider
Long drink, kokteilid	57	56	32	34	8	8	2	2	1	0	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 25. Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2016–2017 (küsitluste tulemused)
Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2016–2017 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 41. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi (2017. a, küsitluse tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age (2017 survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Mehed - Men	Naised - Women	Vanusegrupp - Age group				
			18–29	30–49	50–64	65–74	
Ei joo üldse							Does not drink
Viin	24	71	54	47	43	43	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	20	53	41	33	39	38	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	15	10	15	12	12	10	Wine, sparkling wine
Õlu	17	53	27	35	36	47	Beer
Siider	55	57	44	50	68	76	Cider
Long drink, kokteilid	53	59	35	56	64	78	Long drink, cocktails
Joob mõned korrad aastas							Drinks few times a year
Viin	51	24	35	38	39	38	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	51	40	38	50	42	47	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	62	62	70	59	56	72	Wine, sparkling wine
Õlu	18	27	20	23	26	20	Beer
Siider	34	31	41	35	24	21	Cider
Long drink, kokteilid	36	32	55	32	27	19	Long drink, cocktails
Joob 1–3 korda kuus							Drinks 1–3 times a month
Viin	19	4	11	10	14	14	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	26	6	20	15	15	14	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	18	22	9	23	25	16	Wine, sparkling wine
Õlu	25	14	25	17	19	19	Beer
Siider	10	10	14	13	6	0	Cider
Long drink, kokteilid	10	7	10	9	7	2	Long drink, cocktails
Joob 1–2 korda nädalas							Drinks 1–2 times a week
Viin	5	1	0	4	3	5	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	3	1	1	2	4	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	4	6	6	5	6	1	Wine, sparkling wine
Õlu	27	2	17	16	12	11	Beer
Siider	1	2	1	2	2	3	Cider
Long drink, kokteilid	1	2	0	3	1	1	Long drink, cocktails
Joob peaaegu iga päev							Drinks almost every day
Viin	1	0	0	1	1	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	0	0	0	0	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	1	0	0	1	1	1	Wine, sparkling wine
Õlu	13	4	11	9	8	3	Beer
Siider	0	0	0	0	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	0	0	0	0	1	0	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, Estonian Institute of Economic Research

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 42. Alkoholiseaduse rikkumised 2006–2017
Violations of Alcohol Act 2006–2017

	Alkoholsete jookide ostmise alaealiste poolt (§72)* <i>Purchase of alcoholic beverages by minors (§72)*</i>	Alkoholsete jookide tarbimise alaealiste poolt (§71)* <i>Consumption of alcoholic beverages by minors (§71)*</i>	Alkoholsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta jooanud olekus ilmumine (§70) <i>Consumption of alcoholic beverages in public places or appearance in public places while intoxicated (§70)</i>	Käitlemiseks mittelubatud alkoholi omandamine, hoidmine ja edasitoimetamine (§54) <i>Acquisition, possession and distribution of alcohol which is not permitted to be handled (§54)</i>	Muud rikkumised <i>Other offences</i>	Kokku <i>Total</i>
2006	117	8 553	26 750	386	394	36 200
2007	160	10 461	26 813	300	379	38 113
2008	107	13 486	20 052	168	385	34 198
2009	48	9 539	15 624	130	269	25 610
2010	49	8 068	8 677	121	255	17 170
2011	57	9 342	9 396	165	308	19 268
2012	28	7 622	7 579	158	458	15 845
2013	28	5 345	4 882	192	495	10 942
2014	15	3 840	1 660	100	369	5 984
2015	-**	3 828	405***	64	319	4 616
2016	-	3 391	661	49	319	4 420
2017	-	2 917	431	52	176	3 576

* Politsei on viimasel paaril aastal rohkem tähelepanu pööranud nende inimeste väljaselgitamisele, kelle kaudu alkohol laste kätte jõuab. Sellest tingituna on viimaste aastate jooksul vähenenud registreeritud alaealiste alkoholiseaduse rikkumiste arv. Kuna alaealistele saab alkohol kättesaadavaks täiskasvanute kaudu, siis tähendaks järelevalves ja ennetustöös ainult noortele endile keskendumine probleemi põhjusest mööda vaatamist.

In recent years police has turned more attention to find out people through whom the alcohol will reach children. As a result the number of Alcohol Act offences by minors has decreased in the past few years. Since alcohol can be available for minors through adults, only focusing on minors themselves in surveillance and prevention would mean ignoring the reason of the problem.

** §72 tunnistati kehtetuks alates 01.01.2015 - § 72 is not valid from 01.01.2015

*** §70 muutus kehtetuks alates 01.07.2014. 2015. aasta andmed on väljastatud perioodi kohta 10.01.2015 – 31.12.2015 Karistusseadustiku §262 alusel (õigusnormi Korrakaitseadus §55 lg1 p5 ja §55 lg2 alusel; järgnevate aastate andmed on terve aasta kohta

§ 70 is not valid from 01.07.2014. The 2015 data covers the period 10.01.2015 – 31.12.2015 according to the Penal code §262; (data for subsequent years are for the whole year)

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet; Justiitsministeerium

Source: Estonian Police and Border Guard Board; Ministry of Justice

Tabel 43. **Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2006–2017**
Number of alcohol-related registered crimes 2006–2017

	Alaealise kallutamise alkoholi tarvitamisele (§182) <i>Inducing minor to consume alcohol (§182)</i>	Alaealisele alkoholi müümine ja ostmine (§182.1) <i>Selling alcohol to minor and purchasing alcohol for minor (§182.1)</i>	Alkoholi ebaseaduslik tootmine (§374)* <i>Illegal production of alcohol (§374)*</i>	Alkoholi käitlemise korra rikkumine (§375) <i>Violation of procedure for handling alcohol (§375)</i>	Kokku <i>Total</i>
2006	29	0	14	42	85
2007	27	2	8	42	79
2008	26	10	4	52	92
2009	25	0	5	19	49
2010	11	4	4	27	46
2011	23	4	5	38	70
2012	18	2	5	43	68
2013	25	2	6	44	77
2014	37	0	6	43	86
2015	63	13	-	14	90
2016	115	22	-	12	149
2017	77	1	-	24	102

* §374 muutus kehtetuks alates 01.01.2015 - § 374 is not valid from 01.01.2015

Allikas: Justiitsministeerium, Karistusseadustik
 Source: Ministry of Justice, Penal Code

Tabel 44. **Tolli poolt kinni peetud alkohol 2006–2017***
*Alcoholic beverages seized by customs 2006–2017**
 liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kinni peetud kogused	9 443	13 704	13 216	30 454	11 763	57 644	30 419	10 691	7 189	4 693	2 250	4 199	Seized quantities*

* Sisaldab nii tollikontrolli käigus avastatud kui ka kriminaalmenetluse käigus kinni peetud koguseid
 Includes alcohol seized during the customs control or criminal procedures

Allikas: Maksu- ja Tolliamet
 Source: Estonian Tax and Customs Board

Tabel 45. **Kainenema toimetamised 2009–2017***
Number of people delivered to sober 2009–2017

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Kainenema viidud inimeste arv	13 841	15 984	19 167	16 574	16 306	12 149	16 647	16 349	14 888	Number of people delivered to sober
Neist alaealised	-	-	-	-	-	-	149	196	208	Of them minors

* Kainenema toimetamise andmed on üldistavad, kuna neid on aastate lõikes erinevalt kogutud
 The data on delivering to sober are generalized because they have been collected in different ways over the years

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet
 Source: Estonian Police and Border Guard Board

Tabel 46. **Mootorsõiduki juhtimine jooes seisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2006–2017**
Drunk-driving and related traffic accidents 2006–2017

	Politsei poolt registreeritud jooes juhtimiste arv*	Politsei poolt registreeritud jooes juhtimiste arv 10 000 elaniku kohta*	Liiklusõnnetuste arv jooes mootorsõiduki juhi osalusel**	Liiklusõnnetuste arv jooes mootorsõiduki juhi osalusel 10 000 elaniku kohta**	Hukkunute arv**	Vigastatute arv**
	<i>Drunk-driving registered by the police*</i>	<i>Drunk-driving registered by the police per 10 000 inhabitants*</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers**</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers per 10 000 inhabitants**</i>	<i>Number of killed persons**</i>	<i>Number of injured persons**</i>
2006	17 052	126,2	541	4,0	61	803
2007	17 920	133,4	552	4,1	81	807
2008	15 167	113,3	391	2,9	42	564
2009	7 909	59,2	280	2,1	33	390
2010	6 284	47,1	203	1,5	16	285
2011	7 060	53,1	216	1,6	22	313
2012	7 190	54,3	203	1,5	18	279
2013	6 945	52,6	207	1,6	28	267
2014	6 637	50,4	178	1,4	18	231
2015	6 452	49,1	170	1,3	16	234
2016	5 875	44,6	190	1,4	7	241
2017	5 173	39,3	182	1,4	13	233

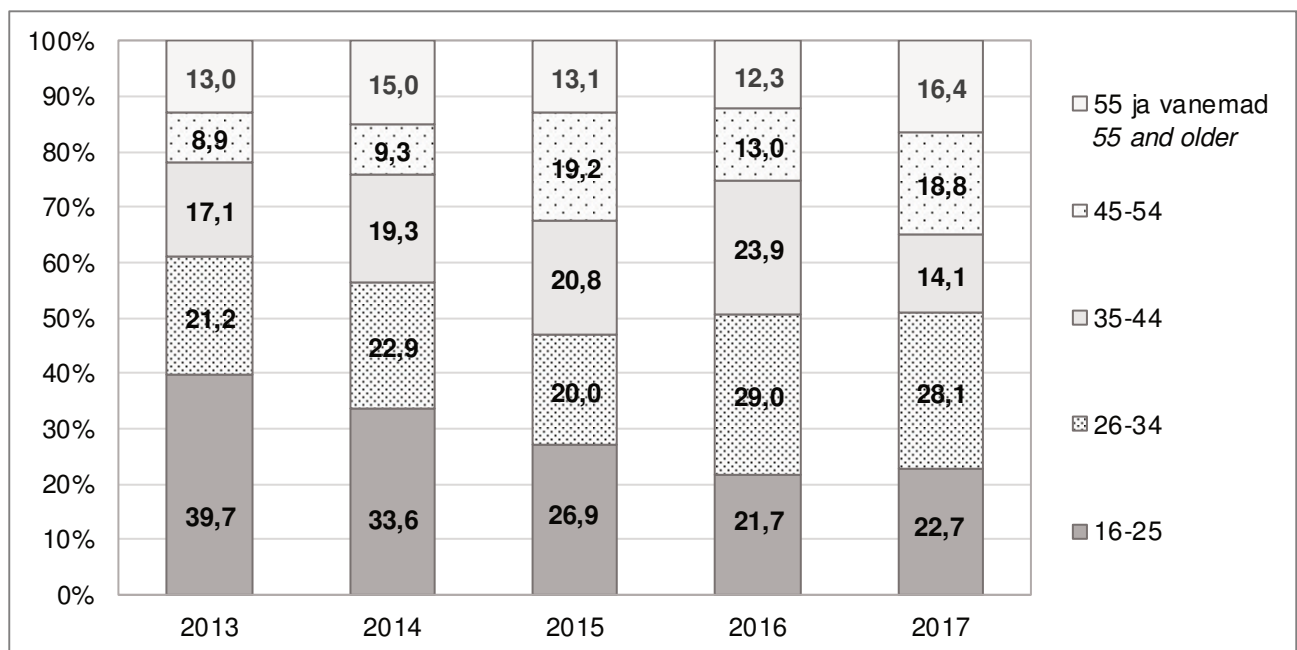
* Väärteod ja kuriteod kokku - Total misdemeanours and crimes

** Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõiduki juhte, alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid. 2013 – 2016. aasta andmeid on korrigeeritud.
Until 2012, only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account, from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added. The data for 2013–2016 have been adjusted.

Allikad: Statistikaamet; Politsei- ja Piirivalveamet; Maanteeamet; Justiitsministeerium

Sources: Statistics Estonia; Estonian Police and Border Guard Board; Estonian Road Administration; Ministry of Justice

Joonis 26. **Jooes mootorsõiduki juhtide jaotus vanuse järgi 2013–2017**
Distribution of drunken motorvehicle drivers by age 2013–2017

Allikas: Liiklusõnnetuste statistika, Manteeamet

Source: Statistics of traffic accidents, Road Administration Estonia

Tabel 47. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2006–2017*
*Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2006–2017**

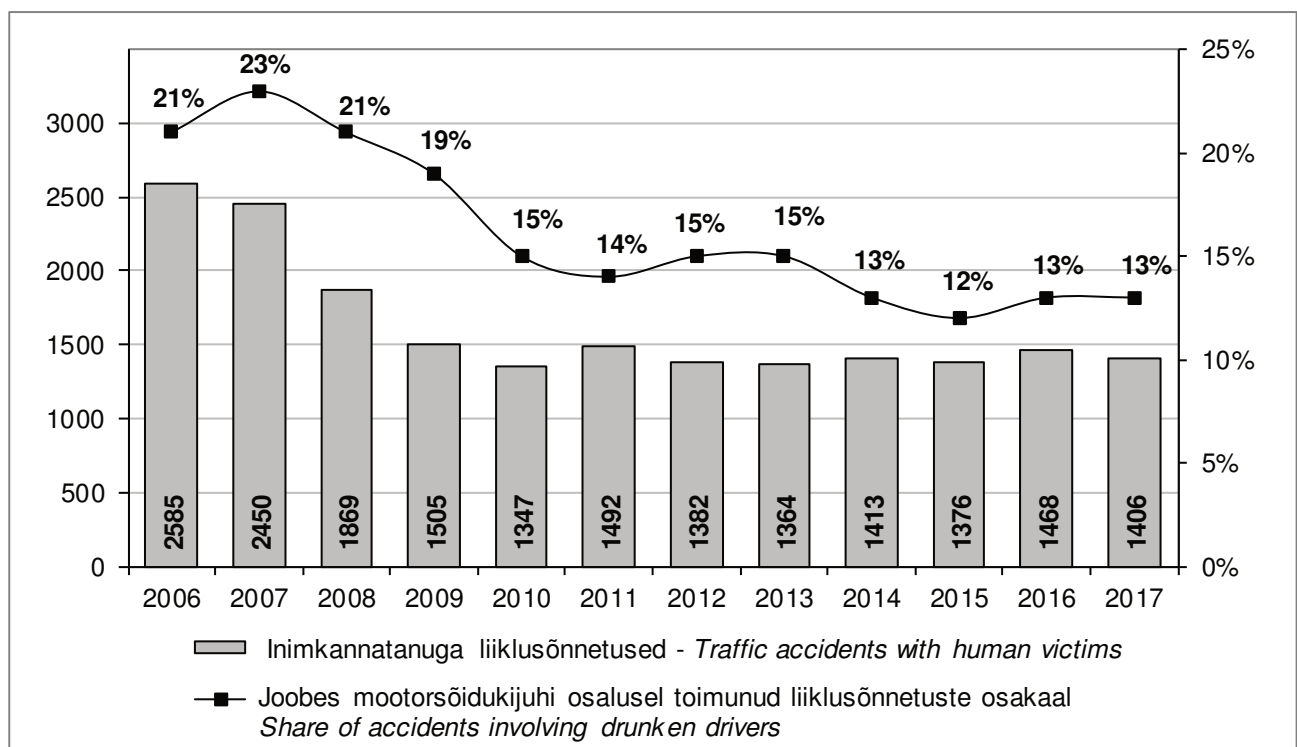
	Liiklusõnnetused joobes juhi osalusel (% kõikidest liiklusõnnetustest) <i>Accidents involving drunken drivers (% of all traffic accidents)</i>	Hukkunuid (% kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest) <i>Killed (% of those who were killed in traffic accidents)</i>	Vigastatuid (% kõikidest liiklusõnnetustes vigastatutest) <i>Injured (% of those who were injured in traffic accidents)</i>
2006	21	30	23
2007	23	41	25
2008	21	32	24
2009	19	33	20
2010	15	20	17
2011	14	22	17
2012	15	20	16
2013	15	35	16
2014	13	23	14
2015	12	24	14
2016	13	10	13
2017	13	27	14

* Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõidukijuhte, alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid. 2013 – 2016. aasta andmeid on korrigeeritud.
Until 2012, only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account, from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added. The data for 2013–2017 have been adjusted.

Allikad: Maanteeamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Road Administration; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 27. Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2006–2017
Number of traffic accidents with human victims and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2006–2017

Allikad: Maanteeamet; Justiitsministeerium

Sources: Estonian Road Administration; Ministry of Justice

Tabel 48. **Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2016–2017***
*Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017**

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku** - Total**		2016	2017
	2016	2017	2016	2017	2016	2017		
<15	0	0	2	1	2	1	0,0	0,0
15–24	6	2	3	2	9	4	66,7	50,0
25–34	6	1	3	3	9	4	66,7	25,0
35–44	3	2	3	5	6	7	50,0	28,6
45–54	2	3	2	6	4	9	50,0	33,3
55–64	6	0	3	5	9	5	66,7	0,0
>65	1	1	11	9	12	10	8,3	10,0
Kokku - Total	24	9	27	31	51	40	47,1	22,5

* Sõidukijuhid, jalakäijad ja jalgratturid kokku - *Drivers, pedestrians, cyclists*

** Lisaks 7 määramata jooresastmega hukkunut 2016. aastal ja 10 hukkunut 2017. aastal
Plus additional 7 persons in 2016 and 10 persons in 2017 killed with undefined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: *Estonian Forensic Science Institute*

Tabel 49. Liiklusõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2002 ja 2015–2017*
 Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2015–2017*

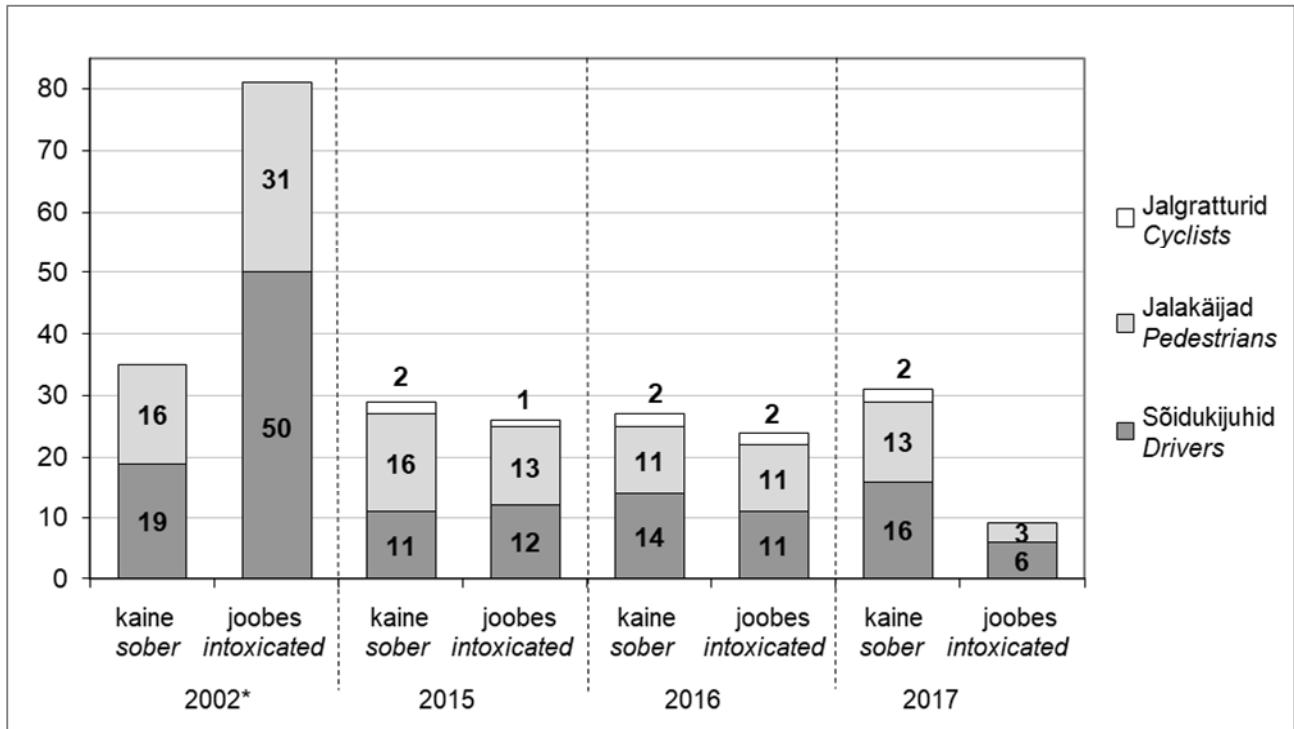
	Arv - Number				Osakaal, % - Proportion, %				
	2002	2015	2016	2017	2002	2015	2016	2017	
SÕIDUKIJUHID									
DRIVERS									
Kaine	19	11	14	16	27,6	45,8	50,0	59,3	Sober
Kerge joove	13	0	2	1	18,8	0,0	7,2	3,7	Low intoxication
Keskmine joove	20	9	6	3	29,0	37,5	21,4	11,1	Moderate intoxication
Raske joove	17	3	3	2	24,6	12,5	10,7	7,4	High intoxication
Olek määramata	...	1	3	5	...	4,2	10,7	18,5	Condition not determined
Kokku	69	24	28	27	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALAKÄIJAD									
PEDESTRIANS									
Kaine	16	16	11	13	34,0	48,5	44,0	61,9	Sober
Kerge joove	6	1	1	1	12,8	3,0	4,0	4,8	Low intoxication
Keskmine joove	7	4	1	2	14,9	12,1	4,0	9,5	Moderate intoxication
Raske joove	18	8	9	0	38,3	24,3	36,0	0,0	High intoxication
Olek määramata	...	4	3	5	...	12,1	12,0	23,8	Condition not determined
Kokku	47	33	25	21	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALGRATTURID									
CYCLISTS									
Kaine	...	2	2	2	...	40,0	40,0	100,0	Sober
Kerge joove	...	0	1	0	...	0,0	20,0	0,0	Low intoxication
Keskmine joove	...	0	1	0	...	0,0	20,0	0,0	Moderate intoxication
Raske joove	...	1	0	0	...	20,0	0,0	0,0	High intoxication
Olek määramata	...	2	1	0	...	40,0	20,0	0,0	Condition not determined
Kokku	...	5	5	2	...	100,0	100,0	100,0	Total
KOKKU									
TOTAL									
Kaine	60	29	27	31	31,3	46,8	46,6	62,0	Sober
Kerge joove	33	1	4	2	17,3	1,6	6,9	4,0	Low intoxication
Keskmine joove	49	13	8	5	25,7	21,0	13,8	10,0	Moderate intoxication
Raske joove	49	12	12	2	25,7	19,3	20,7	4,0	High intoxication
Olek määramata	...	7	7	10	...	11,3	12,1	20,0	Condition not determined
Kokku	191	62	58	50	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

* Alkoholisaldus veres joobeastmete lõikes: kerge joove 0,2–1,5 mg/g; mõõdukas joove 1,5–2,5 mg/g; raske joove üle 2,5 mg/g
 Alcohol concentration in blood: low intoxication 0,2–1,5 mg/g; moderate intoxication 1,5–2,5 mg/g; high intoxication over 2,5 mg/g

... Andmeid ei kogutud - Data not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 28. Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2002 ja 2015–2017
 Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents 2002 and 2015–2017

* Jalgratturite kohta andmeid ei kogutud - Data about cyclists not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 50. Tuleõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2016–2017
 Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2016–2017

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2016	2017	2016	2017	
Kaine	12	14	29,3	28,6	Sober
Kerge joove	5	5	12,2	10,2	Low intoxication
Keskmine joove	9	10	21,9	20,4	Moderate intoxication
Raske joove	10	12	24,4	24,5	High intoxication
Olek määramata	5	8	12,2	16,3	Condition not determined
Kokku	41	49	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 51. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2016–2017
Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores* - Intoxicated*		Kained - Sober		Kokku** - Total**		2016	2017
	2016	2017	2016	2017	2016	2017		
<15	0	0	2	0	2	0	0,0	-
15–24	0	2	0	0	0	2	-	100,0
25–34	2	1	1	0	3	1	66,7	100,0
35–44	1	0	1	1	2	1	50,0	0,0
45–54	4	9	0	2	4	11	100,0	81,8
55–64	11	4	3	0	14	4	78,6	100,0
>65	5	11	5	11	10	22	50,0	50,0
Kokku - Total	23	27	12	14	35	41	65,7	65,9

* Lisaks 1 määramata vanuses joores hukkunute arv 2016. aastal
Plus additional 1 person in 2016 with indeterminate age killed while intoxicated

** Lisaks 5 määramata jooresastmes hukkunute arv 2016. aastal ja 8 määramata jooresastmega hukkunute arv 2017. aastal
Plus additional 5 persons in 2016 and 8 persons in 2017 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 52. Uppunute arv jooresastmete lõikes 2016–2017
Number of drowned persons by the level of intoxication 2016–2017

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2016	2017	2016	2017	
Kaine	24	21	60,0	51,2	Sober
Kerge joores	2	2	5,0	4,9	Low intoxication
Keskmine joores	7	8	17,5	19,5	Moderate intoxication
Raske joores	7	8	17,5	19,5	High intoxication
Olek määramata	0	2	0,0	4,9	Condition not determined
Kokku	40	41	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 53. Uppunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal uppunutest 2016–2017
Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2016	2017
	2016	2017	2016	2017	2016	2017		
<15	0	0	0	2	0	2	-	0,0
15–24	0	2	0	1	0	3	-	66,7
25–34	4	2	2	4	6	6	66,7	33,3
35–44	2	2	4	1	6	3	33,3	66,7
45–54	2	4	3	2	5	6	40,0	66,7
55–64	7	6	1	2	8	8	87,5	75,0
>65	1	2	14	9	15	11	6,7	18,2
Kokku - Total	16	18	24	21	40	39	40,0	46,2

* Lisaks 2 määramata jooresastmega uppunute arv 2017. aastal
plus additional 2 persons drowned with undetermined level of intoxication in 2017

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 54. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2016–2017
Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2016–2017

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2016	2017	2016	2017	
Kaine	30	24	34,9	30,8	Sober
Kerge joove	3	4	3,5	5,1	Low intoxication
Keskmine joove	7	9	8,1	11,5	Moderate intoxication
Raske joove	5	8	5,8	10,3	High intoxication
Olek määramata	41	33	47,7	42,3	Condition not determined
Kokku	86	78	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 55. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2016–2017
Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2016	2017
	2016	2017	2016	2017	2016	2017		
<15	0	0	0	0	0	0	0,0	-
15–24	2	1	5	0	7	1	28,6	100,0
25–34	2	0	3	1	5	1	40,0	0,0
35–44	2	0	4	5	6	5	33,3	0,0
45–54	0	7	3	2	3	9	0,0	77,8
55–64	7	7	5	5	12	12	58,3	58,3
>65	2	6	10	11	12	17	16,7	35,3
Kokku - Total	15	21	30	24	45	45	33,3	46,7

* Lisaks 41 määramata joobeastmega hukkunut 2016. aastal ning 33 määramata joobeastmega hukkunut 2017. aastal
 Plus additional 41 persons in 2016 and 33 persons in 2017 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 56. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2016–2017
Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2016–2017

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2016	2017	2016	2017	
Kaine	28	17	40,0	41,4	Sober
Kerge joove	12	10	17,1	24,4	Low intoxication
Keskmine joove	18	6	25,7	14,6	Moderate intoxication
Raske joove	9	4	12,9	9,8	High intoxication
Olek määramata	3	4	4,3	9,8	Condition not determined
Kokku	70	41	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 57. **Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2016–2017**

Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2016–2017

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2016	2017
	2016	2017	2016	2017	2016	2017		
25–34	1	1	1	1	2	2	50,0	50,0
35–44	3	1	1	0	4	1	75,0	100,0
45–54	8	3	4	4	12	7	66,7	42,9
55–64	14	11	7	4	21	15	66,7	73,3
>65	13	4	14	8	27	12	48,1	33,3
Kokku - Total	39	20	27	17	66	37	59,1	54,1

* Lisaks 3 määramata jooresastmega hukkunut 2016. aastal ja 4 hukkunut 2017. aastal
 Plus additional 3 persons in 2016 and 4 persons in 2017 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 58. **Enesetapu tagajärjel hukkunute arv jooresastmete lõikes 2016–2017**
Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2016–2017

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2016	2017	2016	2017	
Kaine	99	121	60,7	56,0	Sober
Kerge joores	19	36	11,7	16,7	Low intoxication
Keskmine joores	15	36	9,2	16,7	Moderate intoxication
Raske joores	18	14	11,0	6,4	High intoxication
Olek määramata	12	9	7,4	4,2	Condition not determined
Kokku	163	216	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 59. **Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2016–2017**

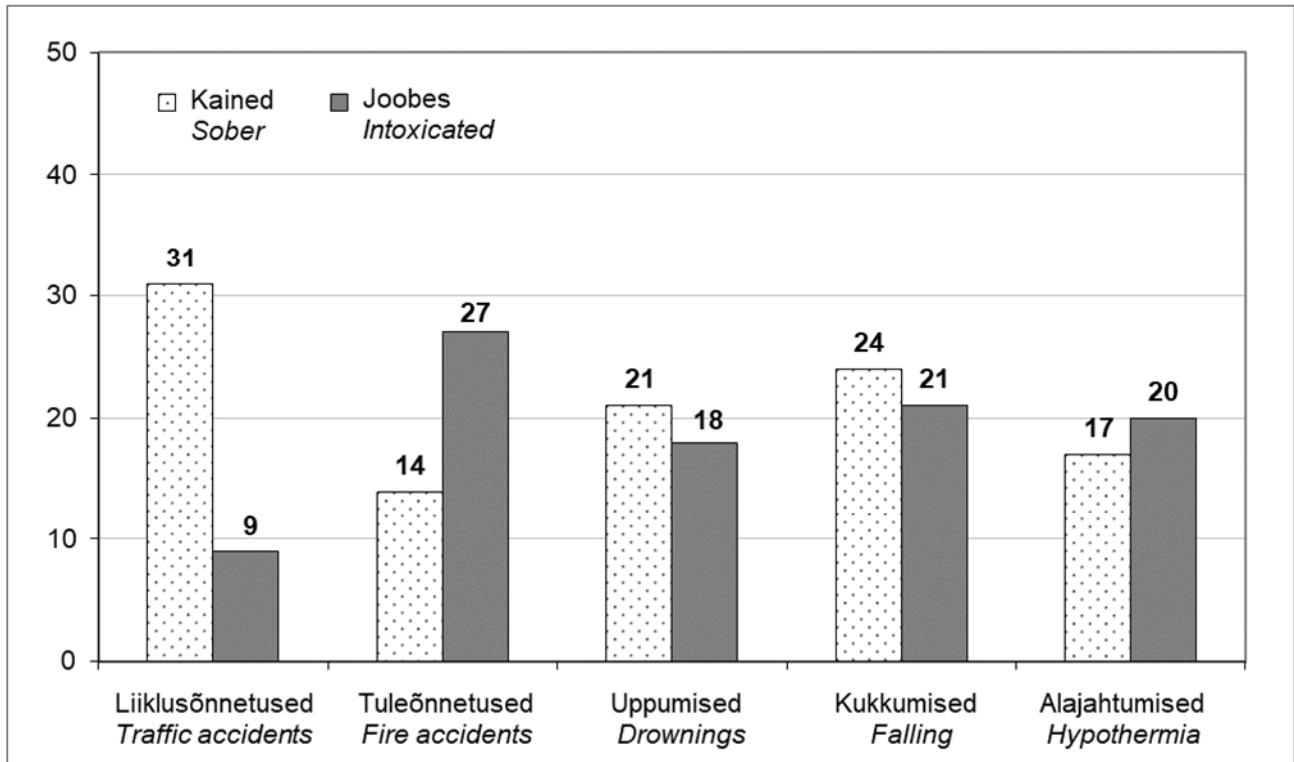
Number of persons who committed suicide by age and the proportion of person under intoxication 2016–2017

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2016	2017
	2016	2017	2016	2017	2016	2017		
<15	0	0	0	1	0	1	0,0	0,0
15–24	1	5	8	13	9	18	11,1	27,8
25–34	11	15	12	15	23	30	47,8	50,0
35–44	13	13	4	9	17	22	76,5	59,1
45–54	12	18	14	23	26	41	46,2	43,9
55–64	12	25	17	16	29	41	41,4	61,0
>65	3	9	44	44	47	53	6,4	17,0
Kokku - Total	52	85	99	121	151	206	34,4	41,3

* Lisaks 12 määramata jooresastmega hukkunut 2016. aastal ja 9 määramata jooresastmega hukkunut 2017. aastal
 Plus additional 12 persons in 2016 and 9 persons in 2017 killed with undetermined level of intoxication

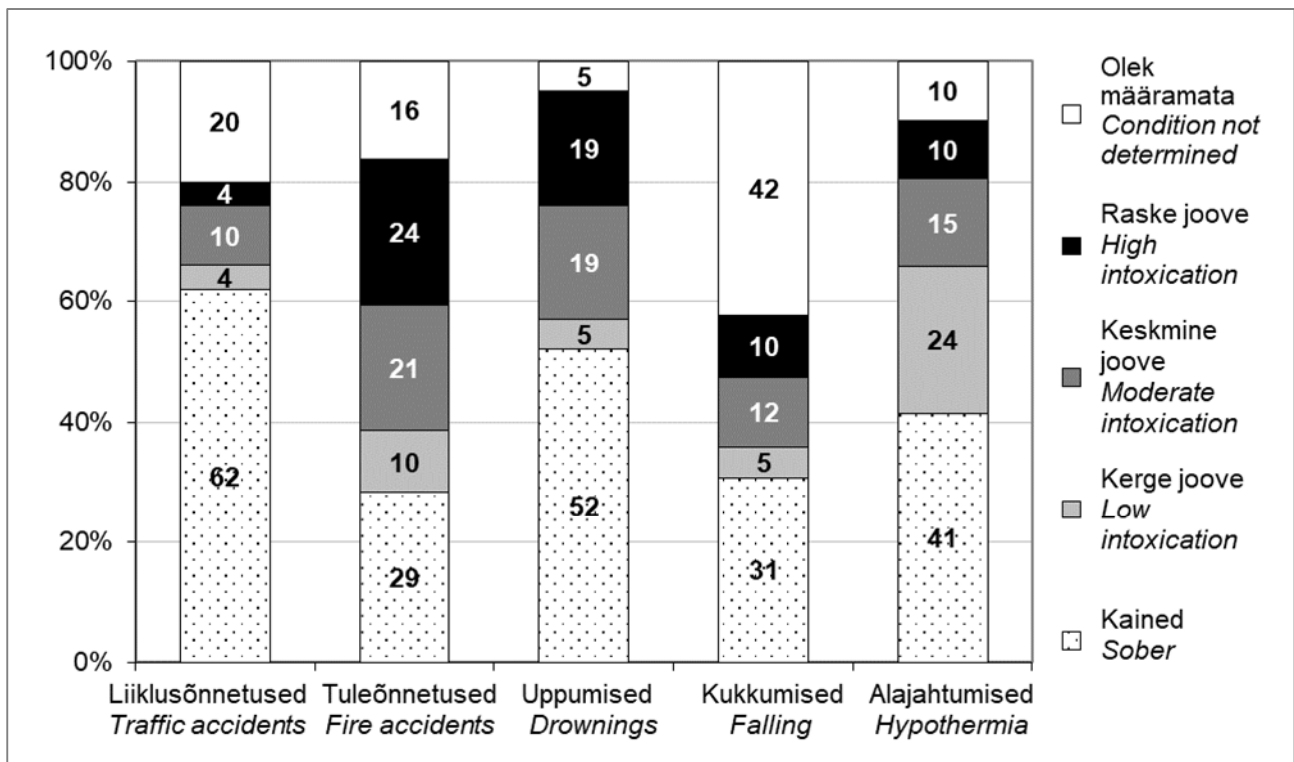
Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 29. Õnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2017. a
 Number of sober and intoxicated persons killed in accidents 2017

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 30. Õnnetustes hukkunute jaotus joobeastmete lõikes 2017. a
 Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2017

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 60. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2016–2017***
*Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2016–2017**
 eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - *patients treated by specialists*

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>				Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2016		2017		2016	2017	2016	2017	
	Eriarst Specialist	Perearst Primary	Eriarst Specialist	Perearst Primary					
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	3025	444	3106	473	318	272	3557	3615	<i>Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	356	163	294	158	21	14	532	457	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	1365	282	1258	309	18	44	1605	1534	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	60	230	46	233	1	0	289	276	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	351	335	301	311	3	1	568	508	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	199	352	215	367	3	4	490	507	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholümüopaatia (G72.1)	3	1	0	2	0	0	3	2	<i>Alcoholic myopathy (G72.1)</i>
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	50	44	57	44	7	6	84	91	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	96	33	103	39	6	13	127	145	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	624	558	680	528	74	44	1042	1039	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	222	164	233	179	26	22	343	354	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	12	5	6	4	0	0	14	7	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	993	23	952	17	268	221	1253	1177	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	222	8	232	9	45	27	273	268	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Kokku	6591	2508	6497	2544	700	607	8663	8501	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included.

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst+kindlustamata), kuna liites võivad isikud korduda (nt inimene võib olla aasta esimeses pooles kindlustatud, kuid teises pooles kindlustamata; samuti võib olla ühel isikul mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary+uninsured), due to the possibility of repetition (e.g., a person can be insured in the first half of the year, but uninsured in the second half of the year; in addition one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 61. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2016–2017***
*Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2016–2017**

eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - number of patients treated by specialists

	Eriarst <i>Specialist</i>		Perearst <i>Primary</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Alkoholi psühhosis (F10.0, F10.3–10.9)	57	50	1	0	58	50	<i>Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	12	10	2	1	13	11	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	1	6	0	1	1	7	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	1	1	2	2	3	3	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	3	1	0	0	3	1	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1	0	0	0	1	0	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	0	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholisündroom (Q86.0)	0	0	0	0	0	0	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86.0)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	103	111	0	0	103	111	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	27	21	0	0	27	21	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Kokku	173	173	5	8	176	178	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included.

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g., one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 62. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2014–2017*

Treatment costs by alcohol-related diseases 2014–2017*

tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs				Osakaal % - Proportion %				
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	1230,55	1416,30	1403,94	1661,61	42,9	41,5	38,5	39,3	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	31,68	41,67	54,81	40,69	1,1	1,2	1,5	1,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	123,14	167,01	189,73	216,04	4,3	4,9	5,2	5,1	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	6,33	2,69	4,73	2,66	0,2	0,1	0,1	0,1	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	119,44	132,47	109,25	95,85	4,2	3,9	3,0	2,3	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	78,67	83,92	62,83	82,91	2,7	2,5	1,7	2,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,03	1,70	10,05	0,01	0,0	0,0	0,3	0,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	100,09	117,97	70,37	129,54	3,5	3,5	1,9	3,1	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	20,86	16,05	13,32	24,69	0,7	0,5	0,4	0,6	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	702,63	855,73	1051,38	1115,83	24,5	25,1	28,8	26,4	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	223,01	230,44	292,87	404,46	7,8	6,8	8,0	9,6	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	6,57	8,16	15,61	2,19	0,2	0,2	0,4	0,1	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	211,75	295,42	333,37	317,20	7,4	8,7	9,1	7,5	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	13,58	41,28	36,81	131,90	0,5	1,2	1,0	3,1	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	2867,32	3410,79	3649,07	4225,58	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravimikulud ei ole selles tabelis kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu (2017. aastal sai programmist ravi teenuseid 1840 isikut).

The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not presented in this table. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients (1840 persons received treatment in 2017)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – Diagnosis is not specified by the doctor

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides
Excluded in aforementioned diagnoses

Allikas: Eesti Haigekassa; Tervise Arengu Instituut

Source: Estonian Health Insurance Fund; National Institute for Health Development

Tabel 63. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2017. a***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2017**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs					Osakaal, % - Proportion, %					
	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	1518,51	2,66	20,52	140,45	1682,13	90,3	0,2	1,2	8,3	100,0	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	37,80	1,51	1,17	1,38	41,85	90,3	3,6	2,8	3,3	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	202,81	2,55	4,76	10,68	220,80	91,8	1,2	2,2	4,8	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	1,55	1,11	1,16	0,00	3,81	40,7	29,0	30,3	0,0	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	91,13	4,54	0,73	0,19	96,58	94,3	4,7	0,8	0,2	100,0	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	76,28	4,62	2,22	2,01	85,14	89,6	5,4	2,6	2,4	100,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	121,03	1,28	0,14	7,23	129,67	93,3	1,0	0,1	5,6	100,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	21,03	0,48	0,38	3,18	25,07	83,9	1,9	1,5	12,7	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70–K70.99)	1001,37	15,70	4,02	98,75	1119,84	89,4	1,4	0,4	8,8	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	381,49	2,95	4,33	20,02	408,80	93,3	0,7	1,1	4,9	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	2,18	0,00	0,00	0,00	2,18	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	244,11	0,06	0,06	73,03	317,27	77,0	0,0	0,0	23,0	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	100,41	0,06	0,00	31,43	131,90	76,2	0,0	0,0	23,8	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
2017 kokku	3799,69	37,53	39,49	388,35	4265,06	89,1	0,9	0,9	9,1	100,0	Total 2017
2016 kokku	3268,05	29,17	40,90	351,85	3689,97	88,6	0,8	1,1	9,5	100,0	Total 2016
2015 kokku	3114,30	27,61	35,16	268,87	3445,94	90,4	0,8	1,0	7,8	100,0	Total 2015
2014 Kokku	2568,29	21,84	34,40	277,18	2901,72	88,4	0,8	1,2	9,6	100,0	Total 2014

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravimikulud ei ole selles tabelis kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu (2017. aastal sai programmist ravi teenuseid 1840 isikut).

The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not presented in this table. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients (1840 persons received treatment in 2017)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Märkus:

Note:

HK eriarst - Eriarsti ravikulud

Specialist - Cost of specialist care

HK perearst - Perearsti ravikulud

Primary - Cost of primary care

HK ravim - Haigekassa poolt tasutud ravimikulud

Medicine - Cost of medicine covered by Estonian Health Insurance Fund

Kindlustamata - Mitte-kindlustatute ravikulud

Uninsured - Cost of treatment for uninsured people

Allikas: Eesti Haigekassa; Tervise Arengu Instituut

Source: Estonian Health Insurance Fund; National Institute for Health Development

Tabel 64. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2006–2017****Deaths caused by alcohol-related diseases 2006–2017**

surmade arv - number of deaths

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
MEHED													MEN	
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	106	176	121	84	72	72	79	55	52	58	52	54	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>	
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	13	15	14	9	6	17	10	14	13	23	13	15	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>	
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	4	2	0	4	5	4	4	5	1	1	2	2	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>	
Alkoholne kardiomyopaatia (I42.6)	128	120	111	79	69	61	70	47	60	43	48	47	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>	
Alkoholgastriit (K29.2)	-	-	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	147	168	170	119	140	116	95	124	136	167	171	148	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>	
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	8	2	3	5	3	5	5	4	5	4	1	6	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>	
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	127	128	104	85	66	98	117	86	90	96	76	81	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>	
Mehed kokku	533	611	524	385	361	373	380	336	357	392	363	354	<i>Total men</i>	
NAISED													WOMEN	
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	37	43	35	30	16	22	22	10	8	8	9	10	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>	
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	4	5	3	4	10	3	6	9	4	5	5	3	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>	
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	1	2	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>	
Alkoholne kardiomyopaatia (I42.6)	26	30	25	15	24	10	9	15	9	6	12	5	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>	
Alkoholgastriit (K29.2)	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	76	69	81	50	61	49	56	49	49	61	55	52	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>	
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	2	2	0	2	1	0	0	0	1	1	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>	
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	32	25	27	28	32	27	30	24	33	22	21	27	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>	
Naised kokku	178	176	171	129	136	112	123	107	105	103	102	97	<i>Total women</i>	
Mehed ja naised kokku	711	787	695	514	497	485	503	443	462	495	465	451	<i>Total men and women</i>	

* Surma põhjuste registri andmeid on kajastatud ka Statistikaameti andmebaasis, kuid esitatavad andmed võivad erineda. Statistikaamet kasutab rahvastikuregistri (de jure), surmapõhjuste register aga arstile teadaolevat (de facto) elukohta. *The data from Estonian Causes of Death Registry are also published in database of Statistics Estonia. In the registry, the place of residence is defined as reported by the certifier (de facto). In this respect data may differ from those published by Statistics Estonia as their place of residence is defined according to the Population Registry (de jure).*

Allikas: Tervise Arengu Instituut

Source: National Institute for Health Development

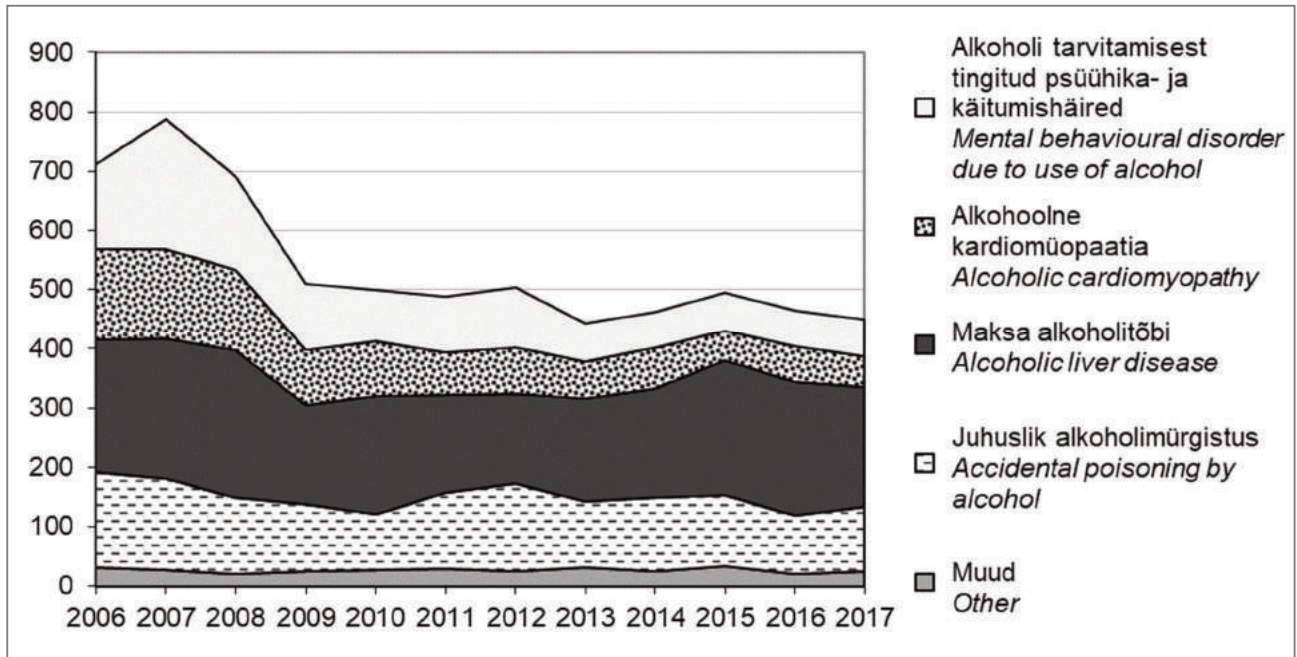
Tabel 65. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2017. a**
Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2017
 surmade arv - number of deaths

	0–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75+	
MEHED									
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	0	4	17	20	12	1	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	2	1	5	4	3	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	0	1	1	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholoolne kardiomyopaatia (I42.6)	0	0	3	4	12	17	10	1	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	1	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	2	26	38	52	26	4	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	1	0	4	1	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	3	13	16	34	12	3	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Mehed kokku	0	0	8	50	84	133	67	12	<i>Total men</i>
NAISED									
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	0	1	1	3	5	0	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	0	0	1	2	0	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholoolne kardiomyopaatia (I42.6)	0	0	0	0	0	2	3	0	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	1	7	13	19	11	1	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	1	3	8	10	3	2	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Naised kokku	0	0	2	11	22	35	24	3	<i>Total women</i>
Mehed ja naised kokku	0	0	10	61	106	168	91	15	<i>Total men and women</i>

Allikas: Tervise Arengu Instituut

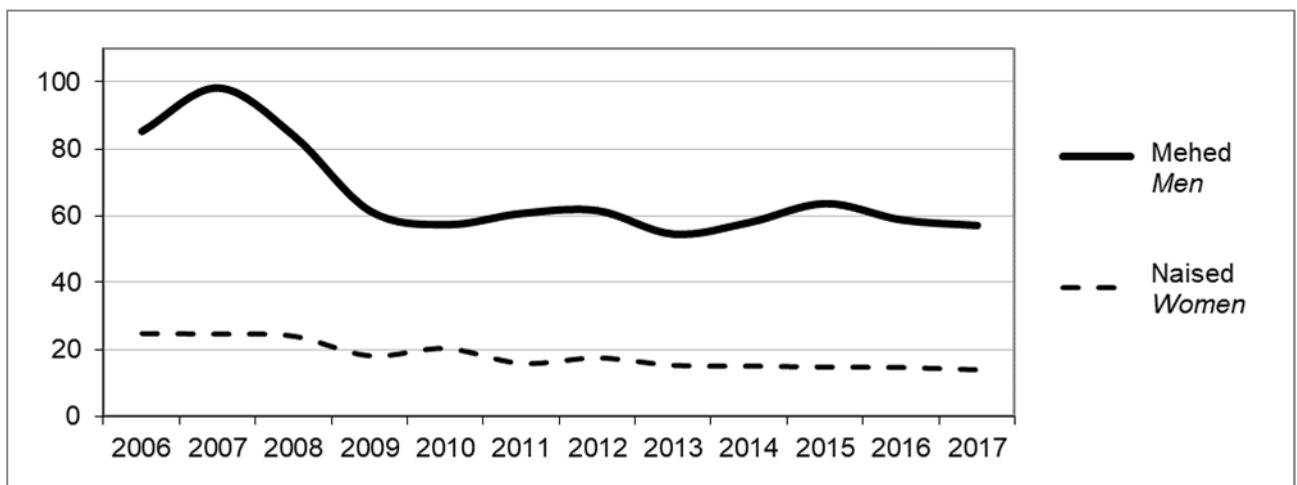
Source: National Institute for Health Development

Joonis 31. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2006–2017**
Deaths in year caused by alcohol-related diseases 2006–2017

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Joonis 32. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2006–2017**
Annual number of deaths in year caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2006–2017

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Tabel 66. **Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2006–2017***Mortality rates of alcohol-related diseases 2006–2017*surmade arv 100 000 elaniku kohta - *number of deaths per 100 000 inhabitants*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	16,93	28,24	19,78	13,36	11,45	11,63	12,80	8,94	8,46	9,42	8,43	8,72	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	2,08	2,41	2,25	1,45	0,97	2,75	1,62	2,27	2,12	3,74	2,11	2,42	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,64	0,32	0,00	0,64	0,81	0,65	0,65	0,81	0,16	0,16	0,32	0,32	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardiomüopaatia (I42.6)	20,44	19,26	17,85	12,72	11,12	9,86	11,34	7,64	9,76	6,99	7,78	7,59	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastriit (K29.2)	-	-	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,16	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	23,48	26,96	26,86	18,84	22,41	18,74	15,39	20,14	22,13	27,13	27,71	23,90	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	1,28	0,32	0,48	0,81	0,48	0,81	0,81	0,65	0,81	0,65	0,16	0,97	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	20,28	20,54	16,41	13,69	10,16	16,32	18,96	13,97	14,64	15,60	12,32	13,08	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	5,13	5,99	4,89	4,20	2,39	3,11	3,12	1,42	1,14	1,14	1,29	1,43	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	0,56	0,70	0,42	0,56	1,41	0,42	0,85	1,28	0,57	0,72	0,72	0,43	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,14	0,28	0,00	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardiomüopaatia (I42.6)	3,61	4,18	3,49	2,10	3,23	1,55	1,28	2,14	1,29	0,86	1,72	0,72	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastriit (K29.2)	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	10,55	9,62	11,32	7,01	8,58	6,92	7,94	6,98	7,00	8,73	7,87	7,45	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,28	0,28	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,00	0,14	0,14	0,00	0,00	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	4,44	3,48	3,77	3,92	4,22	3,67	4,25	3,42	4,72	3,15	3,01	3,87	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)

Allikas: Tervise Arengu Instituut; EKI arvutused

Source: National Institute for Health Development; calculations of Estonian Institute of Economic Research

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy

Tabel 67. **Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2012–2017**
(küsitluste tulemused)

The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2012–2017 (survey results)

% vastanutest kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine
% of respondents who considered the problem serious or very serious

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Alkoholijoobes sõiduki juhtimine	93	95	92	94	94	92	<i>Drunk-driving</i>
Alkoholist põhjustatud kodune vägivald	88	84	84	83	85	84	<i>Home violence caused by alcohol</i>
Alkoholist soodustatud isikuvastased kuriteod	86	84	81	81	82	81	<i>Criminal assault favoured by alcohol</i>
Avaliku korra rikkumised	88	87	82	81	86	80	<i>Violations of public order</i>
Alkoholist põhjustatud terviseprobleemid	89	89	87	86	83	80	<i>Health problems caused by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud pereprobleemid	-	-	85	85	82	80	<i>Family problems caused by alcohol</i>
Laste ja noorte alkoholi tarbimine	90	89	86	86	84	76	<i>Consumption of alcohol by children and youth</i>
Alkoholismist põhjustatud töötus ja asotsiaalsus	79	80	77	70	72	67	<i>Unemployment and outcast caused by alcohol</i>
Üldine soosiv hoiak alkoholi tarbimisse	67	70	66	68	64	57	<i>General favourable attitude towards alcohol consumption</i>
Vähesead teadmised alkoholi kahjulikkusest	63	54	<i>Little knowledge about the harmfulness of alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud probleemid töökohal	47	48	44	48	50	44	<i>Alcohol-related problems at work</i>
Salaalkoholi ost-müük	52	50	44	37	46	46	<i>Purchase or sales of illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

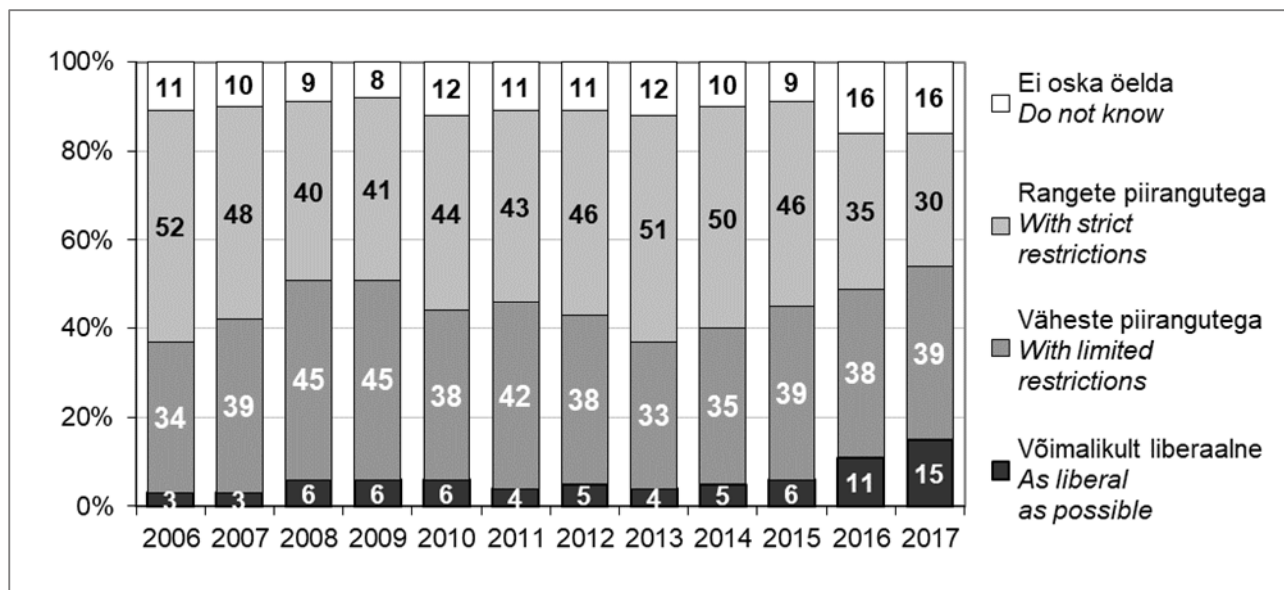
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 33. **Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2006–2017**
(küsitluste tulemused)

Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2006–2017 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 68. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes (2017. a, küsitluse tulemused)
Assessment of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups (2017 survey results)

% vastanutest - % of respondents

		Võimalikult liberaalne <i>As liberal as possible</i>	Väheste piirangutega <i>With limited restrictions</i>	Rangete piirangutega <i>With strict restrictions</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		15	39	30	16	<i>Average</i>	
Regioon	Põhja-Eesti	17	41	28	14	<i>North Estonia</i>	<i>Region</i>
	Kesk-Eesti	9	37	30	24	<i>Central Estonia</i>	
	Kirde-Eesti	12	34	37	17	<i>North-East Estonia</i>	
	Lääne-Eesti	9	45	36	10	<i>West Estonia</i>	
	Lõuna-Eesti	16	38	27	19	<i>South Estonia</i>	
Rahvus	eestlased	16	43	24	17	<i>Estonians</i>	<i>Nationality</i>
	mitte-eestlased	10	31	43	16	<i>other nationalities</i>	
Vanus	18–29	17	33	47	3	<i>18–29</i>	<i>Age</i>
	30–49	12	43	27	18	<i>30–49</i>	
	50–64	17	39	24	20	<i>50–64</i>	
	65–74	11	37	27	25	<i>65–74</i>	
Sugu	naised	8	31	37	24	<i>women</i>	<i>Gender</i>
	mehed	21	48	23	8	<i>men</i>	
Haridus	I taseme haridus	19	33	24	24	<i>1st level education</i>	<i>Education</i>
	II taseme haridus	15	42	27	16	<i>2nd level education</i>	
	III taseme haridus	11	39	38	12	<i>3rd level education</i>	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus €	≤ 300	14	32	28	26	<i>≤ 300</i>	<i>Monthly disposable income per household member €</i>
	301–600	12	33	35	20	<i>301–600</i>	
	601–900	21	43	22	14	<i>601–900</i>	
	> 900	13	51	29	7	<i>> 900</i>	
Alkoholi tarbimine	kõik alkoholi tarbijad	16	43	25	16	<i>all alcohol consumers</i>	<i>Alcohol consumption</i>
	rohked tarbijad	28	62	4	6	<i>frequent consumers</i>	
	mõõdukad tarbijad	25	50	14	11	<i>moderate consumers</i>	
	väheseid tarbijad	10	37	34	19	<i>infrequent consumers</i>	
	mittetarbijad	8	22	52	18	<i>non-consumers</i>	

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 69. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis (2017. a, küsitluse tulemused)

List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants (2017 survey results)

% vastanutest - % of respondents

	Kindlasti <i>Certainly</i>	Võibolla <i>Perhaps</i>	Seda mitte <i>No</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>	
Inimesed ise peaksid muutma oma suhtumist alkoholi tarbimisse ja olema sellega eeskujuks	82	13	1	4	<i>People themselves should change their attitudes towards alcohol consumption and be as example</i>
Noortele peaks looma rohkem vaba aja veetmise võimalusi	82	13	2	3	<i>Should create more recreational opportunities for adolescents</i>
Noortele peaks näitama alkoholi tarbimise negatiivseid tagajärgi	74	20	2	4	<i>Should demonstrate negative consequences of alcohol consumption to adolescents</i>
Alkoholi joores inimesi peaks õigusrikkumiste korral rangemalt karistama (nt sõiduki joores juhtimisel)	70	19	7	4	<i>Intoxicated people should be punished more severely in case of offences (drunk driving etc)</i>
Tuleks suurendada järelevalvet alkoholi müügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük)	68	25	3	4	<i>Should increase surveillance over offences related to alcohol sales (sales to underaged, illegal sales)</i>
Alkoholi reklaami peaks piirama	63	25	8	4	<i>Alcohol advertising should be restricted</i>
Avalikel üritustel ja nende kajastamisel mitte propageerida alkoholi tarbimist	62	20	14	4	<i>Avoid promotion of alcohol consumption at public events</i>
Tuleks teha rohkem saateid ja artikleid alkoholi kahjulikkusest	49	34	11	6	<i>Should make more TV shows and articles about harmfulness of alcohol</i>
Alkoholi müügikohti peaks vähendama	34	31	28	7	<i>Should be less alcohol outlets</i>
Tuleks edendada karskusliikumist	33	40	16	11	<i>Should promote anti-alcohol movement</i>
Ma ise peaksin vähendama alkoholitarbimist	25	26	38	11	<i>I myself should reduce alcohol consumption</i>
Alkoholiaktsiis peaks olema kõrgem ja alkohol kallim	15	19	58	8	<i>Alcohol excise duty should be higher and alcohol more expensive</i>

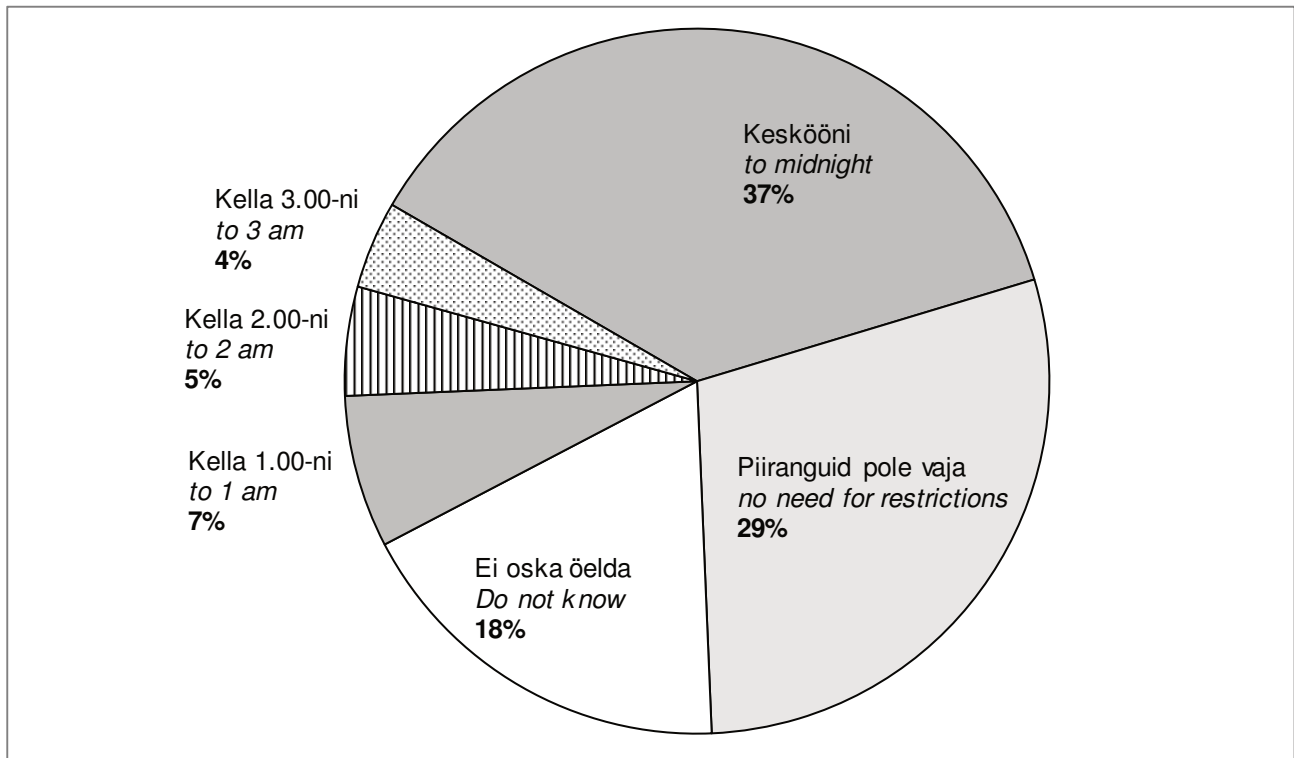
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 34. Elanike hinnangud, mis kellaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa (2017. a, küsitluse tulemused)

Inhabitants' assessments on times until which catering establishments could sell alcohol (2017 survey results)

% vastanutest - % of respondents

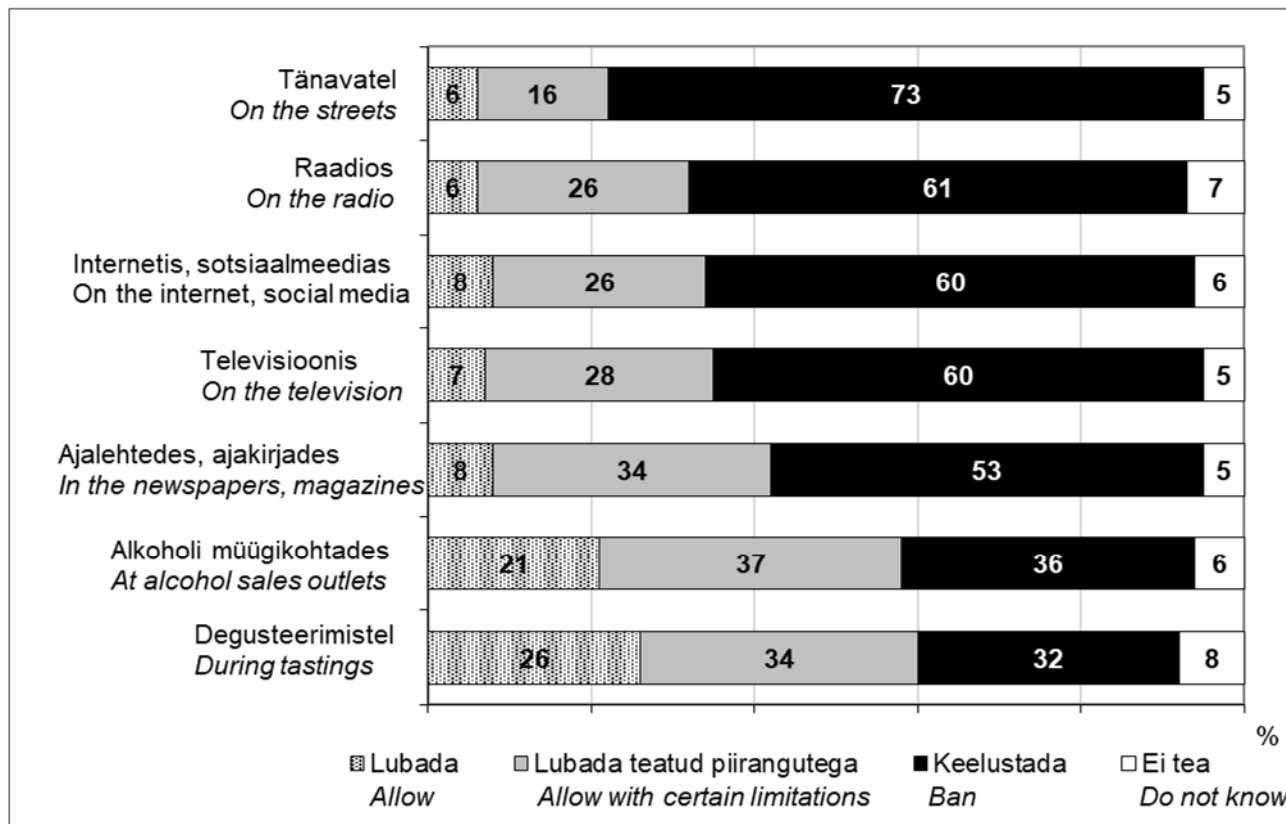
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 35. **Elanike hinnangud alkoholireklaami lubatavuse kohta erinevates meediakanalites (2017. a, küsitluse tulemused)**

Inhabitants' assessments on alcohol advertising permissibility in various media (2017 survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 70. Alkoholi tarbimine Põhjamaades

Alcohol consumption in Nordic Countries

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

Aasta	Tarbimine kokku	Registreeritud tarbimine*	Registreerimata tarbimine**	Registreerimata tarbimise osakaal kogu tarbimises, %		
Year	Total consumption	Recorded consumption*	Unrecorded consumption**	Proportion of unrecorded consumption in total consumption, %		
Soome	2017	10,3	8,4	1,9	18	Finland
Rootsi	2017	9,1	7,1	2,0	22	Sweden
Norra	2016	6,8	6,0	0,8	12	Norway
Taani	2016	10,3	9,3	1,0	10	Denmark
Island	2017	7,9	5,7	2,2	28	Iceland

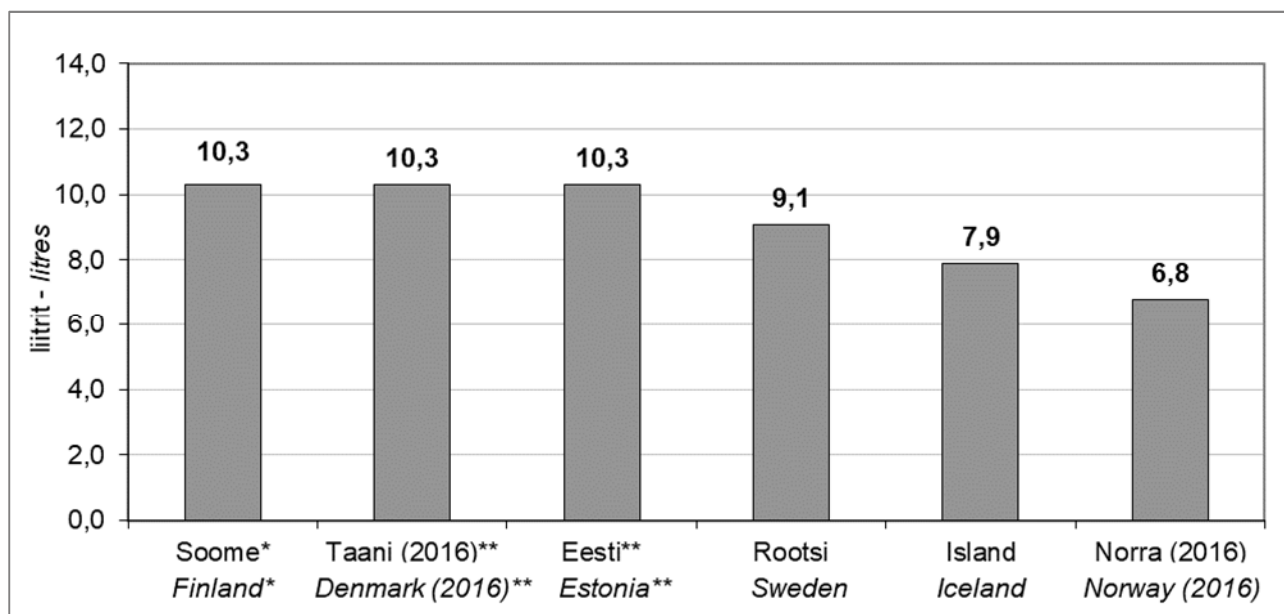
* Alkohoolsete jookide jaemüük ja tarbimine tootlustusasutustes oma riigis
Retail sales of alcoholic beverages and domestic serving of alcoholic beverages

** Elanike poolt imporditud, kodus valmistatud alkohoolsed joogid, illegaalse alkoholi valmistamine, salakaubavedu. Soome puhul ka Soome kodanike poolt välismaal tarbitud alkohol. Taani puhul on registreerimata tarbimisest maha arvatud turistide poolt välismaale viidud alkohol.
Alcoholic beverages imported by inhabitants, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal moonshining, smuggling, substitutes of alcohol. In Finland also alcohol consumed by Finnish tourists abroad. In Denmark, the amount of alcohol exported by tourists is not included in the unrecorded alcohol consumption.

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko
Source:

Joonis 36. Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2017. a

Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2017

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

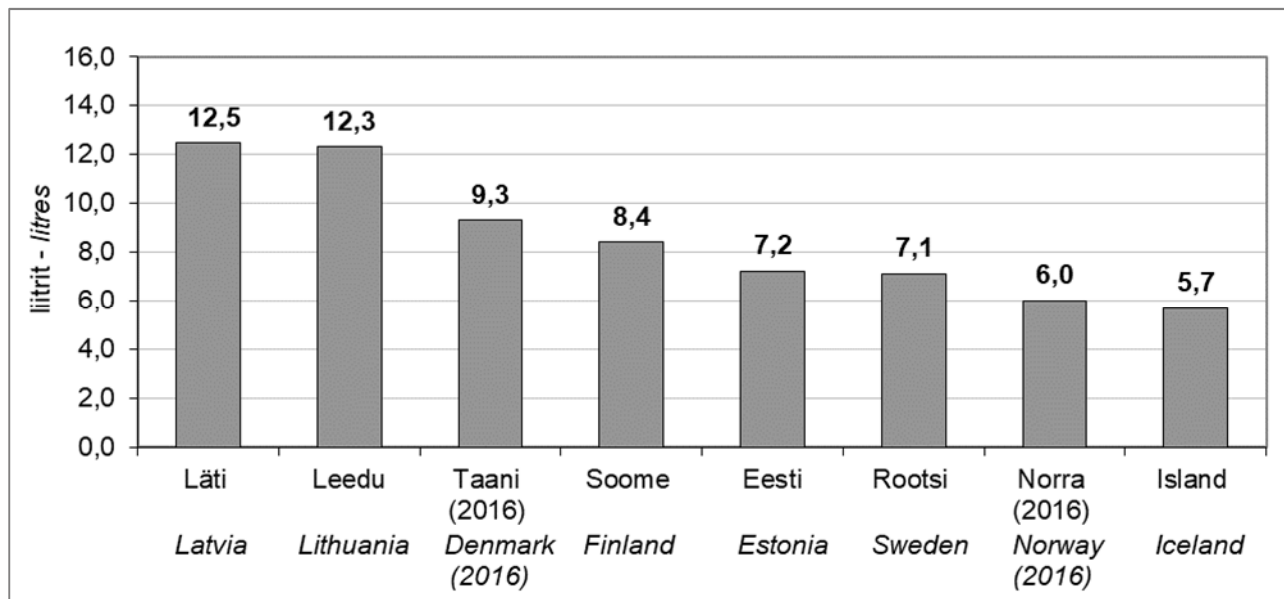
* Sisaldab soomlaste alkoholitarbimist välismaal – Alcohol consumption by Finns abroad is included

** Ei sisalda turistide ostusid - Does not include alcohol purchases by tourists

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Eesti Konjunktuuriinstituut
Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Estonian Institute of Economic Research

Joonis 37. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2017*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eestis ja Taanis ei sisalda välituristide alkoholi kaasaostusid.

Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol. In Estonia and Denmark does not include alcohol purchased by tourists

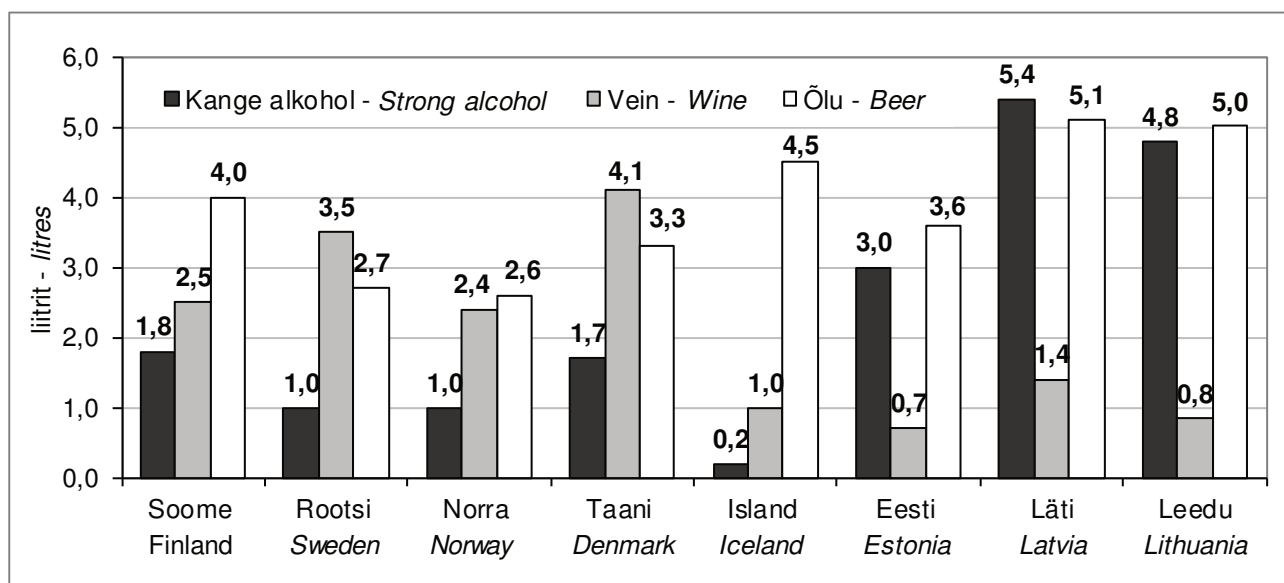
Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 38. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2017*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eestis ja Taanis on välituristide alkoholi kaasaostud maha arvestatud.

Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol. In Estonia and Denmark does not include alcohol purchased by tourists

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Tabel 71. **Riigi tulud alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumisest Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a**
State revenues from alcoholic beverages excise duties in Nordic countries and Baltic states 2017

	Alkoholsete jookide aktsiis, miljon EUR*	Alkoholsete jookide aktsiisitulu elaniku kohta, EUR	Alkoholsete jookide aktsiisitulu osakaal riigi kogutuludest, %**	
	<i>Excise duty on alcoholic beverages, million EUR*</i>	<i>Total state alcohol revenue per capita, EUR</i>	<i>Share of alcohol revenue in total state revenue, %**</i>	
Soome	1 228	223	1,0	<i>Finland</i>
Rootsi	1 469	148	0,6	<i>Sweden</i>
Norra	1 433	272	0,7	<i>Norway</i>
Taani	521	91	0,3	<i>Denmark</i>
Eesti	204	155	2,2	<i>Estonia</i>
Läti	200	103	2,0	<i>Latvia</i>
Leedu	317	111	2,2	<i>Lithuania</i>

* Andmed alkoholsete jookide aktsiiside laekumise kohta on võetud Euroopa Komisjoni väljaandest "Excise duty tables (Tax receipts - Alcoholic beverages), July 2017" ning need ei sisalda laekumisi kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra); *Data about receipts of alcohol excise duties are taken from the publication "Excise duty tables (Tax receipts - Alcoholic beverages), European Commission, July 2017" but they do not contain receipts from sales of fermented beverages (Latvia and Norway excluded).*

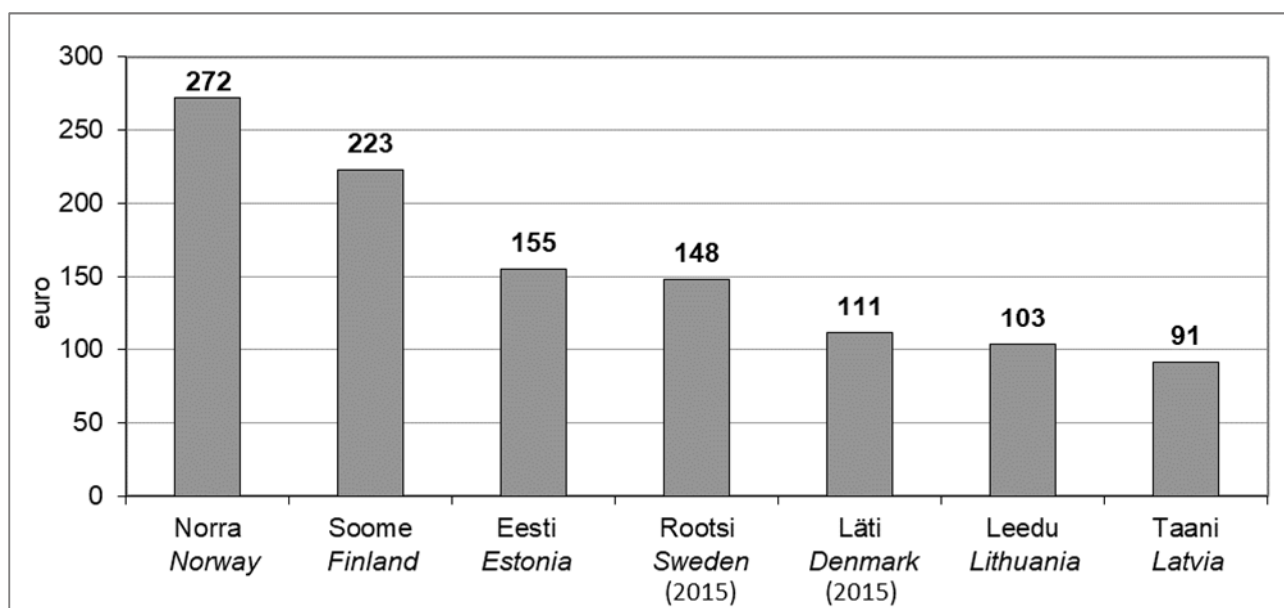
** Arvutuste aluseks on Eurostati andmed riigieelarve tulude kohta
calculations based on Eurostat data about state revenues

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 39. **Alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumine elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a***

*Annual revenues from alcoholic beverages excise duties per capita in Nordic countries and Baltic states 2017**

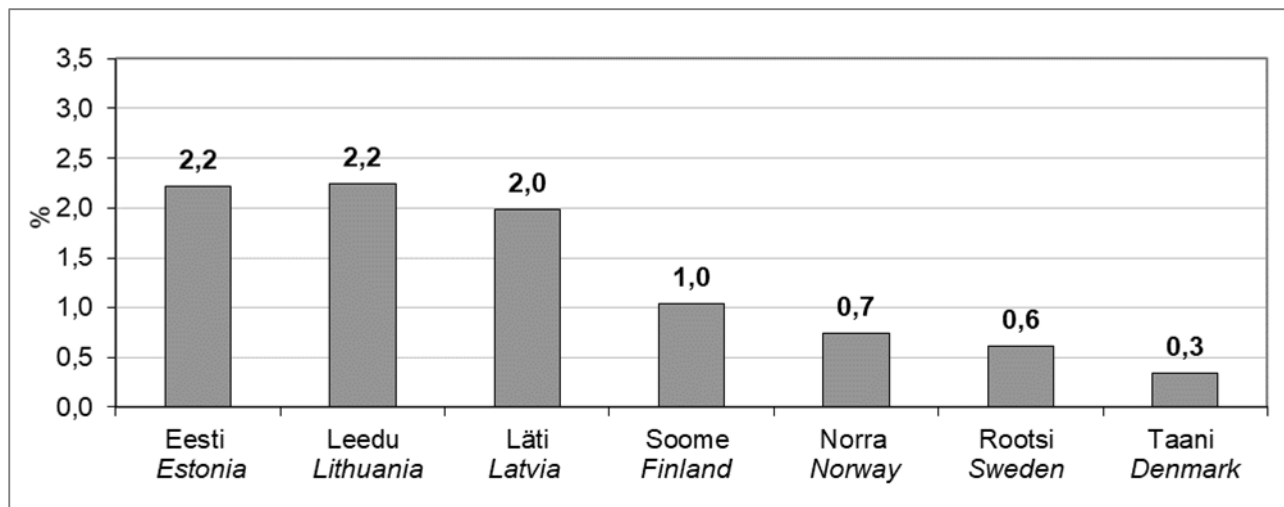
* Ei sisalda laekumisi kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Does not include receipts from sales of fermented alcoholic beverages (Latvia and Norway excluded)

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 40. **Alkoholsete jookide aktsiisitulude osakaal riigi kogutuludest Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a***

Share of alcoholic beverages excise revenues from the state's total revenue in Nordic countries and Baltic states 2017*

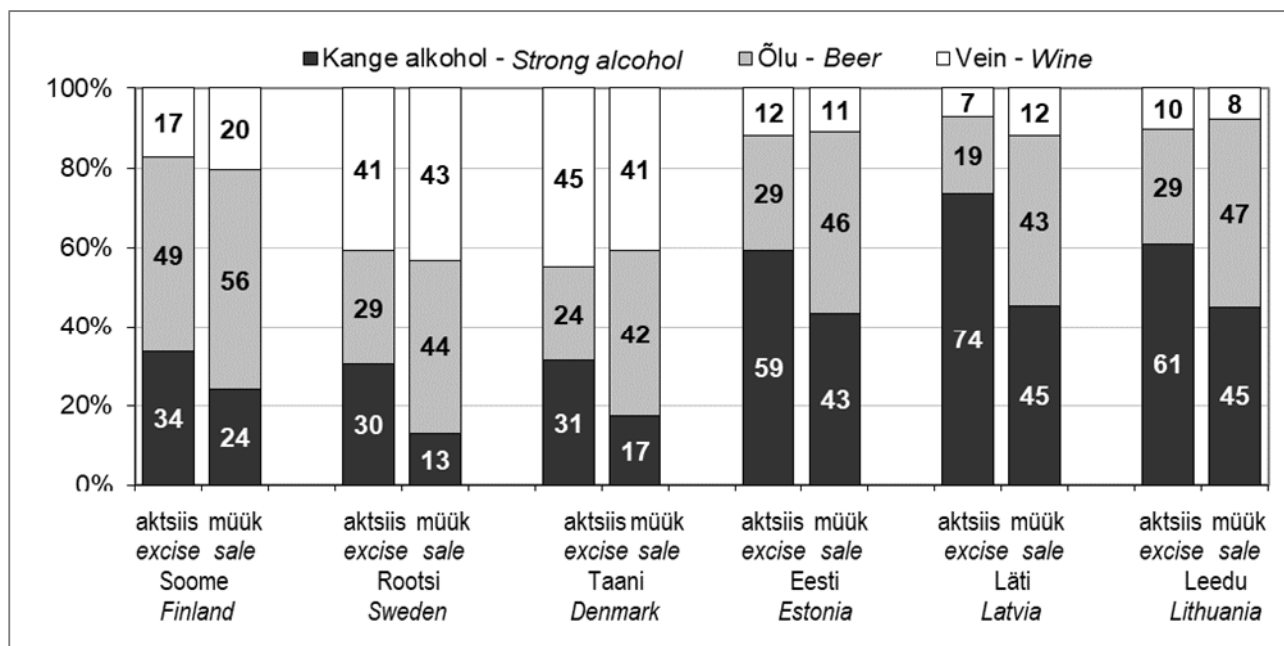

* Arvestusest on välja jäetud laekumised kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Receipts from sales of fermented alcoholic beverages is not included (excluding Latvia and Norway)

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Terviseuuringute Instituut; EKI arvutused
Sources: Eurostat; European Commission; Statistics Norway; State Revenue Service of Latvia; Health Research Institute of Lithuania; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 41. **Kange alkoholi, õlle ja veini aktsiisilaekumiste ning müügi (eurodes) proportsioonid Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a**

Proportions of excise revenues and sales (in euros) of strong alcohol, beer and wine in Nordic countries and Baltic states 2017

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Taani Statistikaamet; Rahandusministerium, Statistikaamet, THL, Systembolaget; Sveriges Bryggerier; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Terviseuuringute Instituudi informatsioon; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused
Sources: Eurostat; European Commission; Statistics Denmark; Estonian Ministry of Finance; Statistics Estonia; THL; Systembolaget; Sveriges Bryggerier; State Revenue Service of Latvia; Information of Health Research Institute of Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 72. Alkohoolsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.07.2018)

Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.07.2018)

€ liitri 100% alkoholi kohta - € per litre of 100% alcohol

	Kanged alkohoolsed joogid Spirits	Vahetoode* Intermediate product*	Vein* Wine*	Õlu Beer	Käibemaks % VAT %	
EL minimum aktsiisimäär	5,50	2,50	0,00	1,87	-	EU's minimum level
Bulgaaria	5,62	2,56	0,00	1,92	20,0	Bulgaria
Horvaatia	7,07	5,93	0,00	5,34	25,0	Croatia
Rumeenia	7,21	4,81	0,00	1,80	19,0	Romania
Küpros	9,57	2,50	0,00	6,00	19,0	Cyprus
Hispaania	9,59	3,56	0,00	1,70	21,0	Spain
Itaalia	10,36	4,93	0,00	7,55	22,0	Italy
Luksemburg	10,41	3,72	0,00	1,98	17,0	Luxembourg
Ungari	10,70	4,55	0,00	5,20	27,0	Hungary
Slovakkia	10,80	4,68	0,00	3,59	20,0	Slovakia
Tšehhi	10,96	5,00	0,00	3,08	21,0	Czech Republic
Austria	12,00	4,44	0,00	5,00	20,0	Austria
Saksamaa	13,03	8,50	0,00	1,97	19,0	Germany
Sloveenia	13,20	7,33	0,00	12,10	22,0	Slovenia
Poola	13,22	4,10	3,33	4,52	23,0	Poland
Malta	13,60	8,44	1,86	4,83	18,0	Malta
Portugal	13,87	4,23	0,00	4,64	23,0**	Portugal
Leedu	16,65	14,70	14,97	7,11	21,0	Lithuania
Läti	16,70	8,33	8,36	6,80	21,0	Latvia
Holland	16,86	8,29	8,03	7,90	21,0	The Netherlands
Prantsusmaa	17,41	10,49	0,34	7,42	20,0	France
Taani	20,16	11,61	14,18	7,53	25,0	Denmark
Kreeka	24,50	5,67	1,82	12,50	24,0	Greece
Eesti	25,08	16,07	13,44	16,92	20,0	Estonia
Belgia	29,93	8,77	6,81	5,01	21,0	Belgium
Suurbritannia	32,50	24,18	29,68	21,58	20,0	UK
Iirimaa	42,57	34,25	38,62	22,55	23,0	Ireland
Soome	47,85	39,89	34,82	35,55	24,0	Finland
Rootsi	53,78	31,69	24,78	21,03	25,0	Sweden

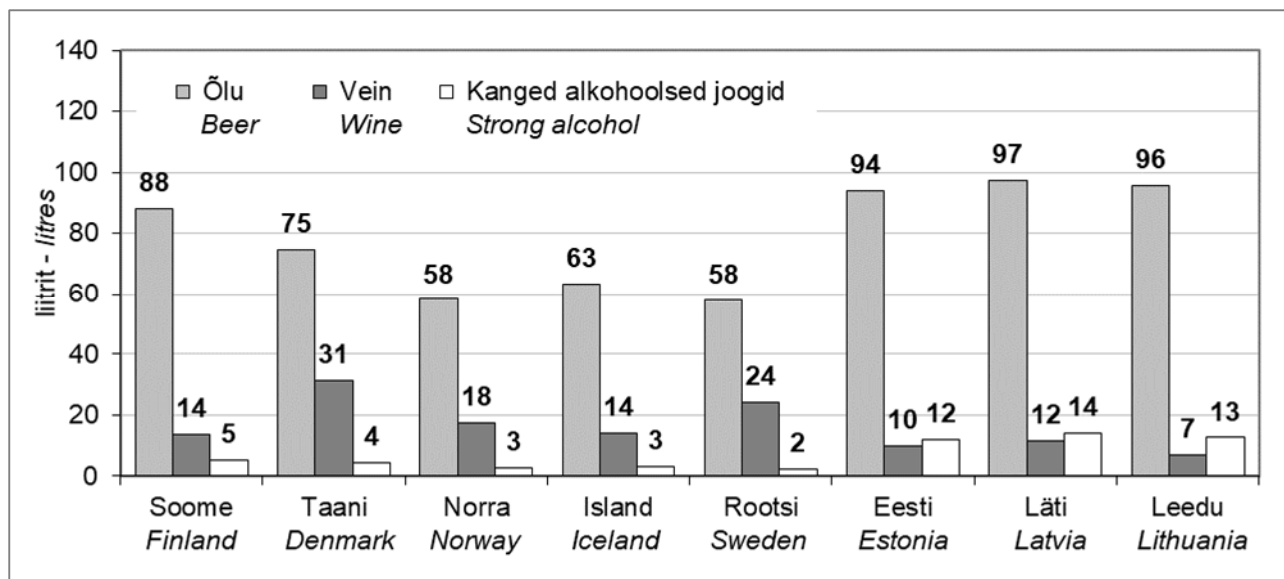
* Aktsiisimaks on arvatud vahetootele etanoolisisaldusega 18% ja veinile etanoolisisaldusega 11%

Excise duty is calculated on the basis of a beverage containing 18% ethyl alcohol by volume for intermediate product and on the basis of a beverage containing 11% ethyl alcohol by volume for wine

** Veini käibemaks 13% - VAT on wine 13%

Allikas: European Commission
Source:

Joonis 42. **Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a***
*Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2017**
 liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over

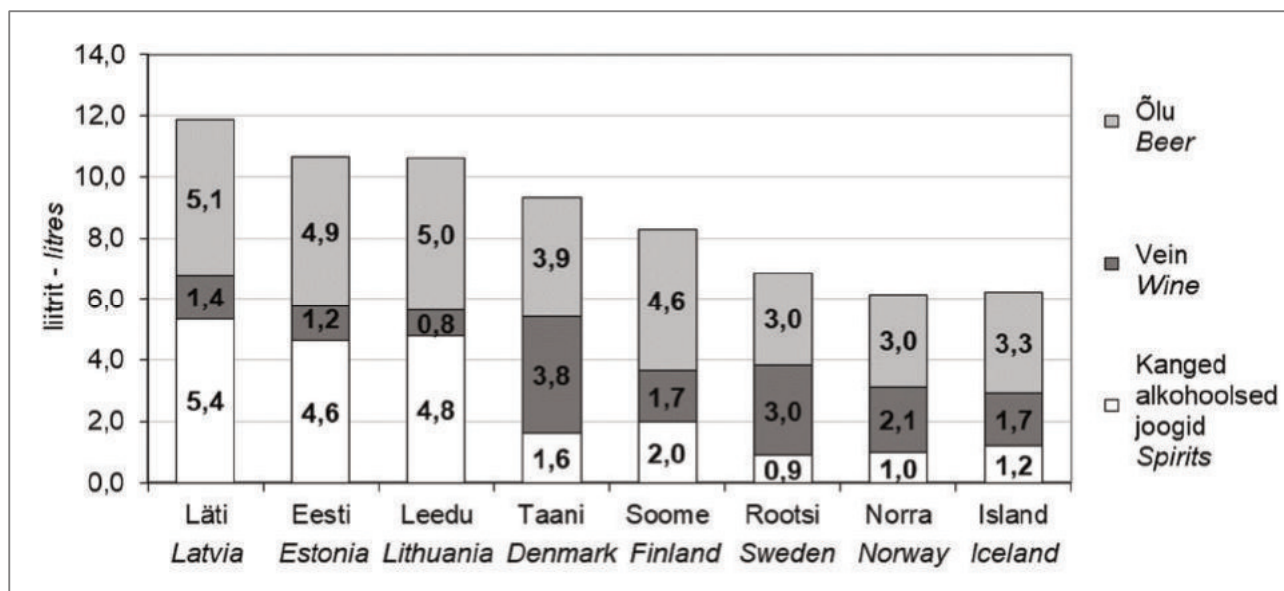

* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist.
Including exports and consumption by tourists.

Allikas: THL; Systembolaget; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Terviseuringute Instituut; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused

Sources: THL, Systembolaget; Sveriges Bryggerier, Statistics Denmark, Statistics Norway, ATVR, State Revenue Service of Latvia; Health Research Institute of Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 43. **Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2017. a***
*Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2017**
 liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis
 litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol

* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist.
Including exports and consumption by tourists.

Allikas: THL; Systembolaget; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Terviseuringute Instituut; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused

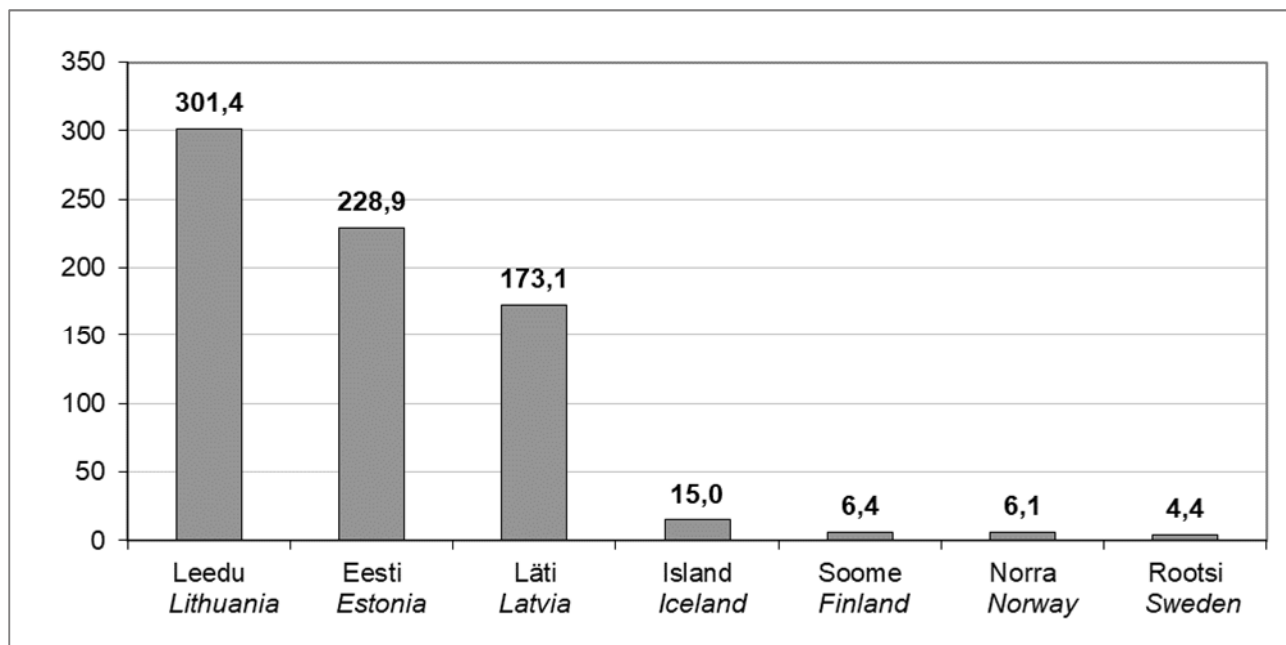
Sources: THL, Systembolaget; Sveriges Bryggerier, Statistics Denmark, Statistics Norway, ATVR, State Revenue Service of Latvia; Health Research Institute of Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 73. **Kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2017)**
Number of retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2017)

	Poodide arv <i>Number of shops</i>	Tellimispunktide arv <i>Number of order points</i>	Poodide arv 100 000 elaniku kohta <i>Number of shops per 100 000 inhabitants</i>	
Soome	355	60	6,4	<i>Finland</i>
Rootsi	440	457	4,4	<i>Sweden</i>
Norra	327	0	6,1	<i>Norway</i>
Island	51	0	15,0	<i>Iceland</i>

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko
 Source:

Joonis 44. **Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides***
*Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states**

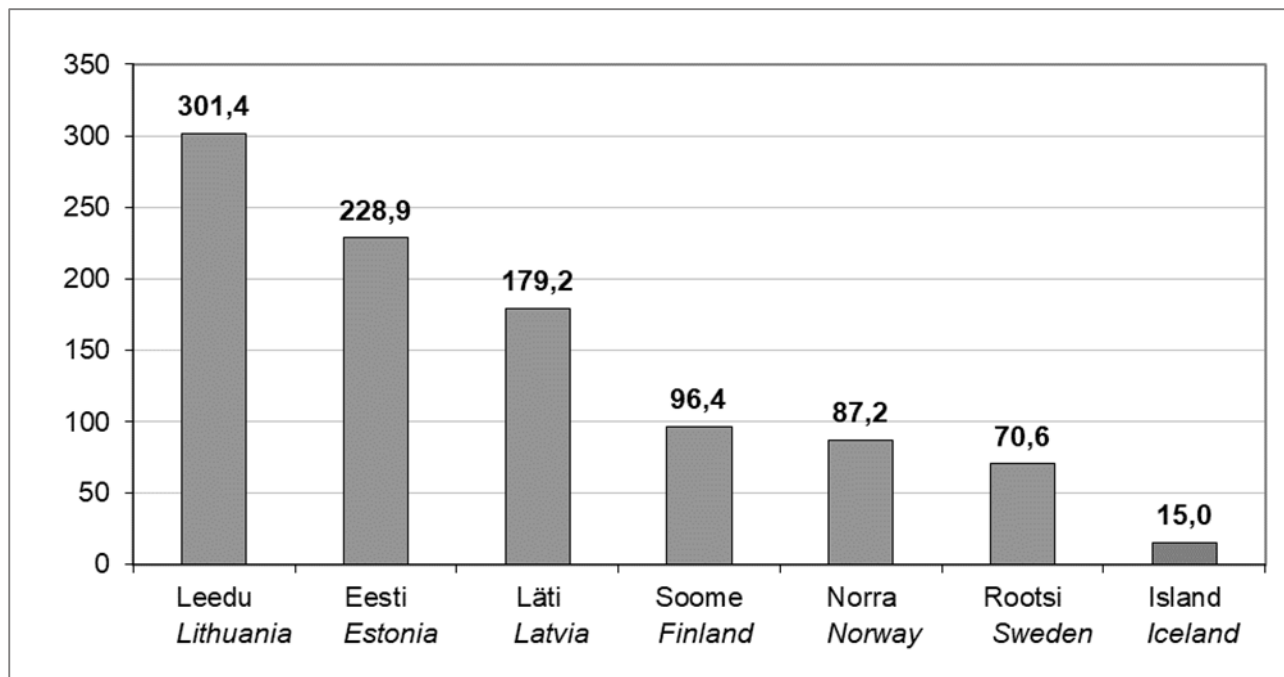
* Põhjamaades on arvutuste aluseks jaemüügikohtade arv seisuga jaanuar 2018, Lätis ja Eestis registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv seisuga aprill.2018, Leedus 2017. aasta seisuga
Calculations in Nordic countries are based to the number of retail outlets as of January.2018, in Latvia and in Estonia the number of registered retail outlets with alcohol sales as of April 2018, in Lithuania as of 2017

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 45. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides***

Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states*

* Põhjamaades on jaemüügikohtade arv ligikaudselt 2017. aastal, Lätis ja Eestis on registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv seisuga aprill.2018, Leedus 2017. aasta seisuga
In Nordic countries the number of retail outlets is approximate for 2017, in Latvia and in Estonia the number of registered retail outlets with alcohol sales as of April 2018, in Lithuania as of 2017

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talituse; ; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 74. **Alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus**

Number of on-premise sales outlets that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania

	Aasta Year	Kõik alkohoolsed joogid All alcoholic beverages	Ainult vein ja õlu Wine and beer only	Ainult õlu Beer only	Kokku Total	100 000 elaniku kohta Per 100 000 inhabitants	
Soome	2017	6 356	443	1 770*	8 569	155	Finland
Rootsi	2016	-	-	-	12 412	154	Sweden
Norra	2015	6 659	871	59	7 589	144	Norway
Island	2017	1 247	1 247	345	Iceland
Eesti	2018	3 979	0	0	3 979	202	Estonia
Leedu	2017	8 593	0	0	8 593	302	Lithuania

... Andmed puuduvad - Data not available

* Soome restoranides on lubatud müüa kääritatud alkohoolseid jooke maksimaalse kangusega 4,7%
In Finland restaurants are allowed to sell only fermented alcoholic beverages of maximum strength 4.7% by volume

** Sealhulgas 180 trafik restorant ja 156 muud toitlustuskohta (nt teatripuhvetid)
Includes also 180 traffic restaurants and 156 other restaurants (e.g. serving in theaters or operas between the acts)

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; ; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 75. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkohoolsed joogid

Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries

100% alkoholis - in 100% alcohol

	Aasta	Miljon liitrit	Liitrit elaniku kohta	Liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta	
	Year	Million litres	Litres per capita	Litres per inhabitant aged 15 and over	
Soome	2017	6,9	1,3	1,5	Finland
Rootsi	2017	10,1	1,0	1,2	Sweden
Norra	2016	5,0	0,9	1,1	Norway
Taani	2010	5,0	0,9	1,1	Denmark

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko
 Source:

Tabel 76. Alkoholipoodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides*

Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states*

	E	T	K	N	R	L	P	Lahtiolekuageg nädalas. tundi	
	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	Total hours per week	
Tavalised lahtiolekuajad seisuga 01.01.2018									
The most common opening hours as of 01.01.2018									
Soome	9–20	9–20	9–20	9–20	9–20	9–18	kinni - closed	64	Finland
Rootsi	10–19	10–19	10–19	10–19	10–19	10–15	kinni - closed	50	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	10–18	9–15	kinni - closed	46	Norway
Island	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	kinni - closed	42	Iceland
Pikimad lahtiolekuajad seisuga 01.01.2018									
Longest opening hours as of 01.01.2018									
Soome	9–20	9–20	9–20	9–20	9–20	9–18	kinni - closed	64	Finland
Rootsi	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	kinni - closed	55	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	9–18	9–15	kinni - closed	47	Norway
Island	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	11–18	kinni - closed	57	Iceland
Eesti	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	84	Estonia
Läti	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	98	Latvia
Leedu	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	65	Lithuania

* Põhjamaades riikliku alkoholimonopoli kauplused - Alcohol monopolies retail shops in the Nordic countries

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Läti Alkoholiringluse seadus; Leedu Tervishoiu Ministerium; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Latvian Ministry of Health; Information of Health Research Institute of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 77. **Alkoholsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides***
*Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states**

	Lahjad alkohoolsed joogid <i>Light alcoholic beverages</i>	Kanged alkohoolsed joogid <i>Strong alcoholic beverages</i>	
Soome	18	20	<i>Finland</i>
Rootsi	20**	20	<i>Sweden</i>
Norra	18	20	<i>Norway</i>
Taani	16	18	<i>Denmark</i>
Island	20	20	<i>Iceland</i>
Eesti	18	18	<i>Estonia</i>
Läti	18	18	<i>Latvia</i>
Leedu	20	20	<i>Lithuania</i>

* Seisuga 01.01.2018 - *As of 01.01.2018*

** Lahjat õlut (2,8-3,5%) on lubatud osta alates 18. eluaastast
The age limit of purchasing light medium beer (2,8-3,5%) is 18 years

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Läti Tervishoiuministeerium; Leedu Tervishoiu Ministeerium
 Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2018, Alko; Latvian Ministry of Health; Lithuanian Ministry of Health

ISSN: 2228-0057